

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

Dziś: N. P. M. Bolesnej.
Poniedziałek: Mateusza Ap.
Wtorek: Maurycego M.
Środa: Tekli P. M.

Wschód słońca o godzinie 5-jej minut 43.
Zachód " 6-jej " 3.
Długość dnia godzin " 12 " 20.
Ubyło " 4 " 48.

Wschód księżyca o godzinie 7 minut 18 w.
Zachód " 8 " 27 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 5.
Dziś o godzinie 4-jej rano ciepła 11° R.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz
raz po 2 kop. każdy raz ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Freudlera, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

KALENDARZ

Intona słowiańska: Dziś Myślisława; jutro Damiana.
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-
Przedm. Nr 15—od 10-jej rano do 5-jej po południu.)—Wystawa
obrazów Krywita. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 7-jej
wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy.
(Nowy-Swiat Nr 27—od 10-jej rano do 7½ wieczorem.)—Wys-
tawę prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego.
(Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krakowsk.-
Przedm. Nr 66—od 10-jej rano do 1-jej po południu. Wejście
bezpłatne)
Teatry: Wielki: dziś „Robert i Bertrand czyli dwaj zło-
dzioje”; jutro „Prolog”, „Zręczność i przekora”, „Aida” (3-ci
akt), oraz divertissement—Rozmaitości: dziś „Roznosi-
cielka chleba”; jutro „Pan Benet” (występ p. Bolesławskiego),
oraz „Oj kobiety, kobiety”; —Nowy: dziś „Dzwony kornewil-
skie”; jutro „Pisznik z Tyrolu” (z udziałem panny Janiny Ba-
bińskiej). (7½ wieczorem.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na
zastawę znajduje się na dzień jutrzejszy 10392 rs. 42 k. (Po-
życzki wydawane będą; kasa, otwarta od godz. 9-jej rano do
3-jej po południu; wykup i prolongata uskutecznia się tylko od
godz. 9-jej rano do 1-jej po południu.)
— Jutro, o godz. 9-jej zrana, w kościele św. Ducha
(po-paulińskim) odprawiona zostanie solenna wotywa ku
czci N. Panny Marii Częstochowskiej.
— W dniu jutrzejszym, o godz. 10-jej zrana, w koście-
le św. Marcina (po-augustjańskim) odprawiona zostanie
czwarta nowenna ku czci św. Tekli, panny męczenniczki.
Nowenna odbędzie się z wystawieniem N. Sakramentu,
kazaniem i procesją.
— Jutro przypada uroczystość św. Mateusza, aposto-
ła. Kościół św. Krzyża pamiątkę tego świętego czci so-
lenną wotywą, w następną zaś po uroczystości niedzielę
całodziennem nabożeństwem odpustowem obchodzi pami-
ątkę swego poświęcenia. Również w niedzielę po tej
uroczystości przypadają pamiątki poświęcenia kościołów:
św. Marcina (po-augustjańskiego), św. Karola Boromeu-
sza na Powązkach i św. Franciszka Serafińskiego (po-fran-
ciszkańskiego).

Manewry niemieckie.

(Sprawozdanie specjalne Kurjera Warszawskiego.)

Erfurt d. 16-go września.

Manewry czwartego korpusu w obecności cesarza
Wilhelma odbyły się wczoraj w okolicy Zimmersu,
prawie na samym dziale wodnym Elby i Wezery.

Teren falisty i lesisty; ztąd przygotowania obu-
stranne mogły być bezpiecznie poczynione. Przej-
rzystość zaś jego sprawiła, że wykonywanie rozka-
zów mogło odbywać się z niepraktykowaną dotąd
szybkością na całej linii bojowej. I tak np. po da-
niu hasła ukończenia manewru („Das Ganze halt!”)
ogień zamilkł w kilkanaście sekund na całym po-
tężnym obszarze. Zwyczajnie po daniu kończącego
sygnału walka na pojedynczych punktach planu
wre jeszcze po 10—15 minut.

Plan zasadniczy manewru był taki: armja połu-
dniowa od strony Eger i Bambergu operuje przeciw
koncentrującej się w okolicy Magdeburga i lasów
herczyńskich armji północnej. Z tej ostatniej armji
jedna dywizja pod komendą jen. von Jena wysunie-
ta była w kierunku Goty, aby nieprzyjacielowi prze-
szkodzić w wynurzeniu z lasu turyńskiego i w po-
chodzie na północ. Północna dywizja liczyła dwie
brygady piechoty czwartego korpusu, 13-ty pułk re-
zerwowy, trzy szwadrony jazdy, cztery oddziały ar-
tylerji polnej, dwie kompanie pionierów i dwa od-
działy sanitarne.

Armja południowa wysłała słaby korpus na obro-
nę swego lewego skrzydła z Koburga przez Erfurt
ku lasowi herczyńskiemu. Oddział ten dowodzony
przez jen. Möllera składał się z ósmej dywizji, trzech
pułków dywizji rezerwowej, odpowiedniej artylerji
itd. Gdy jen. Jena dowiedział się o nadciąganiu
sił nieprzyjacielskich, zajął pozycję obronną na

wzgórzach pomiędzy Bierstädt i Zimmersupra i o-
czekiwał tu ataku.

W tych warunkach rozwinęła się ożywiona walka,
w której armja północna trzymała się odpornie.
Korpus południowy wprowadził stopniowo do akcji
całą swą artylerję i pod osłoną jej rzucił ósmą dywi-
ziję na front nieprzyjacielski. Atak powiódł się zna-
komicie, zwłaszcza równoczesne wejście w akcję
trzech kolumn. Od tego zależy zwykle powodzenie
gwałtownego ataku.

Wywiązał się wnet piekielny ogień; działa grzmia-
ły ogłuszająco! Piechota przeciwnej strony czyniła
hojny użytek z karabinów magazynowych. Ponie-
waż i strona zaczepiająca utrzymywała szalony ogień,
huk karabinowy doszedł do takiej potęgi, że niepo-
dobna było dosłyszeć komendy oficerów i już tylko
przenikliwy głos piszczałki zdołał przenosić najpil-
niejsze rozkazy.

Z temi piszczałkami rzecz ma się tak: gdy kome-
dant, kierujący walką, potrzebuje zmienić dyspozy-
cję, używa rodzaju pikuliny, której gwizdanie po
kolei powtarza każdy z kolei oficer, za nim podoficer
i t. d., dopóki na całej linii nie ustanie ogień. Po
szybkim rozdzieleniu podczas krótkiej pauzy no-
wych rozkazów, daje się znowu hasło do dalszej
walki.

Po skończeniu manewru cesarz chwalił precyzję i
jednolitość przeprowadzenia bardzo skombinowanej
akcji, przyczem zwrócił szczególną uwagę na to, że
bataljony rezerwowe szły o lepsze pod każdym
względem z bataljonami armji czynnej.

Manewr rozpoczął się o godzinie ósmej z rana. Już
o dziesiątej spadł deszcz ulewny, który zmienił się
wkrótce w nawalnicę, kilkakrotnie się powtarzając.
Mimo tego cesarz, stojący na otwartym polu, nie
przerwał toczącej się bitwy i dopiero po osiągnięciu

Miłość nowoczesna.

III.

Choć w drugiej połowie bieżącego stulecia nie
zmieniła się ani natura niewieście, ani prawa, ogra-
niażące ruchy więcej przedsiębiorczych cór Ewy,
nie ustąpiły nowym, swobodniejszym, mimo to wi-
domo powszechnie, że współczesna francuzka wogó-
le, a paryżanka po szczególe naraża się łatwiej,
z większą brawurą na skutki nierozważnego kroku,
aniżeli kobieta czasów dawniejszych. Każdy pra-
wie numer Figara zabawia czytelników nie awantur-
kami, lecz wprost skandalami miłosnymi z trucizną,
witrjolejem, rewolwerem, nożem kuchennym i t. p.
zabawkami dzisiejszej kochanki; każdy numer Gil
Blasa, Paris la nuit, Lanterne i. i. drukują „nowe-
le” z życia, którychby się Dekameron z Kazanową
nie powstydzili, na dziesięć posiedzeń sądów przy-
sięgłych rozpatruje przynajmniej połowa „zbrodnie-
z namietności”. A wszędzie występują albo t. zw.
femmes galantes albo też mężatki. Czytając dzien-
niki i powieści nadsekwańskie, zdawałoby się, że
rozpuszta pociowa pochłonięła całą siłę żywotną obecnej
Francji.

W rzeczywistości dzieje się inaczej, nie myli się
jednak Bourget, twierdząc, że nowoczesna paryżan-
ka odznacza się szerszym sumieniem od swoich pro-
toplastek. I tłumaczy bardzo słusznie ten fakt nie-
pocieszający.

Wszakże i kobieta jest dzieckiem epoki, tak sa-
mo, jak mężczyzna i na nią działają wierzenia, cele,
obyczaje i zwyczaje chwili, i ona wehłania w siebie
wonię i miazmaty atmosfery, która ją otacza. W do-
mu i na pensjonacie, od koleżanek i od braci, na uli-
cy, w fabryce, w magazynie, gdy jest robotnicą, do-

wiada się o prądach, wirujących w łonie dzisiej-
szego społeczeństwa. I ona uczy się od lat najran-
niejszych drwić z „przesądów” zgasłych pokoleń,
a patrzeć na życie „bez złudzeń”, praktycznie.

Bourget nazkicował trzy typy współczesnej pary-
żanki: dziewczynę z ludu (peuple), z średniego mie-
szczaństwa (petite bourgeoisie) i bogatą mieszcankę
(bourgeoisie riche).

Przechadzając się kiedyś, z którymś z przyjaciół,
potrafił na ulicy niechcący jakąś dziewczynę. Roz-
śmiała się tak wesoło, tak zachęcająco, że ją zaczę-
pili. Nie broniąc się wcale, robotnica zatrzymała się
natychmiast, aby pogawędzić z nieznanymi panami.
Miała lat siedemnaście, jasne włosy i zwiędłą
twarz dziecka karmionego źle, chowanego w sutere-
nach, pozbawionych słońca i powietrza. Szła wła-
śnie do magazynu, do pracy, mając jednak jeszcze
pół godziny czasu, nie odmówiła, gdy ją Bourget za-
prosił do kawiarni na śniadanie. Zającąc ślimaki,
które popijała białem winem, opowiedziała niepro-
szona całą swoją biografię. Ojciec jej był stolarzem,
matka trudniła się prasowaniem bielizny. Kiedy
się pan domu upił, bił niemiłosiernie, co mu wpadło
pod rękę: żonę, dzieci, graty. Pierwszy stosunek
miłosny zawiązał już przed kilku laty. Zbałamucił
ją chłopiec z jej domu, towarzyszył zabaw dziecięcych.
Obecnie marzy tylko o tem, aby sobie kupić kape-
lusz i pójść na bal Bullier. O, gdyby miała dwadzie-
ścia franków!

Wszystko to wypaplała, giestykulując żywo, śmie-
jąc się, dowiecpiując, bez łez i żalu do rodziców, któ-
rzy jej nie uczyli modlitwy i uczciwości, bez gniewu
nawet do owego chłopca-lubusa. Nasłuchawszy się
od koleżanek o świetnościach różnych „balów”, Ede-
nów i t. d., o karierach, zrobionych przez dziewczęta
z jej sfery, o rozkoszach wesołego życia, nie będzie
się ani przez chwilę namyslała, gdy jej ktoś zechce
pomóc do osiągnięcia „szczęścia”, które jej w tak
jaskrawych odmalowano barwach

Półswiatek niższego rzędu rekrutuje się z takich
typów.

Matylda (typ drugi) jest córką średniego urzęd-
nika, zagorzałego liberała i malkontenta, jak prawie
wszyscy ubodzy dzisiejszej Francji. Księżę pan
sous-chef nienawidzi, z religii drwi, działalność rzą-
du krytykuje zawzięcie, rozczytując się pilnie
w dziennikach opozycyjnych. Wszystko mu nie
smakuje, bo pobiera za małą pensję i musi się
kłaniać zwierzchnikom, czego on, demokrat, nie
lubi.

Dzieci wychował oczywiście w nienawiści do
istniejącego porządku i rozbudził w nich apetyty,
których na drodze zwykłej zaspokoić nie będą
mogły.

Córka jego, Matylda, skończyła pensję, kształciła
się na nauczycielkę, czytała bardzo dużo bez ładu i
porządku, głównie powieści naturalistyczne i dzien-
niki bulwarowe, czyli właśnie to i tyle, co i ile po-
trzeba do przewrócenia główki dziewczęcej.

Ktoś mówi do niej o Bogu.

— Pan wierzy w Boga?—pyta zdziwiona.
— Wierzę, pani, chociażby dlatego, że wiara
w Boga jest najmniej głupią ze wszystkich hipotez,
tłumaczących powstanie świata.

— Pan chyba żartuje.

— Dlaczego, pani?

— Bo wiem, że niema dziś człowieka intelligen-
tnego, któryby wierzył w Boga.

Z pochwyczonych gdzieś, podsłuchanych strzępów
wiedzy, z studenckich paradoksów i przechwałek
skleiła sobie jakąś dziwną filozofję, której ani
przetrawiła, ani uporządkowała. Bo wiem, że czło-
wiek inteligentny nie wierzy—odpowiada, zamiast się
samoistnie nad danym tematem zastanowić.

Skończywszy pensjonat, powinna zacząć dawać
lekcje i czekać na męża tej samej, co ojciec jej sfe-
ry. Dzieje się tak rzeczywiście przez pewien czas
Matylda uczy dzieci ludzi bogatych, wydeptuj.

stanowczych rezultatów, około godziny 12-ej dał hasło do zamknięcia manewru.

Ale i teraz jeszcze nie dosyć było cesarzowi dowodów gotowości wojska do wszelkich poświęceń. Kazał on zaimprowizować całemu korpusowi defiladę, która skończyła się dopiero blisko godziny 3-ej z południa. Teren był już grzązki, prawie nie do przebycia.

Cesarz, przemokłszy do nitki, powrócił około godziny czwartej do Erfurtu. H.

Manifestacja wagnerowska.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Paryż d. 17-go września.

Pierwsze przedstawienie „Lohengrina”, jak to było do przewidzenia, odbyło się wśród hałaśliwej manifestacji kilkotysięcznego tłumu, zebranego dookoła gmachu opery.

Już od godziny 7-ej wieczorem liczne oddziały policji zajęły pobliskie ulice. Silne posterunki ulokowały się we wnętrzu gmachu, nawet w jego suterenach, które zarówno, jak i parę sal opróżniono dla spodziewanych więźniów. O godz. 8-ej prefekt policji p. Lozé zajął miejsce w Café de la Paix, w Grand-Hôtel, skąd prowadził całą kampanję.

Tłum tymczasem wzrastał ciągle, tak, że wkrótce o swobodnym przejściu przez plac mowy nawet być nie mogło. Wszystkie okna, wszystkie stoliki w kawiarniach i restauracjach pozajmowane. Byli tacy, co pozamawiali je napróżd. Pewna rodzina angielska, bo bez Anglików żadna manifestacja paryżka obejść się nie może, przez dwa dni zwiędziała wszystkie domy okoliczne, aby wyszukać sobie okno, z którego mogliby dokładnie całą awanturę widzieć można. O wejściu do teatru ani marzenia, przekupnie za łóżę piątego piętra, kosztującą zwykle 8, a w *bureau de location* 12 fr. żądali 500 fr., za krzesło zaś 150 do 300. Zresztą do środka nie było się po co tak dalece spieszyć, bo wiadomem było, że manifestacja jeżeli będzie, odbędzie się tylko na ulicy.

Jakoż o godz. 8½, jakby sygnał piekielny odezwało się przeraźliwe gwizdanie, poezem po okrzykach: „Vive la France!” „Vive la Russie!” „A bas l'Allemagne!” „A bas Wagner!”, odzywa się chóralnie Marsylanka.

Prefekt policji daje znak. Ajenci w liczbie dwóchset, ustawieni w trójkąt, uderzają na tłumy i starają się z początku wprost je rozpędzić, ale wkrótce zdenerwowani już nieco rozdzielają suto kulaki na prawo i na lewo.

Przy tym ataku i bójce, wśród zgiełku i krzyku zdarzają się wielce komiczne epizody. Na Boulevard des Italiens, jeden z manifestujących tak zawzięcie stawia opór policji, że w walce stracił dolne ubra-

schody wytwornych hotelów, ale czyni to bez przyjemności, z niechęcią. Gdy jej życie wyrobnie zbrzydnie, znajduje się w Paryżu zawsze jakiś przyjaciel, który ją umieści w wytwornym apartamencie i odda na jej usługi konie i służbę.

W wyższym półświatku królują takie Matyldy. Panna Marta (typ trzeci) jest córką bogatych rodziców, którzy roztrwonili znaczną część fortuny na wystawne życie, na przyjęcia, podróże, karty i tualety. Przystawszy być laleczką, bawiącą ojca i matkę rozkosznym szczebiotem, chowała się w damskim internacie, gdzie nauczyła się mniej mądrości książkowej od brata, ale za to prawie tyle „znajomości życia”, co on. Gdy wróciła do domu, jeździła z zabawy na zabawę, z balu na bal, z wizyty na wizyte. Od starszych, już zameżnych koleżanek z pensji, od kuzynek i przyjaciółek dowiedziała się wszystkich tajemnic miłości. W osiemnastym roku życia niema i dla niej niczego nowego, w królestwie Amora, oprócz strony fizjologicznej małżeństwa. *Flirt* salonów dzisiejszych przywycała ją do myśli namiętnej, utrojonej w koronki błyskotliwego słowa, stari rumieniec wstydlivosti z jej twarzy.

Pragnie wyjść za mąż, ale dlaczego? Tylko dlatego, aby jej wolno było odwiedzać teatrzyki, wydawać dużo pieniędzy na fatalaszki, wychodzić samej, bez nadzoru matki lub towarzyszek i czytać gorszące książki (nasze książki, niestety, — dodaje Bourget w nawiasie). Ponieważ rodzice stracili połowę jej posagu, a ona nie potrafiłaby ograniczyć się w wydatkach, przeto zaślubia pierwszego z brzegu bogacza, w tym jedynie celu, aby po kilku latach, gdy się mężowi sprykrzy, szukać miłości po za domem.

— Potrzebaż więcej przykładów — mówi Bourget — aby dowiedzieć, że chowanie dzieci bez Boga, bez rodziny, w atmosferze wogóle dzisiejszego „świata”, równa się rozmyślnemu popieraniu rozwiązłości, cudzołóstwa i t. d.?

Spółczesność nowoczesna zapominała zupełnie o kształceniu szlachetniejszych instynktów kobiety,

nie i w grubym negliżu został odprowadzony do posterunku policyjnego. Liczba aresztowanych rośnie szybko i dosięga wkrótce 300 osób, a w ich liczbie znajduje się nawet pewien deputowany, dr. Francini i kilka innych znanych osobistości.

Odparci zrazu z placu, manifestanci powracają bocznymi ulicami. Policja otrzymuje rozkaz oczyszczenia stanowczo Placu Opery i Avenue de l'Opera. Rozognieni walką i roznamietnieni wymienionymi razami, ajenci rzucają się z wściekłością na tłum, wpierają go na ulicę Quatre-Septembre, a następnie do wąskiej, ciemnej i ciemnej uliczki Louis le Grand.

Tu właśnie znajdował się i nasz korespondent, i miał sposobność przypatrzeć się zblizka straszemu zamieszaniu. Niezważając na nie, ajenci policyjni literalnie masakrowali publiczność. Na własne oczy widziałem, jak jeden z nich kulakiem ugodził tak silnie w twarz jakiegoś przechodnia, który na chwilę tylko się zatrzymał, że krew trysnęła z twarzy.

Wkrótce w ulicy ukazują się pluton konnej straży republikańskiej i rozprasa tłumy, zgromadzone w bocznych ulicach. Na ziemi, jak trupy po stocznej bitwie, walają się kapelusze, laski, parasole, nawet szmaty odzieży. Nie oszczędzano nikogo, aresztowano zarówno mężczyzn, jak i kobiety. Wogóle aresztowano 1,120 osób, a bardzo wiele wyszło z walki poturbowanych i pokaleczonych, mniej lub więcej groźnie. Mówią nawet, że jakiś starzec, zrzucony brutalnie z imperjału omnibusu, potłukł się tak silnie, że zmarł w nocy w posterunku policyjnym Opery.

Energiczne — zbyt może nawet energiczne wystąpienie policji, położyło tamę manifestacji ulicznej. Plac opustoszał i tylko od czasu do czasu słychać było kłatwy i pogroźki.

Wyjście z teatru było zupełnie spokojne. Publiczność opuściła Operę w ciągu najwyżej 20 minut.

Samo przedstawienie „Lohengrina”, według słów krytyki, pozostawiało wiele do życzenia, choć było reżyserowane bardzo starannie, a rolę tytułową śpiewał sprawdzony z Bayreuth p. Van-Dyck, zaś Elza była p. Rose Caron. Prasa twierdzi, że niepotrzebnie przyzywano obcego śpiewaka, skoro „Lohengrina” mógł śpiewać Reszke. K. D.

Lombard i kasa oszczędności.

Kilka tygodni temu pisma nasze podały pocieszającą wiadomość, że p. oberpolicmajster, pragnąc zasłonić ludność uboższą miasta od wyższych praktykowanego co do niej przez pokatne i prywatne lombardy, poczynił zamierza starania o wyjednanie zaprowadzenia w różnych dzielnicach miasta oddziałów głównego lombardu miejskiego, znajdującego się w Magistracie.

o wzmacnianiu jej woli i wyrabianiu w niej poczucia obowiązków żony, matki i obywatelki, ale za to:

— Przekonała ją aż nadto dostatecznie przez teatr i powieści, przez muzykę i konwersację, przykładami w końcu i radami, że niema dla niej na ziemi większego szczęścia nad romans.

A jakąż to miłością literatury francuskiej i obyczajów paryżskich? Nie serce dziś kocha, jeno przeważnie głowa i zmysły.

W dalszym ciągu rozbiiera Bourget bardzo szczegółowo różne rodzaje charakterów niewieścich. I uprawiając *flirt* poświęcił całą „medytację”, ożywiwszy ją aforyzmami, z których kilka zasługują na powtórzenie:

— Kobieta i mężczyzna, flirtujący z upodobaniem, dowodzą braku temperamentu. Flirt jest akwarelą miłości.

— Są *flirty*, które plamią kobietę więcej, niż miłość fizjologiczna. Róża, ścięta na lodydze, zachowuje świeżość i czystość, oberwana zaś z liści, zmięta jest gorsza od zwiędłej nawet wtedy, gdy zostaje na krzewie.

— Flirtować niewinnie umie tylko młoda dziewczyna, która nie zna jeszcze strony fizjologicznej miłości. Ale takich panien niema dziś w Paryżu. Istniały kiedyś, około roku 1820-go. Wówczas też pisał ktoś inny... inne „Medytacje”.

— Kobiety flirtujące są metresami na sucho (*des maîtresses sèches*).

Aby wyczerpać cały przedmiot, trzeba by napisać drugą książkę. „Fizjologia miłości nowoczesnej” Bourget'a należy do najbogatszych (pod względem treści) dzieł francuskich lat ostatnich. Nie przechwalałby się autor, gdyby położył na karcie tytułowej napis: „Psychologia współczesnej burżuazji paryżkiej”.

Kilka jeszcze zdań i aforyzmów, wyrwanych bez porządku z różnych „medytacji”, wystarczy do charakterystyki poglądów Bourget'a na chwilę obecną.

— Człowiek kocha, jak żyje — mówi. — Zkądże się ma wziąć w społeczeństwie takim, jak paryżkie,

Chodzi tylko o wyszukanie funduszu, którem filje te byłyby należycie wyposażone.

Nieprzesadzając, jakie w tym celu środki obmyślane zostaną, czujemy się w obowiązku zwrócić tylko uwagę, że doskonale ku temu celowi posłużyć by mógł kapitał zasadniczy t. zw. przez Niemców *Stamm kapital* naszej miejskiej kasy oszczędności. Wobec około dwumilionowej obecnie lokacji w tejże kasie, śmiało za kapitał podobny poczytać można połowę, to jest jeden milion rubli. Funduszem takiej miary, już co najmniej 5 filji lombardu miejskiego należycie wyposażać można.

A czyż nie byłoby właściwiej, aby fundusze gromadzone przez oszczędność małozaśmiałych a pracowitych, jakimi są po większej części uczestnicy kasy oszczędności miejskiej, w połowie przynajmniej obracane były na pomoc doraźną dla takichże pracowników, a zupełnie biednych, niżeli jak to ma miejsce dotąd, zasilały wyłącznie tanim kredytem bogaczy, mających niegdyś w Banku polskim, a dziś w kantorze Banku państwa otwarte rachunki.

W zupełności pojmujemy, że twórcy naszych kas oszczędności, blisko przed pół wiekiem dla uproszczenia tymże na początek manipulacji a stąd kosztów administracji, zdecydowali jako rzecz właściwą, aby dalszy obrót funduszu nagromadzonych w kasach obracała instytucja kredytowa, a za to tylko 4% wypłacała od depozytów w kasach tychże złożonych. Ale dziś po upływie lat blisko pięćdziesięciu, po zmieniach się radykalnem stosunków zwłaszcza w mieście naszym, czego najlepszym dowodem jest coraz obszerniejsze zapotrzebowanie pomocy lombardów, czyż nie byłoby właściwem pomyśleć o radykalnej reformie dotychczasowego ustawodawstwa naszych miejskich kas oszczędności i z pożytkiem dla nich, bo osiągnąć mogą o 2% więcej, zasadniczy przynajmniej ich kapitał obrócić na instytucje zastawnicze dla biednej a pracowitej ludności?

Myśl spożytkowania funduszu, gromadzonych w kasach oszczędności, na cele pożyczek na zastaw, nie jest nową i bynajmniej przez nas wysnutą niezostała. W Hiszpanji zasadniczo, w każdym mieście i miasteczku przy kasie oszczędności miejscowej znajduje się lombard, tak że oszczędność lokalna pracowitych w pierwszym rzędzie obracana jest na pomoc dla niedostatku miejscowego. Podobnież od lat 30-tych w pobliskim nam Krakowie, kasa oszczędności miejscowa dziś już do potężnych rozmiarów rozrosła, założyła lombard tanioprocentowy, który świetnie się rozwija. Oba te zakłady pierwotnie powstałe z funduszu i z inicjatywy tamecznego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, stanowią żywotne dowody, jak płodną dla pożytku społecznego może być działalność instytucji asekuracyjnych na wzajemności opartych.

W sprawie podniesionej przez p. oberpolicmajstra,

człowiek czystego serca? Gdzie wszyscy, na prawo i na lewo, na górze i na dole, walczą z sobą o byt, zazdroścąc sobie i nieustając nawzajem, gdzie teatr i powieść, dziennik i *flirt* salonowy są szkołą sztyderstwa, sceptycyzmu i pesymizmu, tam trudno o uczucie szczerze, prawdziwe.

— Niema prawdopodobnie nic starszego nad starą duszę młodzieży plei obojga.

— Człowiek dzisiejszy jest zwierzęciem, które się nudzi (*animal qui s'ennuie*), przeto narazi się na wszystko dla emocji, dla podrażnienia nerwów. Nawet nowe nudy sobie wymyśli, byle nudów uniknąć.

— Prawdziwa miłość nowoczesna polega na sztuce zrywania w porę związków niewygodnych.

— Mężczyzna dzisiejszy, kochając, myśli tylko o tem, jakby się najwcześniej z stosunku wycofać. Pozbyć się kochanki — oto jego marzenie.

— Gdybym nie był chrześcijaninem, stałbym się nim przez pogardę dla naszej smutnej epoki. Chcę mieć balkon, z którego mógłbym pluć na ten naród...

W tekście następują trzy kropki, które pokrzyły prawdopodobnie wyraz „spodłony”, „paskudny” lub coś w tym guście.

Nie ulega wątpliwości, że druga połowa bieżącego stulecia nie należy do epok jaśniejszych w historii ludzkości. Wszystko się na to złożyło, aby nas zepchnąć z wyżyn, na których stały pokolenia dawniejsze, szczęśliwsze. Tysiące spraw, poruszonych przy końcu XVIII wieku, czeka dotąd na rozwiązanie. Nie wyjaśniły ich ani przewroty polityczne i społeczne, ani namiętne rozprawy teoretyczne. Ztąd powszechne niezadowolenie z obecnego porządku rzeczy, zstępujące coraz niżej, coraz szersze ogarniające koła.

Nauka i sztuka materialistyczna, z których pierwsza, zabrawszy ludziom wiarę objawioną, nie postawiła na jej miejscu nic równie potężnego, druga zaś malując jedynie człowieka-zwierzę z jego chuciami, samolubstwem i brutalnością, starła z życia całą poezję — pracowały także rzetelnie na wytwor-

tak pożytecznej dla biedy naszej, zwrócić jeszcze uwagę musimy, że samo uformowanie filij lombardu miejskiego w innych dzielnicach miasta i uposażenia tychże w dostateczne środki, nierozwiązuje wszakże jeszcze całej sprawy.

Lombardy prywatne tą jeszcze mają dodatkową magnetyczną siłę dla naszej biedy, że zasadniczo wyżej cenią, a przynajmniej do bliższych granic tejże ceny podnoszą pożyczkę, udzielaną na przyniesione zastawy. Przy zakładaniu więc filij lombardu miejskiego, a choćby tylko przy uposażeniu obfitującym istniejącego lombardu głównego, konieczne uwagę by zwrócić należało na tę ostatnią także okoliczność. Bez tego bowiem konkurencja lombardów miejskich z prywatnymi, nigdy by w pełni skuteczną nie była.

Dr. Jan Banzemer.

Przez równik.

W interesujących „listach z podróży” Henryka Sienkiewicza w *Słowie* spotykamy ustęp, opisujący uroczystość, z jaką parowce niemieckie przepływają równik.

Oto relacja znakomitego pisarza.

*

„Na przodzie statku załoga czyniła przygotowania do uroczystości równika.

Obchodzi się ją, jadąc tylko z półkuli północnej na południową, bo rozumie się samo przez się, że statek, który wraca, musiał już przejść poprzednio równik. Nie wiem zresztą, czy owa uroczystość obchodzą równie ściśle francuzi lub anglicy, ale Niemcy są, jak owa panna, która, wychodząc za mąż po 45-ym roku życia, pytała ze spuszczeniem oczyma w dzień ślubu matki: „Mamo, czy mama miała mi nie do powiedzenia, czy mama nie zechce mnie przygotować?” Biedactwo pragnęło, aby jej nie przepadło nic z tego, co stanowi obyczaj przedślubny. Owóż tak i Niemcy. Są oni dzielnymi marynarzami, ale przez długie wieki mało żeglowali, a równik przepływają od niedawna, święcą więc obyczaje morskie z większą może skrupulatnością, niż ci, którzy się oswoiili z niemi w ciągu całych stuleci.

W dniu, w którym mieliśmy przejechać równik, twarze wszystkich majtków od rana wyrażały zadowolenie. Dzień był dobry. Lekki musson pędził na nas z tyłu fale, więc kołysanie nie dawało się we znaki. Z topieli, oświetlonej słońcem, podnosiły się raz wraz stada ryb latających. Na niższym pomoście przygotowano ogromną wannę z nieprzemakalnego płótna żaglowego, nad nią zaś wywrotną ławeczkę, na której miało golić przejeżdżających po raz pierwszy równik. Koło godz. 4-ej niższy pomost napełnił się ludźmi z załogi, oraz podróżnymi z II-ej i III-ej

klasy. Te były pełniejsze, niż I-sza, więc tłum był spory, bo prócz Niemców i Greków, którzy jechali z Hamburga i Port-Said, wzięliśmy pod pokład kilkunastu Arabów w Adenie. Nagle na przodzie statku ozwała się hałaśliwa muzyka, ciżba rozstąpiła się i ujrzeliśmy poselstwo, złożone z maskaradowych figur, kroczące poważnie ku nam.

Na czele jego postępował Neptun z trójzębem, w złotej papierowej koronie, z konopną do pasa brodą i z ogromnym przypornym nosem, barwy koralowej. Za nim szli dzieci — czarni, czekoladowi i żółci, przybrani w pióra, zbrojni w maczugi, dzirytę i rozmaite narzędzia muzyczne. Wszedłszy powolnym krokiem po schodach, wiódących na wyższy pomost, bożek Neptun wraz ze swą statką stanął przed kapitanem i powitał go trójzębem, spytał tubalnym głosem, czy był za jeden, czy za ludzie stoją koło niego i jaki to statek śmiał wdrzeć się w niedostępne państwa jego neptuńskiej mości? Kapitan powiedział swoje nazwisko, pokazał niby papiery statku i listę podróżnych, poczem król Neptun zaczął przyglądać się nam uważnie, przykładając każdemu prawie do twarzy swój czerwony nos. I widocznie przegląd wypadł na naszą korzyść, bo nie wzburzył trójzębem wałów morskich, ale z nieklamną satysfakcją schwycił za kieliszek wina, które przez ten czas steward okrętowy wniósł na tacy. Dzieci poszli jeszcze skwapliwiej za jego przykładem i zaczęliśmy się trącać, a potem zostaliśmy zaproszeni bardzo łaskawie na widowisko, które miało się odbywać na niższym pomoście.

Zabawa ta polegała na tem, że sadzano kolejno podróżnych na ławeczce nad wanną, mydłono każdego czterolokciowym pendzlem, golono niemięjszą drewnianą brzytwą, poczem ławeczka przewracała się i „pacjent” wpadał na głowę do wody, w której dzieci nurzali go pęty, póki się jej dobrze nie opik. Ponieważ skóra farbowanych dzikich puszczała, woda wkrótce z zielonej zmieniła się na ciemną, z ciemnej na czarną, co wzięwszy na uwagę, woleliśmy się wykupić.

Wykup składał się z dziesięciu butelek piwa, ale za to każdy z nas dostał świadectwo przebycia równika z pieczęcią i podpisem: „Neptunius, deus in mare vasto”. Świadectwo to zachowuję do tej pory.

Lecz zanim wykupano podróżnych, którzy nie chcieli się wykupić, słońce przetoczyło się na zachodnią stronę oceanu, poczem, zmieniwszy się w olbrzymią kulę ognistą, wyrzuciło raz jeszcze z za purpurowych fronek obłoków — i zapadło nagle w ton. Wnet poczerwiano morze, niebo i nastała noc równikowa, gorąca, cicha, rojna od gwiazd. Ale zabawa trwała jeszcze. Improwizowana orkiestra, a z nią majtkowie, biorący udział w uroczystości, przyszli na pokład I-ej klasy wypić za zdrowie kapłana, oficerów i podróżnych, którzy złożyli okup. Dzielni ci ludzie bawili się do późna. Orkiestrze towarzyszyły śpiewy chóralskie — i dziwne wrażenie robiła owa, jakby zagubiona muzyka na tej łupinie pływającej, wśród tego niezmiernego pustkowi.

Wtórwał jej szum nocnego przypływu...

Henryk Sienkiewicz.

ROZMOWA PIJAKA Z KSIĘŻYCEM.

Tej bajki sens moralny taki:
— Masz nos duży? zażyjże tabaki.
S. R. Rozbicki.

— Jakże istnienia twego cel? —
Tak mówił do księżycy,
Wracając do dom w późną noc,
Strąbiony pijanica. —
Za matką ziemią biegiesz wciąż,
Dzierżąc się jej fartuszką,
I tylko kłopot z tobą ma
Poczeiwa ta staruszką...

To słońca jej zaćmiwszy twarz,
Pograżasz nas w frasunku,
To znów łonem wstrząsas jej
Sromotnie, bez szacunku,
Cyklony groźne na nią ślesz
I na plag domiar jeszcze,
Sprawiasz, że wyją do ciebie psy
I wiersze piszą wieszczki...

Po niebie płaczesz się, jak óma;
Gdzie ciebie nie posięje,
Tam wschodzisz, trupi lejąc blask,
Lecz światło twoje nie grzeje...
Blachman pokrywa oczy twe
I mordę masz zapita,
Choć pija z — cha, cha! — tylko mgły,
Ty głupi satelito...

W orszaku gwiazd tyś ciurą jest,
A dmiesz się wielkim panem,
Mysząc, że imponujesz mi
Twem światłem pożyczanem...
Idjoto ty — udajesz świat,
A mówią nam gwiazdździarze,
Że — jednej karczmy nie ma tam
Na całym twym obszarze...

Więc na co ciebie stworzył Bóg,
Ty niedołęgo srebrny?
Pożytku z ciebie ani krzty,
Tyś całkiem niepotrzebny! —
Na to z uśmiechem księżyc rzekł,
Z chmur wychyliwszy lice:
— Nie sarkaj, bratku!... Wszak to ja
Pijakom do dom świecę!...

Włodzimierz Zagórski.

KONKURS DRAMATYCZNY.

W rozwinięciu ogłoszenia, wydrukowanego w nrze 257-ym z d. 17-go b. m. o konkursie dramatycznym na sztukę oryginalną polską, redakcja *Kurjera warszawskiego* podaje do wiadomości autorów dramatycznych następujące tegoż konkursu warunki:

O nagrody, dla konkursu przeznaczone, ubiegać się mogą tylko sztuki sceniczne oryginalne, współczesne, obyczajowe, cały wieczór w teatrze wypełniające, zarówno dramaty, jak komedje poważne i lekkie. Sztuki historyczne i klasyczne wyklucza się.

Sztuki, nadesłane na konkurs, muszą być napisane oryginalnie; zapożyczanie motywów lub przerabianie utworów tak własnych, jak cudzych i zagranicznych jest wzbronione. Wyklucza się także utwory, w części albo w całości już drukowane, lub warunkom sceny warszawskiej nie odpowiadające.

Utwory, na konkurs przeznaczone, nadsyłać należy do redakcji *Kurjera warszawskiego*. Sztuki nadsyłane być winny w egzemplarzach, przepisanych starannie na czysto, bezwarunkowo nie ręką autora, lecz obcem pismem, bez podpisu, z załączeniem koperty zabezpieczonej i oznaczonej tem samem, co rękopis godłem, a zawierającej nazwisko i adres autora.

Termin nadsyłania prac na konkurs naznacza się na d. 15-go czerwca 1892-go r. Po tym terminie przyjęte być mogą tylko takie prace, co do których będzie udowodnionem, iż najpóźniej d. 15-go czerwca 1892-go r. wysłane zostały.

Sztuki, na konkurs nadesłane, ocenione będą przez komitet sędziów, złożony z pp.: Władysława Bogusławskiego, Piotra Chmielowskiego, Kazimierza Kaszewskiego, Józefa Keniga, Józefa Kotarbińskiego, Stanisława Krzemińskiego, Bolesława Ładnowskiego, Jana Tatarkiewicza i Bronisława Zawadzkiego.

Celem obudzenia jaknajszerszego ruchu i wzbogacenia repertuaru utworami scenicznymi rzetelnej wartości, autorowie dramatyczni do komitetu sędziów zaproszeni nie zostali.

Fundusz, przeznaczony na nagrody, wynosi 1,500 rs. Nagrody wyznaczają się dwie: pierwsza w sumie 1,000 rs., druga — 500 rs. Po za nagrodami pieniężnymi, sztuki cenniejsze, kwalifikujące się do wystawienia na scenie, zostaną odznaczone.

Nagrody płatne są w kasie *Kurjera Warszawskiego* nazajutrz po ogłoszeniu wyroku sędziów.

Komitetowi sędziów służy prawo, w razie braku odpowiednich utworów, nie przyznania żadnej nagrody lub przysądzenia tylko jednej. W takim razie fundusz pozostały natychmiastowo przeznacza się na konkurs następny.

Co do utworów nagrodzonych redakcja *Kurjera Warszawskiego* zastrzega sobie prawo pierwszeństwa do wejścia z autorami w układy o druk w feljetonie pisma lub o wydanie w książce.

Rękopisy nie nagrodzone wraz z nieotworzonymi kopertami będą zwrócone autorom, za zgłoszeniem się osobistym lub listownem, najdalej w ciągu trzech miesięcy od daty rozstrzygnięcia konkursu. Nieodebrane w ciągu trzech miesięcy rękopisy ulegną wraz z zamkniętymi kopertami zniszczeniu.

Redakcja.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Nowoje wremja donosi, że ministerjum finansów projektuje obniżenie podatków rolnych w razach klęsk żywiołowych, jak: nieurodzaj, gradobicie, powodzie lub pożary. Ulga ma być stosowana w ten sposób, że dochód z gruntu obniżony zostanie w rozmiarze, nieprzenoszącym jednak 1/4 części.

— Do rady państwa, jak donoszą dzienniki petersburskie, wniesiony został projekt nowych przepisów, regulujących handel zbożowy na rynkach wewnętrznych. Według projektu, nabywanie zboża z obrębem miasta i na drodze do niego prowadzącej zostaje zupełnie wzbronione. Na wagach miejskich i w kantorach zbożowych mają się znajdować giry aż do najdrobniejszych, t. j. aż do wagi i funta. Ko-

rzucie owej okrutnej choroby *fin de siècle*, zwanej „wielką nerwozą” (*La Grande Nevrose*).
Mamy dziś prawie wszyscy chore nerwy, chore dusze i serca, wszystkich nas trawi pesymizm, wynik zawiedzionych nadziei, niezadowolonych pragnień, „apetytów”, potworne dziecię czasu bez wiary i zapału, rozbastwionego ciała i starganego zdrowia, wszyscy podlegamy potroś „nerwozie”, a najwięcej z pomiędzy nas, europejczyków, francuzi, idący na czele przycwilizacji współczesnej. Co u nas, mieszkańców północy, dopiero kielkować zaczyna, zarażając jednostki najwytworniejsze, nad Sekwaną już dojrzało.

Rzecz to powszechnie wiadoma.

Ale myli się dzisiejsza literatura paryzka, gdy potępia bezwzględnie całą Francję. Jak w każdym kraju, zbierają się i tam wszelkie wrzody głównie w stolicy, a w tej znów trapią przeważnie sfery bogate, czyli używające. Ludzie, zdeptani obowiązkami, nie mają nigdzie czasu do zastanawiania się nad subtelnościami namietności.

Nie Francja, lecz Paryż, a w nim kasta przodująca (dziś burżuazja) jest owym wielkim winowajcą, od którego idzie zgorzenie, do niego tylko, do Paryża, zubożonego mieszczaństwa odnosi się wykrzyknik starej panny pp. de Goncourt (w *Germinie Lacerteux*), która grozi pięścią „Miastu-swiatła”, wołając: *ô Paris, ô fichtre cochonne de ville!* Oprócz tego samoluba, chorego cielesnie i duchowo z nadmiaru używania, istnieje jeszcze Paryż inny, pracujący ciężko, oszczędny, przemysłowy, rzutki, szanujący cudzą boleść, ale tego drugiego Paryża nie pokazuje nam współczesna literatura francuska. Albo wydobywa na jaw brudy przycwilizowanych, albo, gdy zstąpi między lud, dostrzega tylko jego stronę zwierzęcą.

Jest to zasadniczy błąd dzisiejszej belletrystyki nadsekwankowej, której się zdaje, że dopiero ona „prawdę” odkryła. Tymczasem zohydziła tylko własne społeczeństwo, oczerniwszy je przed Europą.

Paryż nie jest Francją, a burżuazja, choć obecnie rządzi, nie jest całym Paryżem, tak samo, jak człowiek nie tylko w jego podłości szukać należy.

Teodor Jeske-Choiński.

misjonierom za usługi przy sprzedaży zboża nie wolno pobierać więcej nad 15 kop. od czwartości. Na utrzymanie targów i rynków zbożowych pobierać się będzie po 1 kop. od czwartości. Specjalne komisje mają czuwać nad przestrzeganiem przepisów. Za naruszenie ich kara wynosi na pierwszy raz 25 rs., drugi 50 rs., a trzeci raz 100 rs. z pozbawieniem prawa zajmowania się handlem zbożowym.

— Donoszą nam z prowincji, że dyrekcja szeregowe Towarzystwa kredytowego ziemskiego otrzymała polecenie dyrekcji głównej, aby po przyznaniu dobrom nigi w opłacie rat Towarzystwu należnych, wzywały właścicieli dóbr o uiszczenie należności, decyzyją nigową zastrzeżonych, o ile by te były, a zarazem komunikowały im w kopji rachunku rat pod ulgę podchodzących, jaki zostanie przesłany przez dyrekcję główną, z nadmienieniem, że od chwili poboru cząstek ulgowych, pobierany będzie procent 3% półrocznie z góry od pozostałości z sumy ogólnej rat pod ulgę podchodzących i 4% miesięcznie od zaległości, czyli od części wskazanych do poboru, a w terminie nie opłaconych.

— *Nowosti* donoszą, że z polecenia francuskiego ministerjum spraw zagranicznych, konsulowie francuzcy przedstawili mu urzędowe szczegółowe raporty o warunkach pracy w Rosji. Obecnie ministerjum francuskie wydało te raporty w oddzielnej książce p. t. *Recueil de rapports sur les conditions du travail en Russie*. Książka dzieli się na cztery części, z których jedna jest poświęcona Królestwu Polskiemu.

— Z powodu mających nastąpić niezadługo zbiorowych ćwiczeń wojskowych dla żołnierzy, pozostających w zapasie armji, p. oberpolicmajster zwraca się z prośbą, tak do władz rządowych, oraz instytucyj społecznych, jak niemniej i do mieszkańców Warszawy, u których służą zapasowi, aby zachowali dla nich obecnie zajmowane posady i obowiązki po ukończeniu ćwiczeń.

— Ponieważ pomimo wydanego rozporządzenia wiele osób dotąd jeszcze zgłasza się do policji o pozwolenie na otwarcie warsztatów, działających za pomocą ognia, przeto p. oberpolicmajster uprzedza w *Gaz. polic.* osoby zainteresowane, że z prośbami o pozwolenie na otwarcie kuźni, oraz różnych posługujących się ogniem warsztatów lub fabryk wyrobów żelaznych i innych, gdzie mają być urządzone piece, ogniska, kotły i t. p., bez względu na rozmiar lokalu i produkcji, oraz na liczbę robotników, należy zwracać się wprost do wydziału budowlanego przy warszawskim rządzie gubernjalnym.

— Ruch ludności w zeszłym tygodniu przedstawia się jak następuje: zmarło 239 osób, czyli o 13 mniej, niżeli w poprzedzającym; najwięcej ofiar, bo 59 zabrał nieżyty kiszka, zapalenie płuc 34, suchoty 21; z chorób zakaźnych: błonica 12, szkarlatyna 6, odra 3, ospa 2, tyfus brzuszny 2 i dysenterja 2; urodzeń było 302, a w tej liczbie 36 dzieci nieślubnych; małżeństw zawarto 92.

— Według projektu, złożonego w radzie miejskiej dobroczynności publicznej, a odnoszącego się do pozostawienia nadal szpitala św. Jana Bożego, szpital ten po odpowiedniej przeróbce i wyrestaurowaniu mieścić ma 250-ku chorych i posiadać oddział dla kobiet, oraz przyjmować za osobną opłatą pensjonarzy pleci obojej. Szpital stanowić ma filję zakładu obłąkanych w Tworzech. Koszty robót, wymagane przez konieczne przeróbki i gruntowną restaurację całego gmachu, obliczone na 30,000 rs., rada miejska stara się pokryć z funduszu, wyjednanego tytułem zasiłku szpitalnego.

— Według wykazu z dnia wczorajszego liczba wolnych łóżek w szpitalach miejskich wynosi: u Dzieciątka Jezus 20, św. Łazarza 69, św. Rocha 12, św. Ducha 7, w praskim 2, starozakonnych 4 i wojskim 11.

— W przypomnieniu o zebraniu koleżeńskim b. uczniów 3-go gimnazjum z 1866-go r. wkradła się pomyłka drukarska, co do godziny przybycia, wszyscy bowiem winni przybyć do kościoła św. Aleksandra w dniu 26-y m. o godzinie 10-ej rano.

— Z rozporządzenia władzy naukowej, szkoła dwuklasowa męska, utrzymywana przez p. Ludwika-Jana Dureckiego w mieście naszym, została zamknięta.

— W dniu wczorajszym przyjechał do Warszawy prezes sądu okręgowego rz. r. st. Czerniawski z Odessy, wyjechali zaś: kurator okręgu naukowego t. r. Apuchtin do Chelma, generał konsul rzeczpospolitej francuskiej Henryk Boyard, do Terezyna i szambelan Stanisław hr. Kossakowski, do Młynowa w gub. wołyńskiej.

— Dyrektor banku handlowego p. Karol Deike wyjechał za granicę.

— Z literatury.

* Otrzymałszy zeszyt 16-ty dzieła W. O. Didona „Jezus Chrystus”.

* Księgarnia Paprockiego rozpoczęła już kampanję jesienną szeregiem wydawnictw rozmaitej treści. Nadesłano nam dotąd doskonale studjum J. Micheleta „Miłość” i Anonima „Co w wieku 50-ym mógł być o wieku 19-ym”.

* Wychodzącej zeszytami „Literatury polskiej” Adama Brezy ukazała się świeżo część pierwsza, w jednym tomie zamknięta.

* P. Bronisława Leśniewska puściła w świat „Czterysta powinszowań na uroczystości imienin, urodzin i nowego roku”.

* W szeregu wydawnictw pod ogólnym tytułem „Leczenie domowe” przez firmę Orgelbranda podjętych, wyszedł świeżo tomik 23-ci, zawierający pracę dra Schmidta: „Jak zachować dziecko zdrowe?”

* Drukowana w *Słowie* powieść Włodzimierza Zagórskiego i Antoniego Zaleskiego „Pan radca”, ukazała się w odcieku książkowej.

* Wyszedł z druku zeszyt 131-szy „Słownika geograficznego” zawierający artykuły: Szarogrod, Szawle, Szczawnica, Szczeczeszyn, Szczecin, Szczekociny, Szczepanów, Szczuczyn, Szwytniki i w. in.

— „Praktyczny”.

Pierwszym zwiastunem tegorocznej kampanji kalendarzowej jest nadesłany nam wczoraj „Kalendarz praktyczny” p. Wołowskiego.

Drugi to z kolei rocznik i przyznać trzeba, o wiele korzystniej się przedstawia, niż zeszłoroczny.

Doskonały papier, ilustracje staranne, dobór treści, staranne informacje, dobrze kalendarz rekomendują.

W rzędzie utworów literackich spotykamy nowelę Carmen Sily „Pablo Domenech”, Orzeszkowej „Chochlik-psołnik”, Marrénéowej „Ignacowa”, Bolesława Prusa „Ogród Saski”, Mellerowej „Na Bielanych”, St. Rossowskiego „Z manowców Newrozy”, Violi „Przez kobietę”, Konopnickiej „Głupi Franek” i in. W dziale poezji spotykamy: Orłota, Glińskiego, Rossowskiego.

Działy sprawozdawcze: naukowo-literacki, społeczny, teatralny, artystyczny itd., dopełniają całości.

Treść urozmaica wyborna „Historja roku w karykaturze” z ilustracjami.

— Z teatru i muzyki.

* Repertuar teatrów na przyszły tydzień przedstawia się, jak następuje:

Teatr Wielki:

Dzisiaj: „Robert i Bertrand” czyli „Dwaj złodzieje”; jutro: „Prolog”, „Zręczność i przekora”, trzeci akt „Aidy” i „Divertissement”; wtorek: „Królowa Saby”; środa: widowisko zawieszono; czwartek: „Faust” (z udziałem panny Busi i p. Snagnes); piątek: „Żywy posąg”; sobota: „Faust” (z udziałem panny Busi i p. Snagnes); niedziela: „Katarzyna córka bandyty” (z udziałem panny Karoliny Elia).

Teatr Letni:

Dzisiaj: „Roznosicielka chleba”; jutro: „Pan Benet” z udziałem p. Bolesławskiego i „Oj kobiety, kobiety”; wtorek: „Klub kawalerów”; środa: „Roznosicielka chleba”; czwartek: „Honor”; piątek: „Safandula”; sobota: „Nietoperze”; niedziela: „Roznosicielka chleba”.

Teatr Nowy (przy ul. Królewskiej):

Dzisiaj: „Dzwony kornewilskie”; jutro: „Ptasznik z Tyrolu” (z udziałem panny Babińskiej); wtorek: „Baron cygański” (z udziałem pp. Olszewskiego); środa: „Orfeusz w piekle” (wznawienie); czwartek: „Ptasznik z Tyrolu” (z udziałem panny Babińskiej); piątek: „Orfeusz w piekle”; sobota: „Ptasznik z Tyrolu” (z udziałem panny Babińskiej); niedziela: „Baron cygański”.

* Dwuletnia żarliwa i najpiękniejszym skutkiem uwieczniona praca reżysera teatru Małego p. Sliwińskiego około materialnego i moralnego podniesienia tej sceny doczekała się uznania należnego u dyrekcji teatrów, jak przedtem już znalazła pełne uznanie publiczności i krytyki.

Prezes teatrów w nagrodę tej skutecznej i umiejętnej pracy, która tak niepomniennie spotęgowała wartość artystyczną teatru Małego, ofiarował p. Sliwińskiemu benefis.

Kiedy i w jakich warunkach to przedstawienie benefisowe odbędzie się, doniesiemy w swoim czasie.

* Z powodu lornetek w teatrze, które nawiasem mówiąc, są wyborne i których wprowadzenie sympatycznie przyjęte zostało, mała uwaga.

Lornetki, każda opatrzona w własny numer, umieszczono są w przymocowanych do siedzenia futerałach, odpowiednimi numerami oznaczonych.

Otóż chodzi o to, iżby numery lornetek i futerałów wzajemnie się zgadzały.

Od kilku już dni numery zostały pomieszczone tak, iż bodaj żadna lornetka nie odpowiada futerałowi.

* Słyszeliśmy, iż wkrótce mają być wprowadzone alizy z zastrzeżeniem co do kapeluszy damskich.

Czyż istotnie panie nasze czekać będą na zakaz i nie przychylią się dobrowolnie do ogólnej prośby przynajmniej w teatrze Wielkim?..

— Do teatru.

Od bawiącego w Warszawie łodzianina, pana S. B. otrzymujemy wiadomość o organizowanej w tem mieście zbiorowej wycieczce na przedstawienie w teatrze Wielkim.

Udział w wycieczce weźmie około pięćdziesięciu osób, przeważnie należących do sfer kupieckich.

Przyjazd nastąpi w sobotę pociągami osobowym, przychodzącym o godz. 6 m. 35 w.

Jeden z uczestników przybędzie wcześniej, celem zapewnienia towarzystwu miejsc w teatrze.

— W gimnazjach.

W IV-ym gimnazjum męzkim inspektorem i profesorem literatury ruskiej i historii mianowano p. Dymitra Strumieńskiego, pełniącego też obowiązki w gimnazjum na Pradze.

Na nauczyciela języka ruskiego, literatury, geografji i historii zaproszono p. Jana Ignatienkę z gimnazjum I-go.

W progimnazjum I-em inspektorem został p. Korawicki, pełniący też obowiązki w progimnazjum pińczowskim, zaś nauczycielem języka ruskiego p. Tokareco wychowaniec uniwersytetu moskiewskiego.

Inspektorem w gimnazjum na Pradze mianowano pełniącego też obowiązki w Łomży p. Ernesta Turau, który też będzie wykladał język ruski, literaturę i geografję.

Nauczycielem języka ruskiego, historii i literatury, został Aleksander Proziński z gimnazjum realnego; profesorem matematyki p. Fryderyks Giro z gimnazjum realnego łowickiego; nauczycielem języka niemieckiego Aleksander Disput z progimnazjów warszawskich.

W V-ym gimnazjum profesorem matematyki i fizyki mianowano p. Feliksa Terpilowskiego z gimnazjum na Pradze.

Do II-go progimnazjum męskiego przeniesiono nauczyciela języka niemieckiego Mściława Zufala z gimnazjum na Pradze.

— Początek jarmarku.

Dzisiaj więc rozpoczyna się walny jarmark w Łowiczu.

Według relacyj wczoraj otrzymanych, wszystkie okólniki są już zajęte, lecz z przyczyny szabasu, obchodzonego przez faktorów i hurtownych handlarzów, prawie wyłącznie izraelitów, żadnych transakcyj nie robiono.

W przybliżeniu można obliczyć, że na placu jarmarcznym jest już około 6,000 koni, a przecież w ostatniej chwili jeszcze nowe partje nadechodzą.

Spóźnieni muszą szukać stajen w różnych punktach miasta, a właściciele, korzystając z przepelnienia, nierzadko bajeczne ceny za postój koni.

Z kupców zagranicznych wciąż ostatnich trzech dni przybyli: Hieronim Dogmer z Gdańska, Walman i Schether z Królewca (Meyerholal agent wyjechał, lecz jest dzisiaj z powrotem spodziewany) i Franek z Wrocławia.

Wszyscy spodziewają się cen zniżkowych, a kupcy zagraniczni pomimo chęci porobienia znacznie większych zakupów, dotychczas żadnych ofert nie czynią.

W zakończeniu tej notatki nadmieniamy, że wysłaliśmy specjalnego sprawozdawcę, celem zebrania danych o przebiegu jarmarku.

— Kanalizacja.

W piątek rozpoczęte zostały na stacji filtrów próby trzeciej świeżo ustawionej maszyny.

Dotąd wypróbowano działanie szybrów i montowanie, w przyszłym zaś tygodniu przystąpi zarząd wodociągów do rozpoznania działalności nowej maszyny pod względem konsumpcji węgla kamiennego.

Węgle, które będą użyte do tych prób, sprowadzone zostały z Anglii, stosownie do warunków kontraktu z firmą James Watt i sp.

Sekretarz komitetu budowy kanałów i wodociągów, inżynier Stanisław Wolff, powrócił z kilkutygodniowego urlopu i objął już w sobotę swoje czynności.

Studenti instytutów technicznych, którzy czynni byli podczas wakacyj przy budowie kanalizacji i wodociągów, ukończyli już swoją praktykę.

Komitet kanalizacji przyznał studentom po 40 rs. miesięcznie, tytułem wynagrodzenia.

Praktykantów zatrudniono w roku bieżącym sześciu.

— Nowy bruk.

Technolog, p. Stanisław Chomiński, dokonał wynalazku, który dla Warszawy może mieć w przyszłości doniosłe znaczenie.

Zwiedzając różne miasta zagraniczne, zwłaszcza niemieckie, w których powoli wchodzi w użycie bruk drewniany, p. Ch. powziął myśl chemicznego utrwala-

lenia materiału drzewnego, przy zastosowaniu do naszych warunków klimatycznych.

Próby trwały z górą rok czasu i technolog doszedł do wniosku, że otrzymany już zamierzony rezultat.

Chcąc z wynalazku osiągnąć praktyczną korzyść, p. Chomiński poczynił starania o patent, a zarazem zamierza, po porozumieniu się z zarządem miasta, wyłożyć sposobem próby utrwalonym przez siebie brukiem drewnianym jakąś część ulicy.

Według obliczeń p. Ch., bruk jego kombinacji, w stosunku do trwałości, będzie o jakie 25% tańszy w porównaniu z systemem berlińskim.

Niedaleka przyszłość wykaże, czy obliczenie to jest rzeczywiście trafne.

— Fabryka na Kępie.

Na Saskiej kępie w pobliżu Łąki, graniczącej z Pragę, powstanie fabryka wyrobów galanterijnych z rogu i kości, tudzież zabawek dla dzieci.

Kępa do obecnej chwili żadnych zakładów ręko-dzielniczych nie posiadała.

— Przeciwno influenzy.

W ostatnim numerze *Medycyny* dr. Chodecki podaje wiadomość o nowym środku przeciwko influenzy, nazwanym „salipyriną”.

Jest to połączenie antypiryny z kwasem salicylowym.

Dotychczasowe obserwacje wykazały, że salipyrina jest specyficznym środkiem przeciwko influenzy, skracającym przebieg choroby i łagodzącym wszystkie objawy.

Środek ten używać należy w dawkach od 1—2 gramów.

— Po raz setny.

W Hamburgu d. 20-go zeszłego miesiąca miał miejsce oryginalny jubileusz.

Oto dr. Stanisław Grzybowski, warszawianin, lekarz na okręcie pasażerskim „Titania” obchodził setną podróż odbytą z Europy do Ameryki północnej i z powrotem.

Rodak nasz posiada w Warszawie ojca, oficjalistę u hr. Z., którego o uroczystości listownie zawiadomił.

— Zuchwałe oszustwo.

Włosianin z Kępy, Feliks Bogoniewski, idąc do sądu okręgowego, został zaczepiony przez jakieś indywiduum, oświadczające gotowość zafatowania interesu.

Bogoniewski chętnie się zgodził i powierzył „pana mecena sowi” kilka rubli na stęple.

Lotr jednak, pozostawiając chłopka w podwórzu, uciekł, pomimo usilnych poszukiwań, nie został już odnaleziony.

— Zasypani.

Na terytorjum Kamionka, przy kopaniu piwnicy prowizorycznej dla pomieszczenia kartofli, obruszyła się ziemia i zasypana dwóch robotników: Wincentego Drozda, oraz Bartłomieja Goździkowskiego.

Obaj nie mogli się wydobyć i tylko dzięki pospieszszemu ratunkowi zdołano ich ocalić.

Goździkowski, po ocaleniu z omdlenia na nic się nie skarżył, lecz Drozd, z powodu uszkodzenia klatki piersiowej, dostał krwotoku i mocno jest chory.

W Towarzystwie dobroczynności

Wczoraj, o godz. 5-iej po południu, odbyło się zgromadzenie centralne członków Towarzystwa dobroczynności pod przewodnictwem prezesa tej instytucji, księcia Jana Tadeusza Lubomirskiego.

Prezydujący zawiadomił zebranych o nowej ustawie dla Towarzystwa Najwyższej zatwierdzonej, a wejść mającej w wykonanie z d. 13-ym stycznia r. p.

Postanowiono poruczyć administracji ogólnej, w myśl przepisów pomienionej ustawy, ułożenie regulaminu wewnętrznej organizacji wydziałów.

Dalej prezydujący podał do wiadomości, że rada państwa, na skutek przedstawienia JE. generał-gubernatora, zezwoliła na udzielenie Towarzystwu dobroczynności pożyczki bezprocentowej na gruntowną restaurację gmachów instytucyjnych, w sumie rs. 40,000, na lat 20, do zwrotu ratami po rs. 2000 rocznie.

Naczelnik sekcji rachunkowej, p. Wacław Dobrowolski, odczytał sprawozdanie z działań i obrotu funduszy Towarzystwa za r. z., które wkrótce drukiem ogłoszone zostanie. W r. z. Towarzystwo wydało na wszystkie swoje potrzeby rs. 163,650 kop. 81, dochody zaś uzbierały rs. 160,155 kop. 714; starców i kalek utrzymywano 361, sierot 256; do ochrony 29-ia uczęszczało dzieci 4670, w żłobku było dzieci 10, w szwalniach było średnio dziennie dziewcząt 689, razem 5986. Oprócz tego niosło Towarzystwo pomoc w pieniądzu (otrzymało je 5531 osób), w naturze 3313, a nadto w poradach bezpłatnych lekarskich 8490, kasach groszowych 1960 i w czytelnicach bezpłatnych.

Z kolei prezes administracji ogólnej, p. Ludwik Sawade, przedstawił wnioski, wymagające decyzji zgromadzenia centralnego, a mianowicie: co do żądanych pożyczek hipotecznych na dwa domy w War-

szawie: nr. 368e i 2643 w kwocie rs. 5500 i co do ustąpienia pierwszeństwa pożyczki rs. 4000 na domu nr. 1618e, dla konwersji pożyczki Towarzystwa kredytowego m. Warszawy; wnioski oba przyjęto.

Zawiadomił prezes administracji, iż pp. Henryk i Kamilla Levy, nieruchomości swą przy ulicy Dzielnej, powodowani uczuciem dobra ubogich bliźnich, przeznaczyli na lat 25 dla przytulku rekonwalescentów, wychodzących ze szpitali. Postanowiono czyniącym tę ofiarę serdecznie podziękowanie.

Udzielono nominacje pp.: Janowi Nawrockiemu na opiekuna ubogich cyr. XII-go odd. 2-go, na jego zastępcę, Antoniemu Kochańskiemu; Władysławowi Kronenbergowi na głównego opiekuna zakładu żłobka na jego koscie będącego; na czynnego zaś opiekuna tego zakładu, p. Feliksowi Rycerskiemu; na opiekunkę zakładu sierot dziewcząt, pani Helenie Mokiejewskiej; na opiekunkę zakładu sierot dziewcząt, pani Marji Kryżę; na opiekuna ochrony 31-iej, drowi Stanisławowi Kurtzowi; na lekarza ochrony 27-iej; pani Marji Kamińskiej—na opiekunkę ochrony 32-iej; drowi Stefanowi Centnarowiczowi—na lekarza przytulku ubogich dziewcząt przy ulicy Hożej; pani Florentynie Briggs—na opiekunkę głównego zakładu sierot na kolonii Drewnica; p. Boniekemu, na opiekunka pomienionego zakładu—paniom: Wacławowej Lasockiej i Adamowej Szustrowej—na opiekunki ochrony 32-iej, p. Helenie Martwich—na opiekunkę ochrony 31-iej, p. Wandzie Banzemerowej—na opiekunkę zakładu sierot dziewcząt, Antoninie Borzuchowskiej i Kazimierze Cichockiej, na opiekunki ochrony 7-iej na Pradze.

Zgromadzenie postanowiło na zaspokojenie przypadających należności za dostawy i roboty, nieprzewidziane etatem, wyasygnować rs. 1,491 kop. 58.

Po dopełnieniu balotowania przyjęci zostali do grona członków: Juliusz Eiger, dr. Stefan Centnarowicz, Wacław Stepiński, Eugeniusz Boniecki, Jan Julian Nawrocki, Antoni Filanowicz, Jan Guiraud i dr. Stanisław Kurtz.

Adwokat przysięgły, pomocnik naczelnika sekcji prawnej, p. Cezary Ponikowski, przedstawił stan zapisu czynionego przez s. p. Ignacego Orzechowskiego, który wynosi rs. 250,000.

Panna Bronisława Sobolewska, oświadczyła życzenie otworzenia przy ul. Cichej pod nr. 5-ym przytulku dla ubogich i moralnie zaniedbanych dziewcząt, który to zakład utrzymywać będzie swoim kosztem, ofiarę tę Towarzystwo z wdzięcznością przyjęło i postanowiło podziękować p. Sobolewskiej, oraz udzielić jej nominację na opiekunkę zakładu, zaś p. Szymonowi Krzeczowskiemu na opiekuna.

Członek sekretarz Towarzystwa p. Julian Heppen, odczytał protokół ostatniego posiedzenia, który obecni podpisali, odczytał dalej relację, dotyczącą zapisu pana Leopolda Wroczyńskiego, członka Towarzystwa: Zapis ten wynosi rs. 20,000; odezwę—dyrekcji Towarzystwa kredytowego m. Warszawy—warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeń, które to instytucje na zasilenie funduszy ubogich ofiarowały: pierwsza rs. 2,000, druga rs. 1,000. Postanowiono za dary te złożyć podziękowania,—dalej odczytał relację, dotyczącą restauracji gmachu na Krakowskim Przedmieściu.

P. Konstanty Szumlański przedstawił protokół komisji rewizyjnej rachunków za r. 1889-ty, który przyjęto i zatwierdzono.

Na wniosek prezesa Towarzystwa postanowiono do sprawozdania drukiem ogłosić się mającego za r. z., dołączyć portret założycielki Towarzystwa s. p. Zofii hr. Zamoyskiej.

W końcu posiedzenia książę prezes poświęcił kilka słów pamięci zmarłych członków w r. b., w liczbie których nie dawno znowu utraciło Towarzystwo s. p. Zofję Edwardową Grabowską, długoletnią opiekunkę, s. p. Ignacego Świętochowskiego i wielce zasłużonego s. p. Józefa Wernera.

Pamięć ich uczczono przez powstanie.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Jutro, o godz. 12-iej w południe, w magistracie warszawskim, odbędzie się licytacja na pobudowanie szopy i budynku na pomieszczenie stróża w rzeźni miejskiej na Solcu od rs. 1,510—wadium 151 rs.

— Do d. 22-go września zarząd Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Lyszkowice” przyjmować będzie akcje od akcjonariuszów, życzących sobie wziąć udział w zgromadzeniu ogólnem, zapowiadzianem na d. 7-my października.

— D. 22-go września, o godz. 8-iej wieczorem, w lokalu Towarzystwa ogrodniczego, odbędzie się posiedzenie stałej komisji piątej technicznej.

— D. 22-go września, w zambrowskiej wojskowej komisji budującej szosy w osadzie Wyszkiwie, gubernji łomżyńskiej, odbędzie się licytacja na sprzedaż 1,225 łopat, 154 rydlów, 60 toporów, 33 pił i innych narzędzi.

— Do d. 22-go września przyjmowana będzie pierwsza wpłata na akcje wileńskiego Banku ziemskiego XV-iej emisji w sumie 158 rs. 25 kop. na każdą akcję; przyezym każde 15 akcyj dawnych daje prawo nabycia jednej nowej.

— D. 22-go września, w rządzie gubernjalnym warszawskim, odbędzie się licytacja na budowę trzech mostów na drodze kutnowskiej, na linji łączącej admino-kutnowskiej, w powiecie

kutnowskim, od rs. 5,881 kop. 31; wadium oznaczono na rs. 588.

— D. 22-go września, w magistracie m. Łodzi, odbędzie się licytacja na dzierżawę dwóch altan do sprzedaży wody sodowej na starym i nowym rynku w Łodzi od rs. 1,205 kop. 75 rocznie.

SKRZYŃKA DO LISTOW.

Szanowny redaktorze!

W nrze 258-im *Kurj. warsz.* w artykule p. t. „Dwa olbrzymie wynalazki” pan K. donosi o olbrzymim wynalazku prof. Olszewskiego, tyczącym się skroplenia tlenu.

Pan K. widocznie nie zna historii tego odkrycia i roli, jaką w niem zajmuje prof. Olszewski. Rola to dosyć skromna. Po śmierci prof. Wróblewskiego prof. Olszewski posunął o tyle owo olbrzymie odkrycie, iż zdołał otrzymać większą ilość tlenu.

Zaprawdę pan K. zapomina o zmarłym prof. Wróblewskim.

Ponieważ nie wiem ani nazwiska, ani miejsca pobytu pana K., upraszam uprzejmie o przesłanie mu załączonych przy tem: życiorysu s. p. Wróbl. i broszury jego *Comment l'air a été liquéfié*, nb. jeśli się pan K. podobnymi kwestjami interesuje.

Mam nadzieję, że sz. pan nie odmówi mej prośbie, pamiętając na zasadę *sum cuique*.

Proszę przyjąć i t. d.

Witold Wróblewski.

14/IX 91.

*

(Przyp. red.) Drukujemy list powyższy, celem uzupełnienia informacji naszego korespondenta, zastrzegając jednocześnie, że odkrycie s. p. prof. Wróblewskiego tak powszechnie jest znane, iż dla tej jego w kraju popularności korespondent o niem nie wspominał.

ZE ŚWIATA.

× Ze Lwowa donoszą nam d. 16-go b. m.: Namiestnik hr. Badien wyjechał na dni kilka do Wiednia.—Zawiązała się tu czytelnia kolejowa wśród personelu stowarzyszenia kolejowego. — W teatrze wystawiono wczoraj po raz pierwszy operetkę „Dwanaście żon Jafeta” z udziałem pani Zimajerowej.—Minister sprawiedliwości, hr. Schönborn, zwiędzał dziś sądy i więzienie w Czerniowcach, a ztamtąd wyjechał w odwiedziny do Stan. hr. Dziedzińskiego w Gwoźdźcu i do ks. Puzyny. Po zwiedzeniu złochozowskiego sądu i wizytach w Pieniakach i Podhorcach wraca minister do Lwowa, a ztąd wyjedzie d. 18-go b. m. do Wiednia. — Jutro rozpoczyna się przed tutejszym sądem przysięgłych rozprawa o obrazę honoru, wytoczona przez wiedeńskie stowarzyszenie „Przytulisko” redaktorowi tutejszego pisma *Robotnik*, zecerowi Ant. Mańkowskiemu. Do rozprawy powołano wielu świadków z Wiednia. — Raulok Koczalski przybył do Lwowa i wystąpi tu z koncertem z początkiem października, a następnie urządzi szereg koncertów na prowincji i Galicji.

× Szkoła gorzelnicza w Dublanach otwarta zostaje d. 1-go października r. b., w miejsce dotychczasowego trzyletniego kursu gorzelniczego, który istniał od r. 1884—1891-go i obecnie został zwinięty. Nowo postawiona szkoła umożliwiła rozszerzenie części demonstracyjnej i zapewnia słuchaczom zaznajamianie się z częścią praktyczną gorzelnictwa. Rozwinięta też zostanie część teoretyczna wykładów. Wykłady trwać będą od d. 1-go października do końca marca.

× Krakowska miejska kasa oszczędności, instytucja, mająca w latach ostatnich obrót roczny powyżej 12-tu milj. złr., święci 25-tą rocznicę swego istnienia. Dyrektorem-referentem jest p. Franciszek Słęk, od założenia kasy pełniący te obowiązki. W myśl statutu, kasa co rok z czystych zysków przeznacza dość znaczne kwoty na cele dobroczynne. W ciągu ćwierćwieku oddała też ona ubogim miejscowym (lombard), oraz stowarzyszeniom humanitarnym i dobroczynnym znaczne usługi pieniężnymi zasilkami lub zwrotem bez opłat zastawionej odzieży.

× Wilki i niedźwiedzie wyrządzają znaczne szkody w górskich okolicach Bukowiny. We wsiach Upeziara i Gaina, w powiecie kompolnuskim, pojawiły się w tych dniach wilki i niedźwiedzie i rozdarły mnóstwo bydła.

× Do Berna szwajcarskiego na kongres w sprawie ubezpieczeń robotników wyjechał ze Lwowa p. Henryk Lam, dyrektor zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków.

× Wybuch gazów. W Boryslawiu, jak donosi *Gazeta lwowska*, zaszły w ostatnich czasach po dwakroć wypadki wybuchu gazów w szybach tamtejszych kopalni wosku ziemnego. Dnia 2-go b. m. wybuchły gazy w dwóch szybach, na terenie kopalnianym Banku kredytowego, skutkiem czego czterech robotników odniosło ciężkie poparzenia. W d. 9-ym b. m. zapaliły się gazy w kopalni S. Kupferberga i sp., skutkiem wystrzału dynamitowego, którym rozsadzano pokład ziemny. Wynikły ztąd pożar stłumiono szybko, a zasypaniem szybów sąsiednich zapobieżono dalszym wybuchom. Nikt z ludzi nie poniósł szwanku.

× Z Torunia piszą do nas: P. Gossler, naczelnik prezesa Prus Zachodnich, był w poniedziałek w Pelplinie, gdzie odwiedził ks. biskupa Rednera i kilku mnichów. We

wtorek bawił w Toruniu. — Porucznik Zelewski, który poległ w walce w Afryce, urodził się d. 18-go kwietnia r. 1854-go w Będargowie, w powiecie wejrowskim, a porucznik Zitzewitz d. 12-go kwietnia r. 1862-go w Reswicach pod Miastkiem (Rummelsburg) na Pomorzu. — Dobry rycerskie Gryzlin, w powiecie lubawskim, obszar 2,268 mórg magdeburskich, dotychczasowa własność p. Józefa Chrzanowskiego, sprzedane będą na subhaście d. 9-go listopada r. b.

× 152 myszy. Przed paru tygodniami następujący zdarzył się wypadek w Béziers. Jeden z miejscowych fryzjerów gołił włościanina z okolicy, na którego twarzy, o ile o tem z pozorów sądzić można, był brak inteligencji. Chłop w czasie operacji wyznał golibrodzie, iż w domu przesładował go myszy, co usłyszawszy fryzjer postanowił zakpić sobie z klienta, zapewnił go, iż gwałtownie myszy potrzebuje i przyrzekł za każdą dostarczoną sobie sztukę zapłacić franka. Włościanin propozycję tę przyjął w dobrej wierze i po kilku dniach zjawił się u fryzjera z klatką pełną myszy: „Przynoszę ich — rzekł z dumą — 152 sztuki, t. j. za całe 152 franki.” Fryzjer, który już zapomniał o zająciu całym na widok chłopca z myszami stracił na razie rezon, ale go po chwili odzyskał i chcąc się wykreślić z imprezy: „Bardzo dobrze — rzekł — pieniądze zaraz wypłacę, ale tylko pod tym warunkiem, że przyniesione myszy wszystkie są samcami, samiec bowiem nie potrzebuję”. „O tem, to co prawda nie pomyślałem — odrzekł chłop zakłopotany. — A kiedy tak, to zabierając sobie towar do domu, ja go nie wezmę — zakonkludował golibroda, pewny, iż się wykreśli. — Cóż? bracie myszy do domu? — zawołał włościanin po namyśle — jeszczeby tego brakowało, toć przecie wolę je choć darmo zostawić u pana”, co rzekłszy, otworzył klatkę i mimo rozpaczliwego oporu ze strony fryzjera, całe stado szkodników wysypał mu do sklepu. I oto skończyło się na tem, że nie z chłopca śmieją się w Béziers.

× Stara posadzka. Po naprawie łóżczy kruzganków Rafaela na drugim piętrze pałacu watykańskiego, tak szczęśliwie i misternie z rozkazu Leona XIII-go dokonanej, Ojciec św. chciał uzupełnić tę artystyczną odnowę i polecił zdjąć posadzkę z szerokich tablic marmurowych, szpecącą raczej, niż zdobiącą od lat 30-tu te kruzganki, a przywrócić dawną z majoliki, jaką za czasów jeszcze Sanzia wykonał był młody Łukasz della Robbia, syn starego, niezrównanego artysty w terrakotach. Ażeby tę posadzkę odszukać i odtworzyć, marszałek nadworny, jako prefekt pałaców apostolskich, mianował umyślną komisję, której członkami zostali: architekt hr. Vespignani, p. Visconti dyrektor muzeów watykańskich, malarz watykański Seitz, pp.: Galli i Stevenson, i profesor Tessarone, dyrektor artystyczno-przemysłowego muzeum w Neapolu, który otrzymał już był pierwszeństwo na konkursie dla posadzki w salach Borgiów. Na jednym z posiedzeń złożył swoje sprawozdanie prof. Tossaroni, za które i za odtworzenie dawnej posadzki komisja obsypała uczonego pochwałami. Wykonanie posadzki, wiernie powtórzonej z XVI-go w., powierzone zostało artystyczno-przemysłowemu muzeum w Neapolu, które już ofiarowało darmo inną arabsko-hiszpańską posadzkę do łóż Jana z Udiny, ucznia Rafaela, na pierwszym piętrze Watykanu. Artysty włoscy poczytują Watykan za najwyższy przybytek, za *sancta sanctorum* sztuki i mają sobie za największy zaszczyt, kiedy ich prace są tam bezpłatnie przyjęte i umieszczone.

× Wojowniczy królik. Pogłoski wojenne, obiegające Europę, przedostawszy się i za Pyrenees, zajęły sobą widocznie i umysł młodzieńczego Alfonsa XIII-go. Świeżo, w czasie pewnej *garden-party* w San Sebastian, zbliżył się *rey nino* do porucznika Amelibia, oficera artylerji, broni, dla której podobno „król-dziecko” szczególną okazuje sympatię i zapytał go, czy San Sebastian obroną jest miejscowością. Odebrawszy odpowiedź potwierdzającą, młody królik rzekł: „To już dobrze, ponieważ jednak wkrótce ma być wojna, życzylibym sobie, aby na granicy kilka jeszcze fortów zbudowano.” Następnie poże gnął oficera zapewnieniem, że lubi bardzo artylerję i artylerzystów. Czy wszakże, gdyby wojna rzeczywiście wybuchnąć miała i objąć nawet półwysp iberyjski, król-dziecko stanąłby na czele swojej armji, wątpliwą jest rzecz, wojowniczy *rey nino* bowiem liczy sobie zaledwie 5 lat i 4 miesiące wieku.

× Powódź w Hiszpanji. Królowa Krystyna otworzyła narodową składekę na powodzian ofiarowaniem 100,000 pesetas. Pragnęła ona odwiedzić okolice dotknięte klęską, stanął wszakże temu na przeszkodzie Canovas. Szkody spowodowane zalewem obliczają na 10 milj. pesetas; padło ofiarą katastrofy tysiące ludzi.

× Ładne honorarium. Sir Henry Parkes, pierwszy minister australijski, za dzieło, noszące tytuł „Historja XIX-go wieku w Australji”, otrzymał honorarium 10,000 funt. st. (250,000 fr.). Dzieło to obejmuje zaledwie jeden tom.

× Wcześniej zaczęli. W Liverpoolu uwięziła policja dwoje zbrodniarzy-dzieci, które mimo iż jedno liczyło lat 10, drugie 8 zaledwie, dopuścili się morderstwa. Namówili oni towarzysza zabaw do wycieczki na grzędzie bagna i zrzućenie ze siebie ubrania, co gdy dzieciak uczynił zepchnięto go w wodę, w której utonął. Nieletni zbro-

dniarze podzielili się łupem, t. j. odzieniem zatopionego, jeden z nich bowiem, gdy go uwięziono, miał na sobie spodnie, kurtkę i koszulę ofiary.

BANKI MYDLANE.

Bez szczypty szczęścia niepodobna zostać nawet porządnym kotrem.

Uprzejmość nadzwyczajna.

— O pani — rzecze Gapski — z rozkoszą niewypowiedzianą dowiedziałem się, że panią zęby bołą. Daje mi to sposobność zastania jej w domu i złożenia mego uszanowania...

O człowiecze! Choćbyś najwyżej wznosił się w kierunku nieba, zawsze drabina twoja opierać się musi o ziemię...

— Moje dziecię — naucza ojciec — mikroskop służy do powiększania przedmiotów. Patrz! Oto kładę pod szkielecko skrzydło muchy. Widzisz, jakie jest teraz wielkie? — Widzę! Ale co by to był za ogrom, gdyby tak pod mikroskop położyć... słonia. Prawda?

Dziwnym jest człowiek! Dostrzega na słońcu plamy, a zapomina, że nawet plamy na słońcu dostrzedz może tylko przy świetle słonecznym!...

Współpracownicy Napoleona III-go.

Otoczony tysiącami intrygami nie tylko w sprawach domowej, prywatnej natury, ale i w dziedzinie kwestji społecznych i politycznych i to tak ze strony żony własnej, najbliższego otoczenia i członków własnego rządu, Napoleon III-ci, jakkolwiek tu i owdzie zdołał wolę swoją przeprowadzić i nie poddawał się nigdy bezwzględnie, niejednokrotnie przecie sam, jak to powiadają, politykować musiał.

Ulegał wprawdzie pozornie koalicji intryg i przeciwnych wpływów, zwalczał jednak intrygi te i wpływy „krytym sztychem”.

Cesarz niełatwo odstępował od raz powziętych zamiarów, przyjętych zasad, gdy wszakże przeprowadzić i narzucić ich wprost nie zdołał, bronił ich następującą drogą.

Oto w tajemnicy gabinetu swego, przy pomocy ludzi oddanych sobie zupełnie, a mających związek z prasą, nawet liberalną, opracowywał czy to broszurę, czy to artykuł, które wydawano natychmiast, a które rozchwytywało zawsze ciekawie, w istocie bowiem rzeczy źródło ich ogólnie było znane.

Później nawet, w ostatnich latach panowania swego, cesarz założył dziennik *Le Peuple*, zdaje się, który oświadczył urzędowym był jego organem, sąd jego własny o każdej wydając sprawie.

Ministrowie w opozycji ciągłej wszelkimi sposobami starali się niszczyć wpływ owego, że się tak wyrazimy, tajnego gabinetu Napoleona III-go, na tem polu wszakże cesarz nie uległ intrygom.

Z osób, które w tej pracy „na boku” dopomagały cesarzowi lub działały samoistnie ze wskazówek jedynie jego korzystając, wymienić należy:

Dyrektora dziennika *Sidde*, Havin’a, pisarza z obozu opozycyjnego. Miewał on zawsze otwarty wstęp na dwór, a pojawiał się na nim zwykle tylko w razie potrzeby skomunikowania się z cesarzem w sprawie artykułu, jakim nazajutrz zwalczać miano postanowienia rządu na korzyść opinij Napoleona.

Dzielnym również bywał współpracownikiem cesarza wiehrabia de La Guéronniere, a rozstał się z nim Napoleon jedynie skutkiem zbyt burzliwego życia, jakie dziennikarz ten prowadził.

Pp. Clément Duvernois i świeżo zmarły współpracownik *Figara*, August Vitu, pracowali z kolei w tajnym gabinecie. Po nich nastąpił: dr. Conneau i Granier de Cassagnac, ojciec głośnego dziś posła.

Człowiekiem wszakże, czynnym tu przed innymi, był naczelnik kancelarji cesarskiej, Mocquart.

Śmiało twierdzić można, iż Napoleon jednego nie napisał zdania, jednego nie wymówił słowa, aby uprzednio Mocquart o zdaniu tem lub słowie opinij swojej nie dał. Nawet Conti, który po nim nastąpił, nigdy takiego wpływu nie miał na cesarza. Nazywano go „myślą” cesarską.

Napoleon często w kilkunastu notatkach zaznaczał Mocquartowi treść książki nawet całej, po napisaniu której rzadko kiedy wypadło poprawkę jaką uczynić.

Co zaś do samego cesarza, pracował on w gabinecie swoim zawsze ubrany jaknajwygodniej, mając pod ręką niezliczoną moc papierosów, złożonych już to w kubku szklanym, już to rozrzuconych po stole, lub wreszcie wypełniających wszystkie kieszenie. Pisząc Napoleon palił nieustannie.

O papierosach tych istnieje zabawna anegdotka.

Cesarz, pełen przyjaźni dla Persigny’ego, mimo gwał-

townych sprzeczek, jakie wiódł z nim często, obawiał się zawsze odwiedzin faworyta, nie tyle ze względu na dysputy, które go czekały, jak z uwagi na los papierosów swoich.

Persigny, skoro tylko rozpoczął rozprawę, rzucał się na papierosy i biegając po pokoju, gniótł je i łamał bez miłosierdzia.

Cesarz znosił to czas długi, w końcu jednak stracił cierpliwość i dnia pewnego wybuchnął:

— Słuchaj, Persigny — rzekł — pastw się nademną, jeżeli już tego pragniesz koniecznie, ale na miłość Boga, daj pokój moim papierosom, one przecie nie sprzeciwiają ci się w niczem. (—)

— Dla najbiedniejszych: L. K. rs. 5.

NEKROLOGJA.

Ludwik Kunicki,

b. starszy zgromadzenia rękawiczników,
członek archikonfraternji literackiej, opatrzony świętymi sakramentami, zmarł w Skierniewicach dnia 18-go września 1891 roku.

W nientulonym żalu pozostałe dzieci, zięćowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z dworca drogi żel. warszawsko-wiedeńskiej na cmentarz powązkowski do grobu rodzinnego, w poniedziałek, to jest dnia 21-go września, o godzinie 12-iej w południe. —3295—

† **S. p. PIOTR GAWORSKI,**

urzędnik drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej w 37-ym roku życia, zakończył doczesny żywot dnia 18 września 1891 r. Nabożeństwo za spokój jego duszy, odbędzie się w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach w poniedziałek, dnia 21 września o godzinie 10-iej rano. Wyprowadzenie zaś zwłok na cmentarz powązkowski nastąpi w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-iej po południu, na które to żałobne obrzędy pozostała wdowa z dziećmi zaprasza kolegów, przyjaciół i znajomych. —3291—

† **S. p. z Turskich Józefa Niedziałkowska,**

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, spoczęła w Bogu dnia 18-go września 1891 r., przeżywszy lat 67. Stroskany mąż, siostry i krewni zapraszają przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele po-karmelickim na Lesznie w dniu 21-ym września, o godzinie 9-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu, o godzinie 4-iej po południu na cmentarz powązkowski. —3290—

† **S. p. Florentyna z Kamockich OTOCKA,**

po ciężkich cierpieniach, zmarła dnia 18-go września r. b. Wyprowadzenie zwłok nastąpi z Piotrkowa do parafji Bogdanów w dniu 21-ym września, to jest w poniedziałek, o godzinie 4-iej po południu, na które pozostałe córki i syn zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —1283—

† **S. p. Franciszek Bychawski,**

po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, zasnął w Bogu, dnia 17-go b. m., przeżywszy lat 67. W ciężkim smutku pozostałe córki i nieobecny syn wraz z zięciem i wnukiem, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Aleksandra, w dniu 20-ym b. m., to jest w niedzielę, o godzinie 4-iej po południu na cmentarz powązkowski. —1282—

† Dnia 22-go września r. b., to jest we wtorek, w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-iej i pół zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój duszy

S. p. Eugenji Hlebickiej-Józefowicz,
na które rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3293—

† Dnia 22-go września, to jest we wtorek, o godzinie 10-iej zrana, jako w ósmą bolesną rocznicę śmierci

S. p. Jana Rogozińskiego,
prezylającego w prokuratorji w Królestwie Polskiem, odprawiać się będzie w kościele św. Krzyża, msza święta za duszę jego, na którą w ciężkim smutku pogrążona żona i dzieci zapraszają krewnych, kolegów i znajomych zmarłego. —3282—

† Dnia 22 września, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci

S. p. Hermana Pelz,
odprawione będzie nabożeństwo w kaplicy na cmentarzu brudzińskim, o godzinie 10-iej zrana, jako też poświęcenie pomnika, na które pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza przyjaciół, kolegów i życzliwych. —3275—

† W dniu 21-ym września, jako w rocznicę śmierci, odprawiona będzie wotywa w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-iej rano za spokój duszy

S. p. ZUZANNY NAWARSKIEJ,
na którą stroskany mąż z dziećmi zaprasza krewnych i przyjaciół. —3270—

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 19-go września. (Tel. Aj. p.) — Synod w uzupełnieniu postanowienia z d. 21-go sierpnia daje wskazówki co do zbioru i rozdziału ofiar. Między innymi zaleca, co następuje: do składu komitetów eparchjalnych zaproszono osoby, mogące być komitetowi pożytecznymi w jego rozporządzeniach. Wpływy składać do cerkwi. Przy rozdziale wsparć kierować się przede wszystkim informacjami miejscowych parafij. Rozdawanie ofiar wkładać na miejscu na osoby, zasługujące na zaufanie, z pomiędzy duchowieństwa. Wsparcia rozdzielać bez różnicy wyznania, przeważnie w artykułach żywności, pieniężne zaś tylko w razie, jeżeli nie można zrobić inaczej. Przy wydawaniu wsparć zwracać troskliwą uwagę na dzieci sieroty. Komitety obowiązane są składać Synodowi wiadomości o wszelkich swoich rozporządzeniach i wpływających ofiarach. Ofiary w pieniądzu komitety winne są przysyłać bezzwłocznie do komitetu eparchji. Synod uznał za konieczne wyznaczyć dla duchowieństwa, potrzebującego natychmiastowej pomocy w eparchjach, dotkniętych klęską nieurodzaju, jednorazowe wsparcie w sumie 25,000 rs. i upoważnić biskupów eparchij do udzielania duchowieństwu z funduszy miejscowych eparchjalnych opiek pożyczek na możliwie krótkie terminy, z procentem nie wyższym nad 5%.

Petersburg 19-go września. (Tel. Aj. póln.) — Projekt specjalnej komisji przeciwko zafałszowaniu win i artykułów żywności przyjdzie pod obrady rady państwa w ciągu nadchodzącej sesji i będzie wprowadzony w wykonanie w drugiej połowie 1892 roku.

Petersburg 19-go września. (Tel. Aj. póln.) — Dzienniki donoszą, że wszechrosyjski zjazd młynarski zostaje zwołany na pierwsze dni grudnia.

ZWIĘKSZENIE BUDŻETU.

Wiedeń 19-go września. (Tel. pr. K. War.) — Konferencja wspólna ministrów uchwaliła powiększenie budżetu wojkowego. Zwiększone potrzeby pokryją wszelkie tegoroczne zapasy kasowe bez deficytu.

Wiedeń 19-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Według doniesień wielu dzienników, podczas toczących się konferencji ministerjalnych wspólny minister wojny, fzm. baron Bauer, zażądał na uzbrojenia nowego kredytu w wysokości podobno 19 milionów złr. (Aj. póln.)

PRZECIW CHINOM.

Berlin 19-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rząd angielski domaga się wywarcia jaknajenergiczniejszego nacisku zbiorowego na Chiny, choćby nawet z zagrożeniem wojną.

OBRAZA MAJESTATU.

Wrocław 19-go września. (T. pr. K. W.) — Redaktor tutejszego organu socjalno-demokratycznego „Volkswacht”, Wendtland, za obrazę majestatu skazanym został na rok więzienia.

SENSACYJNY TOAST.

Paryż 19-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — Dzisiaj w Rheims prezydent Carnot wygłosił toast, który uważają za odpowiedź na wojowniczą mowę erfurecką cesarza Wilhelma. Powiedział w nim Carnot pomiędzy innymi: Francja odzyskała swe stanowisko międzynarodowe, dzięki swej armji. Przypominanie wałk przeszłości powinno ustać. Należy raczej zjednoczyć wszystkie żywotne siły, celem utworzenia drogi polityce ustalonej, liberalnej, spokojnej, stanowczej a pokojowej i godnością nacechowanej, której owoce są już widoczne. Naród pragnie uspokojenia i zaufania.

„LOHENGRIN” W PARYŻU.

Paryż 19-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — Skonstatowano, że podczas wczorajszego drugiego przedstawienia „Lohengrina” rzucono na scenę kulkę

asafetydy, której woń odpowiednim proszkiem neutralizowano.

Paryż 19-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — Dzisiejszej nocy aresztowano tu 68 osób z powodu wczorajszych demonstracji teatralnych.

GŁOS GOUNODA.

Paryż 19-go września. (Tel. pryw. K. W.) — Gounod potępia w Figarze demonstracje przeciw „Lohengrinowi” i żąda wystawienia wszystkich oper Wagnera, będących chlubą sztuki.

KONFERENCJA.

Paryż 19-go września. (Tel. Agencji póln.) — Lord Salisbury po powrocie do Anglii zajmie się sprawą zwołania konferencji europejskiej dla zmiany przepisów, krępujących wolny przejazd okrętów przez cieśninę dardaneelską.

KATASTROFA HISZPAŃSKA.

Madryt 19-go września. (Tel. pryw. K. W.) — Minister robót publicznych przybył do Consuegra, celem rozdziału zapomóg pomiędzy dotkniętych powodzią. Codziennie jeszcze wydobywają świeże trupy. Dotąd zdołano pochować 1000 zwłok.

RUCH AFRYKAŃSKI.

Berlin 19-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Do Berliner Tagblattu telegrafują z Bagamojo, że w północnej części terytorjum wschodnio-afrykańskiego, będącego pod protekcją Niemiec, wybuchły zaburzenia. Na całym pobrzużu krajowcy przyjmują groźną postawę. Misje katolickie we wnętrzu zdają się być zagrożone.

Gota 19-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Po skończeniu manewrów cesarz wyjechał do Wilhelmshöhe pod Kasselem, dokąd przybył dziś po południu. (Aj. póln.)

Hamburg 19-go września. (Tel. p. K. W.) — Do konsulatu angielskiego wtargnęli dzisiejszej nocy złodzieje. Zabrano stemple angielskie i rzeczy wartościowe.

Rzym 19-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Ponieważ prezydent izby deputowanych, Biancheri, zamierza z tej godności zrezygnować. Pewna grupa deputowanych zamierza ofiarować ją Crispianu. Rząd popierać będzie kandydaturę Coppina.

Konstantynopol 19-go września. (T. pr. K. W.) — Podobno sułtan wyznaczył Kiamilowi baszy 30,000 piastrow miesięcznej pensji.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 19-go września. (Telegr. pr. Kurjera Warsz.) — Uspokojenie giełdy berlińskiej było dziś w dalszym ciągu niepomyślne, co przedewszystkiem przypisać należy niekorzystnym wiadomościom o słabnącym ruchu w przemyśle niemieckim i niemiłej tendencji giełdy petersburskiej, która stale od pewnego czasu cierpi bardzo dotkliwie na brak gotówki. Skutkiem tego tendencja rynku rubli i wartości ruskich była chwiejna, gdyż z jednej strony niżkowcy starali się wytrwać w obranym kierunku, z drugiej zaś strony dodatnio oddziaływały zakupy pokryciowe i na rachunek Paryża. Ruble w transakcjach końcomiesięcznych osiągały początkowo 215.50, następnie 213.50, a w chwili urzędowego zamknięcia obrad 214.25. W porównaniu z wczorajszymi kursami podniosły się banknoty ruskie w obrotach natychmiastowych o 1 mar. 10 fen., a w dostawowych o 74 fen. Warszawa krótkoterminowa lepiej o 1 m. 10 fen., krótki Petersburg o tyleż, długoterminowy zaś o 2 marki. Przekazy na Wiedeń krótkie bez zmiany (173.05), podczas gdy długoterminowe niżej o 20 fen. (171.70). Listy zastawne ziemskie poprawiły się o 10 kop., listy likwidacyjne o 30 kop. (64.—) i pożyczki wschodnie o 20 kop. Mniej płacono za 4% pożyczki konsolidowane ruskie z r. 1880-go, 4 1/2% listy zastawne ruskie i kupony celne, tyleż co i wczoraj za 6% ruskie renty złote, więcej natomiast za obie pożyczki premjowe ruskie i 4% rusko-angielskie pożyczki z r. 1884-go. Akcje kredytowe austriackie brano po 149.50. Dyskonto prywatne bez zmiany. Żyto cokolwiek słabiej, towar gotowy taniej o 1 mar., dostawowy o 50 fen.

Berlin 19-go września (notowanie urzędowe giełdy).

Bil. bank. rus. w tr. nst.	215.—	Akcie d. z. war.-wied.	—
Weksl. na Warszawę	214.60	Akcie kredytowe	149.50
Wek. na Petersb. krót.	213.30	Weksl. na Londyn	20.30
Wek. na Petersb. dług.	212.50	Weksl. na Londyn	20.21
Bil. ban. russk. na dost.	214.25	Żyto w tow. gotow.	241.75
Wschodnia poz. II em.	67.60	Żyto na wiosnę	237.—
Listy zast. serji I-aj	66.70		

Przed jarmarkiem.

Przebieg jarmarku zeszłorocznego na chmiel był tak niepomyślny, iż gorszego nie podobna sobie wyobrazić, nie może więc być brany do porównania.

Jarmark tegoroczny pod względem dostawy zapowiada się znacznie lepiej; spodziewany jest także przyjazd poważnych odbiorców zamiejscowych.

Zaznaczyć tu wypada mogącą mieć wpływ na przebieg jarmarku okoliczność, iż zmniejszone zapotrzebowanie w ciągu ubiegłego roku piwa, spowodowało zmniejszenie produkcji; tym sposobem w wielu browarach pozostały dotąd większe zapasy chmielu zeszłorocznego.

Dowóz chmielu na plac jarmarczny jeszcze się nie rozpoczął; pierwsze partje nadejdą zapewne dopiero w poniedziałek. Chmiel włoński mają być obficie reprezentowane.

Licytacja w lombardzie.

W dniu jutrzejszym odbędzie się czwarta z kolei licytacja w lombardzie miejskim; rozpocznie się ona o godzinie 10-ej zrana i trwać będzie do godziny 1-ej z południa.

Przeznaczono na sprzedaż 20 zastawów, obciążonych pożyczką w sumie 951 rs., a oszacowanych na 1076 rs.

Zastawy będą sprzedawane według numerów w porządku następującym:

Nr. 41371. Złoto: zegarek kryty i łańcuszek do zegarka (waga złota 4 1/2 zol.), oraz srebro: czarka, pół tuzina łyżek stołowych, tuzin widelców stołowych, tuzin łyżeczek do kawy, zapalniczka i tuzin noży stołowych (waga srebra 4 funty 70 zol.), od 114 rs. — 41637. Srebro: 2 medale i moneta srebrna (waga srebra 16 1/2 zol.), od 3 rs. — 41875. Srebro: 2 pierścionki z rautami i czarka (waga srebra 19 zol.), od 4 rs. — 41893. Złoto: zegarek i kluczyk do zegarka, oraz srebro: zegarek, półmisek stołowy, tuzin łyżek stołowych, 14 widelców stołowych, 15 łyżeczek do kawy i 2 noże stołowe (waga srebra 8 funtów 65 zol.), od 150 rs. — 42557. Kolczyki złote, ozdobione perłami (waga złota 1 zol., a pereł 18 zol.), od 120 rs. — 42596. Złoto: zegarek i obrączka, oraz 11 srebrnych łyżek stołowych (waga złota 1 zol., a srebra 1 f. 10 zol.), od 50 rs. — 42732. Złoto: zegarek kryty, bransoletka, broszka i 2 pary kolczyków (waga złota 77 zol.), od 24 rs. — 43000. Srebro: tuzin łyżek stołowych, tuzin widelców stołowych i tuzin noży stołowych (waga srebra 5 f. 33 zol.), od 88 rs. — 43138. Srebro: 13 łyżek stołowych, tuzin widelców stołowych i tuzin noży stołowych (waga srebra 5 f. 18 zol.), od 115 rs. — 43236. Złoto: bransoletka i łańcuszek do zegarka (waga złota 17 zol.), od 38 rs. — 43237. Bransoletka złota, ozdobiona rautami, od 45 rs. — 43280. Srebrny zegarek kryty, od 5 rs. — 43430. Para złotych kolczyków z rautami i koralowy łańcuszek do zegarka wagi 8 1/2 zol., od 32 rs. — 43569. Złoto: broszka, 2 pary kolczyków i 6 obrączek, oraz popielnica srebrna (waga złota 6 1/2 zol., a srebra 10 3/4 zol.), od 14 rs. — 43673. Złoto: broszka, łańcuszek do zegarka i kluczyk do zegarka, oraz srebro: cukiernica i łyżka półmisekowa (waga złota 12 1/2 zol., a srebra 2 f. 30 zol.), od 44 rs. — 43765. Złoto: zegarek i łańcuszek do zegarka (waga złota 14 zol.), od 27 rs. — 43843. Para obrączek złotych wagi 1 3/8 zol., od 6 rs. — 43981. Złoto: para kolczyków i para obrączek (waga złota 3 3/4 zol.), od 12 rs. — 44066. Złoto: obrączka i para kolczyków (waga złota 3 3/4 zol.), od 10 rs. — 44227. Złoto: zegarek uszkiem nakręcany, 2 pierścionki (z nich jeden ozdobiony rautami) i łańcuszek do zegarka (waga złota 3 1/8 zol.), od 30 rs.

Następna, 5-ta z kolei licytacja, odbędzie się pojutrze od godz. 10-ej zrana i trwać będzie do 1-ej z południa.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Prenumerotorowi w Radomiu.* — Egzamin z 4-ch klas gimnazjum musi poprzedzać wstąpienie do apteki. Dopiero po 3-letniej praktyce w aptece można składać egzamin na stopień podaptekarza z farmacji, farmakognozji, botaniki, prawa aptecznego, oraz wykonać preparat farmaceutyczny. Po dwuletniej praktyce w aptece w charakterze podaptekarza należy wstąpić na kursy farmaceutyczne do uniwersytetu, zład po dwóch latach po złożeniu egzaminu z chemji ogólnej organicznej, analitycznej, botaniki, zoologii, mineralogji, farmacji, farmakognozji, receptury, farmakologii i języka ruskiego otrzymują stopień prowizora farmacji. Dla uzyskania stopnia magistra farmacji egzamin powyższy złożyć należy po dwóch latach powtórnie, oraz przedstawić rozprawę magistralną.

— *Konwali z nad Noteci.* — Drukować nie będziemy. — *Panu Wacł. Tur.* — W artykule *Okolicznościowym* nie chodziło o przedstawienie całej historii aktorstwa u nas, lecz jedynie o przypomnienie pamięci czytelników tych artystów, którzy uczestniczyli przy trzech otwarciach sceny w Warszawie. Wyliczono zatem przy otwarciu w r. 1765-ym: Świerżewskiego, Lemańskiego, Truskolawskich, Desznerównę w. i.; tych, którzy towarzyszyli otwarciu teatru Wielkiego w roku 1833-im i wreszcie w krótkiej wzmiance wspomniano o artystach, biorących udział w przedstawieniu r. b. W tym zakresie informacji okolicznościowej nie objęto wielu nazwisk (Modrzejewskiej, Derynżanki, Popielówny, Bakalowiczowej itd.), gdyż plan cały notatki w dzień otwarcia teatru miał za zadanie przypomnieć jedynie analogiczne momenty w historii sceny. Część należną dla artystów, których nazwiska przyswiecają tradycjom teatru, oddawaliśmy wielokrotnie, a *Kurjer* zamieścił tegoż pisma wspomnienie, poświęcone pamięci Królikowskiego, w pierwszą rocznicę zgonu wielkiego artysty.

— *Prenumerotorowi z ul. Królewskiej.* — Podobne świadectwo daje prawo wstąpienia do służby wojskowej tylko w ciągu roku od terminu jego wydania. Z uwagi jednak, iż świadectwo, o którym mowa, wydane zostało w lipcu r. z., bardzo więc być może, iż władze wojskowe tę małą różnicę czasu uwzględnią i nie będą żądały powtórnego egzaminu.

Sprawozdania z targów.

Gdańsk 18-go września. — Pszenica krajowa w dobrym zapotrzebowaniu, przy cenach pełnych. Towar tranzytowy spokojnie, bez zmiany. Płacono za ruską tranzyto psrą 124 f. 165 mar., 128/9 f. 170 mar., szklistą obsadzoną 128/4 f. 163 m., szklistą 120/1 f. 163 mar., 125/6 f. 170 m., 127 f. 172 m., dobrze psrą 128/9 f. 176 mar., jasno-psrą 120 f. 166 m., 127 f. 174 m., 127/8 f. 175 i 176 mar., 128 i 130 funt. 177 mar., wysoko-psrą 130/1 funt. 180 mar., 133/4 f. 183 m., czerwoną 128/8 f. 159 m., 127 f. 161 mar., 126 i 126/7 f. 162 mar., wybitnie czerwoną 133/4 172 mar., czerwoną cokolwiek obsadzoną 127 i 131 funt. 162 m., girka 127 i 128/9 f. 164 m., girka obsadzoną 124 f. 154 mar. za tonne. Terminy tranzyto: na wrzesień-październik 175 mar. w zaofiarowaniu, 174 m. w poszukiwaniu, na październik-listopad 175 mar. w zaofiarowaniu, 174 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień 176 mar. płacono, na kwiecień-maj 181 mar. w zaofiarowaniu, 180 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytovej 173 mar. Żyto mocno. Płacono za polskie tranzyto 114/15 f. 175 m., 112 f. 174 mar. Wszystko za 120 funt. tonnę. Terminy: na wrzesień-październik tranzyto 188 1/2 mar. płacono, w końcu giełdy pozostało po 189 m. w poszukiwaniu, na październik-listopad tranzyto 188 do 190 m. płacono, na listopad-grudzień tranzyto 189 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj tranzyto 185 do 186 mar. płacono. Cena regulacyjna dolno-polskiego 188 m., tranzyto 187 mar. Jęczmień targowano polski tranzyto 101 f. stachły 113 1/2 m., ruski tranzyto 100 i 102 f. 109 m., 103 f. 112 mar., 113 m., 101 i 105 f. 115 mar., 104/5 f. 118 m., 105/6 i 106/7 f. 115 m., jasny 113 f. 123 mar., biały 115 f. 130 1/2 mar., 113 f. 133 mar., na paszę 105 do 107 m. za tonne. Owies krajowy 140 mar. za tonne płacono. Kukurydza ruską tranzyto 122 m. za tonne targowano. Rzepik ruski tranzyto letni 200 mar., 204 mar., 209 mar., 212 mar. za tonne płacono. Lnica ruską tranzyto 170 m. za tonne płacono. Gorczyca ruską tranzyto brunatna obsadzoną 180 mar., 135 m. za tonne. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 76 m. nominalnie, na wrzesień-październik 65 1/2 m. w poszukiwaniu, na listopad-maj 66 1/2 m. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 56 1/2 mar. nominalnie, na wrzesień-październik 46 mar. poszukiwaniu, na listopad-maj 47 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Magdeburgu tendencja mocna. Kurs w Gdańsku 216.90 za 100 rs.

Cukier. To, co powiedzieliśmy o anormalnej cenie mączki w końcu zaś kampanji, wobec nowej kampanji, po części już się zaczyna sprawdzać, gdyż w ubiegłym tygodniu krajowa wiadomość na giełdzie naszej, że zakupiono 20 wagonów czyli 12,000 pudów mączki po rs. 2,65 do odebrania do końca roku bieżącego. Wiadomość ta bezwarunkowo wpłynęła na unormowanie cen na kampanję przyszłą i transakcja powyższa dodatni wywrze wpływ na cenę, jako też i na ożywienie się naszego rynku cukrowego, pogrążonego od kilku miesięcy w niezamocnej ciszy. Co do rafinady i kostek, żadna ani dodatnia, ani też tymbarndziej ujemna nie nastąpiła zmiana; wprawdzie niektóre fabryki po 13-ym b. m. zaczęły rafinadę dostarczać, jednakże wobec niewielkich zapasów, ceny się utrzymały. Notujemy: Hermanów rs. 3.20, Łyszkowice rs. 3.17 1/2, Michałów, Józefów, Leonów rs. 3.10, Guzów rs. 3.07 1/2, Kostki rs. 3.05 do 3.07 1/2. Mączka na wagony rs. 2.55, na pojedyncze worki rs. 2.56 1/2 do 2.57 1/2, za 24 funty.

Oleje i makuchy. Uspokojenie dobre dla olejów trwa w dalszym ciągu, a cena oleju rzepakowego wynosi bez zmiany rs. 5.10 i jakkolwiek cena rzepaku obniżyła się, na co głównie wpływ wywierają, notowania zagraniczne, to jednak olej rzepakowy na tem nie ucierpiał. Wnosić ztąd należy, że zapasy tak oleju jako też i rzepaku ograniczone być muszą, czego jednak przy braku wszelkiej statystyki u nas sprawdzić nie można. Dla oleju lnianego uspokojenie jest bardzo mocne, a cena rs. 5.30. Innych olejów wciąż brak i tem właśnie silnie stanowisko dwóch poprzednio wymienionych gatunków tłumaczyć przeważnie wypada. Makuchy są wciąż poszukiwane tak na wywóz za granicę, jako też i na konsumcję miejscową, która się w tym roku daleko więcej, jak zwykle surogatem tym posilkować będzie.

Surowe produkty browarne. Jęczmienia dowieziono w ubiegłym tygodniu Wisłą, kolejami i końmi znaczne ilości. Za korzec dwurzędowego płacono od rs. 4.80 do rs. 5.40, za korzec czterzędowego od rs. 4.35 do rs. 4.80. Stód zeszłoroczny bardzo jest poszukiwany; niewielkie zapasy czterzędowego sprzedano po rs. 2.25 za pud. Za słodzinę hurtownicy ofiarują za korzec do 85 kop. i gotowi są po tej cenie zabierać całoroczne produkcje. Kwiatu na składach, a zatem i w sprzedaży nie ma. Za chmiel zagraniczny, którego ilość w Niemczech i Austrii, w porównaniu z rokiem zeszłym jest o 33%, większa, żądano: za pud bawarskiego rs. 39 do rs. 45, za pud czeskiego rs. 42 do rs. 48. Za krajowy chmiel żądano rs. 20 do rs. 30. Ceny te liczone są przy dostawie franko browar w Warszawie. Sprawozdania z Anglii i Ameryki również są dobre. Ponieważ kraje te zwykły kupować na zapas w latach urodzaju, Bawaria też na znaczny zbyt do nich w tym roku liczy.

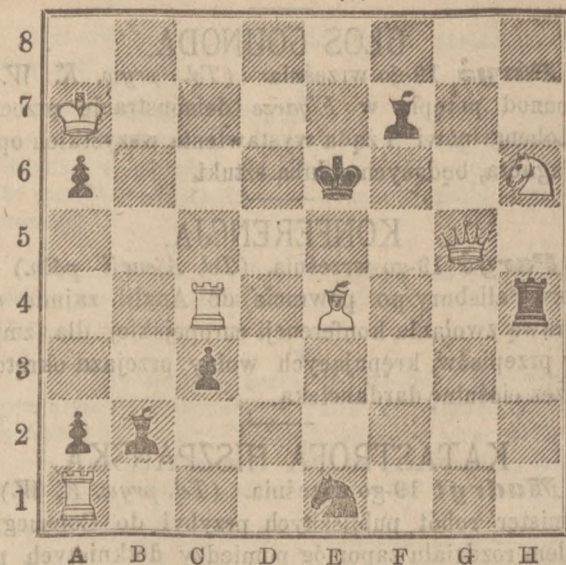
Okowita. (Sprawozdanie tygodniowe). W ostatnich dniach ubiegłego tygodnia nasz rynek pozostawał pod wpływem pogłoski o zniesieniu premji wywozowej dla okowity eksportowanej za granicę. Pogłoska ta znalazła potwierdzenie w znanych już telegramach; nie sądzimy jednak, żeby fakt ten oddziałał na obniżenie cen na rynku tutejszym, gdyż zagranica nie może się obejść bez naszego towaru i wskutek tego podniesie prawdopodobnie ceny o tyle, że pokryje naszym producentom stratę premji wywozowej. Być jednak może, że zwykła cen zagranica nie nastąpi natychmiastowo, ze względu na to, iż rynki tutejsze w przypuszczeniu, iż wytwórcy nasi nie mając pola zbytu na miejscu, sami poniosą stratę premji wywozowej. Skoro się jednak okaże, że wskutek ziego zbioru kartofli, które nadto w tym roku muszą zastąpić po części brak żyta, nie ma nadprodukcji okowity, zagranica podniesie ceny bezwarunkowo. Wszystko to, co powiedzieliśmy, odnosi się li tylko do okowity mającej się wyprodukować w nowej kampanji, w żadnym zaś razie do pozostających jeszcze w gorzelniach drobnych rezerwów, które jak to już zaznaczaliśmy poprzednio są tak małe, że ledwo starczą na nasze potrzeby i bez względu na to, czy jest premja czy jej nie ma, nigdyby za granicę nie zostały wysłane. Hamburg notuje pod d. 17 ym b. m. na wrzesień 40 m. w zaofiarowaniu, 38 1/2 m. płacono, na wrzesień-październik 40 m. w zaofiarowaniu, 39 1/2 m. płacono, na październik-listopad 40 m. w zaofiarowaniu, 39 1/2 m. płacono, na listopad-grudzień 39 1/2 m. w zaofiarowaniu, 39 1/2 m. płacono, na grudzień-styczeń 1892-go r. 39 m. w zaofiarowaniu, 38 1/2 m. płacono, na kwiecień-maj 1892-go r. 38 1/2 m. w zaofiarowaniu, 38 1/2 m. płacono. Uspokojenie rynku zwykłe.

Szachy.

ZADANIE 187.

(S. Loyd).

CZARNE (8).

BIAŁE (6).

Białe zaczynają i matują w trzecim posunięciu.

ZADANIE 188.

(M. Valentin).

Białe: Król H1. Królowa C8. Wieża F3. Pion B3. (4).

Czarne: Król D4. Piony: B4, B5, D5, E5. (5).

Mat w trzech posunięciach.

Rozwiązania i odpowiedzi będą pomieszczone w następnej rubryce.

Sprawozdanie meteorologiczne

z d. 19-go września 1891 r.

(Według spostrzeżeń stacji warszawskiej.)

Barom. Wilgot. Wiatr Temp. C. = Temp. R.

D. 18-go g. 9 w. 748.0 96 Z 13.2 = 10.5

D. 19-go g. 7 r. 748.2 94 Z 13.6 = 10.8

g. 1 pp. 749.3 76 Z 16.8 = 13.4

W ciągu Temperatury najniższa C. 12.6 = R. 9.6

a. 18-go najwyższa C. 15.5 = R. 12.4

b. m.) Wysokość wody spadłej mm. 0.8

Świeży transport

Papierosów i tytoni tureckich znanych ze swej dobroci, fabryki

B-ci J. i A. ASLANIDI

z ROSTOWA n/D.

otrzymał skład centralny Marszałkowski 140.

Polecając takowe zwracamy szczególnie uwagę na wyborowe papierosy **DYREKTOR-SKIE** (białe) 10 szt. 10 k., **AKTRYSA** (białe i żółte) 10 szt. 6 kop., **WOJENNE** 10 szt. 5 kop. 2991

Dziś w niedzielę, dnia 20 września

w Promenadzie

na ogólne żądanie po raz 2-gi

WIELKI FAJERWERK

Koniec Świata

500 rakiet jednocześnie wyrzucanych w powietrze, urządzone przez pyrotechnika M. Kollera.

Zabawa dla dzieci. Początek o godz. 4 po południu. Po raz pierwszy Teatr Marionetek angielskich, mistrza p. Wilarda. Początek fajerwerku o godz. 8 wiecz., koniec o 9-ej. Bliższe szczegóły w afiszach. 1284r

DOLINA SZWAJCARSKA.

Cyrk Letni Scipiona Ciniselli.

Ostatni tydzień!

Dziś, o godz. 8-ej wieczorem, wielkie przedstawienie z udziałem całego towarzystwa i Corps de Balletu. Na zakończenie **Jezioro zab — La Grenouillère**, sensacyjna pantomina wodna. Szczegóły w afiszach. 1276

Dr. St. Kamiński.

Choroby dziecięce. Przeprowadził się na Nowy-Swiat nr. 44. 3231

— Dr. H. Rychliński powrócił, aleja Jerozolimska nr 70, m. 17. 1261

Maksymilian Glikberg

adwokat przysięgły, powrócił. (Sprawy cywilne i karne). Plac Krasiński nr 8 wprost izby sądowej. 3242

— Lekcje śpiewu solowego Zielna 9, m. 6. K. Danysz. 3175

3118 Dr. Grodzki choroby sekretne oraz niemoc wskutek takowych. Krak.-Przedm. 63.

— Ignacy Breslauer adwokat przysięgły, powrócił. Ulica Nowosennańska 8. 3112

Leon Blaszkowski adwokat przysięgły, powrócił do Warszawy. Ordynacka 8. 3117

F. Bielicki masażysta powrócił. Chmielna 20, róg Szpitalnej. 3236

— Akuszerka J. Gonzawer przeprowadziła się na ulicę Nalewki nr 20. 3232

— Doktor Dzierżawski powrócił. Nowy-Swiat 8. 3223

Dentysta Idzikowski powrócił. 1267

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

POCIĄGI	Odeh.	Przych.
	godziny i minuty	
Warszawsko-wiedeńska:		
A) Do Wiednia:		
Pośpieszny 3 klasy	6 — r.	10 20 w.
Osobowy 3 klasy	11 15 r.	6 25 w.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa . . . . . (Powyższe pociągi łączą się z koleją łódzką.)	5 35 p. p.	10 25 r.
Kurjerski I i II kl. . . . . (Wagony sypialne I-ej i II-ej kl. idą do Granicy, dalej tylko I-ej kl.)	9 20 w.	6 10 r.
Osobowy dla letników 3 kl. do Skiernewic (kursuje od 1-go czerwca do 30-go września)	11 15 w.	8 25 r.
Spacerowy 3 kl., w niedziele i święta	9 15 r.	11 25 w.
B) Do Aleksandrona:		
Kurjerski I i II kl.	3 35 p. p.	2 20 p. p.
Osobowy 3 kl.	7 5 r.	9 40 w.
Osobowo-miejscowy 3 kl. do Kutna	7 — w.	9 25 r.
Warszawsko-terespolska:		
Kurjerski 2 klasy do Brześcia z wagonem sypialnym (łączy się w Brześciu z pociągami kurjerskimi do Moskwy, a w Warszawie z pociągami kurjerskimi do Wiednia i przez Wrocław do Berlina)	8 30 r.	7 28 w.
Pocztowy do Brześcia	3 10 p. p.	1 30 p. p.
Towarowo-osobowy do Brześcia	11 30 w.	6 45 r.
Towarowo-osobowy do Brześcia (łączy się w Łukowie z pociągami pocztowymi kolei nadwiślańskiej na dystansie Łuków-Iwangród, a w Siedlcach z pocztowo-towarowo-osobowymi kolei siedlecko-małkińskiej, które w Małkini łączy się z pociągami petersburskimi)	10 25 r.	6 25 w.
Mieszany towar-osob. do Mrozów	5 30 p. p.	9 2 r.
Spacerowy w niedziele i święta do Mrozów	9 30 r.	10 8 w.
Warszawsko-petersburska:		
Kurjerski I i II kl. (wagony sypialne kursują od 18 maja do 30 września)	7 33 w.	10 15 r.
Pocztowy I, II, III kl. do Wilna w komunikacji bezpośredniej z sąsiednimi kolejami, a I i II kl. do Petersburga	9 31 r.	7 31 w.
Osobowy I, II i III kl.	11 13 w.	4 13 r.
Osobowy II i III kl. do Białegostoku	4 53 p. p.	9 3 r.
Nadwiślańska do Kowla:		
Pocztowy do Kowla	3 35 p. p.	2 — p. p.
Osobowy do Kowla (dwa wagony wszystkich klas komunikacji bezpośredniej między Warsz. a Kielec)	11 35 w.	8 10 r.
Osobowy do Iwangrodu (także do Lublina) . . . . . (Powyższe pociągi łączą się z koleją dąbrowską.)	7 48 r.	10 — w.
Towarowo-osobowy do Otwocka	7 20 w.	— —
Towarowo-osobowy z Iwangrodu do Lublina	11 27 r.	6 8 w.
Towarowo-osob. z Lublina do Chełma (łączy się z pociągami kolei brzesko-chełmskiej)	9 23 r.	6 49 w.
Pocztowy z Iwangrodu do Łukowa	11 23 r.	6 30 w.
Nadwiślańska do Mławy:		
Pocztowy	6 23 w.	11 20 r.
Osobowy	9 45 r.	8 28 w.
Osobowy do Nowogrodzkiej	4 15 p. p.	9 15 r.
W niedziele i święta z Nowogrodzkiej	— —	10 55 w.
Obwodowa z kolei wiedeńskiej:		
Osobowy	2 42 p. p.	2 49 p. p.
Osobowy	7 15 r.	8 33 w.
Obwodowa z kolei terespolskiej:		
Osobowy	2 11 p. p.	3 20 p. p.
Osobowy	7 55 w.	7 52 r.
Statki parowe Fajansa odchodzą:		
Do Plocka: zwyczajne o godz. 1-ej po południu.		
„ Kurjerskie „ 5-ej i 8-ej zrana		

PATENTA WYRABIAJĄ I SPRZEDAJĄ
J. BRANDT & G. W. NAWROCKI
 Właściciele firmy: A. Mühle i W. Ziotecki.
 Najstarsze biuro patentowe berlińskie.
 BERLIN, Friedrichstr. 78. 539r

2983 Dentysta **K. Stember**, Bielańska 24. Wprawia zęby sztuczne najnowszą metodą, leczy, plombuje i repara zęby po cenie umiarkowanej. 2983

— Zapis uczennice na **lekcje rysunku, malarstwa**, sztuki stosowanej, codziennie od 1—4.

Karolina Szmurło

Nowy-Swiat 66, m. 15. 3148

Notariusz St. Wydzga
 powrócił. 3186

A. REMBIERZ
 Krak.-Przedm. nr 7.

Posiada w składzie swoim wielki wybór obiór papierowych oraz cerat meblowych, podłogowych i obrusów, wszystko w wielkim wyborze po cenach możliwie niskich. 1041r

— Dentysta **J. Baumgart** wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Marszałkowska nr 148. 3146

Stanisław Goldsztein
 pom. adwok. przysięgi. powrócił (Świętojerska 28). 3208

Dr Jan Sędziak

po powrocie z zagranicy rozpoczął przyjęcie chorych na gardło, krtani, nos i uszy. **Marszałkowska 139** od 9½—10½ zrana i od 4—6 po poł. W lecznicy (Niecala 1) od 8½—9½ zrana. 3280

Kasprowicz Dentysta
 powrócił. 3205

— Dentysta **Zofja Gutzman** wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od 10—5-ej po poł. Szpitalna 3. 3294

— **Joachim Kurtz**, nauczyciel muzyki i śpiewu powrócił. Nowolipki 31, m. 4. 3292

— Dr **Wł. Zawadzki** powrócił. **Nowy-Swiat 41**. 3288

NIE KASZLĄ!

Na ogół. praw. Handlu zatwierdzone przez Urząd Lekarski karmelki od kaszlu J. Szczutowskiego sprzedają:

w składach aptecznych W. Waligórskiego. Nowy-Swiat 38.

w składach J. Zakrzewskiego Podwał nr 17.
 w handlach W. Czerskiego Nowy-Swiat nr 58 i Marszałkowska 148. 3287

E. ROGOZIŃSKA 1279r
 powróciła z zagranicy i zaopatrzyła swój magazyn w wielki wybór najświeższych modeli **bielizny, haftów i kolder Elektralna 45**.

Izraelicki Pensjonat dla chłopców

Zakład Wychowawczo-Naukowy

Dra Ludwika Levy nauczyciela gimnazjum w Poznaniu, ul. **Wielkie Garbary 14. A.** Przygotowuje do każdego zawodu i każdej klasy. Wychowanie religijne. 1231r

Dr A. Tymiński

(Wileza 25) powrócił. Przyjmuje chorych od godz. 4 do 6 po południu. 3285

— Wszystkim artystom i amatorom którzy w d. 13 b. m. brali udział w pieniach podczas obrzędu zaślubin naszych w kościele Narodzenia N. Marji Panny, składamy serdeczne podziękowanie. 3283

Józef i Emilia Elisińscy.

Marja Szezygier-Kamińska
 Niecala 8, zawiadamia uczennice, iż **lekcje śpiewu** rozpoczyna dnia 1 października. 1280r

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Tadeusz—Michalinie.—I ja żyję w wyjątkowo wem przygnębieniu... Czekam twoich rozkazów... Błagam jaknajprędzej... mam ci tyle do powiedzenia... o luba. 3286

— Niepocieszonej.
 List wysłany poste-restante. 3289

Wobec zwrócenia w dzisiejszych czasach szczególnej uwagi na znajomość języków nowożytnych

KSIĘGARNIA T. POPLAWSKIEGO,
 dawniej J. Błaszczewskiego
 obok Uniwersytetu.

poleca najpraktyczniejszą do wyczerpania się języków: rosyjskiego, francuskiego i niemieckiego:

Elkany Nową Metodę w 4-ech językach, cena kop. 63, w oprawie 60 kop.
Bocquet, Rozmowy francusko-rosyjskie i francusko-polskie, cena rs. 1.
 poleca również:

Sierocińskiego, Gramatykę polską mniejszą i większą, cena k. 10 i 20.
Dmochowskiego, Historię Świętą nadzwyczaj tania, cena 10 kop.
Gańca Fizykę, cena rs. 3.
Grubeckiego, Arytmetykę kurs wyższy, cena kop. 56.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1201

JUŻ WYSZEDŁ

KALENDARZ PRAKTYCZNY ILUSTR.

na rok 1892.

12 Niecala, M. WOŁOWSKIEGO, Niecala 12.

Cena egz. brosz. 75 k., kart. 1 rs.—Z przesyłką poczt. brosz. 1.10, kart 1.35 k.

Wysła się za zaliczką pocztową. 1293

Nakładem Księgarni

G. SENNEWALDA,

Miodowa № 6,
 wyszły:

Mowy Pogrzebowe

przy zmarłych różnego wieku i stanu,
 napisane oryginalnie przez

Ks. Antoniego Konrada Piramowicza,
 zgromadzenia ks. Reformatorów.

Wydanie 5-te przejrane i poprawione.
 Cena rs. 1, z przesyłką rs. 1.20.

Jest to najlepsza i najpraktyczniejsza książka w tym przedmiocie, jaką w literaturze naszej posiadamy.

Tudzież wyszły:

3-le wydanie poprawione

Zasad Gramatyki Języka Polskiego

Ignacego Boczyńskiego.

Część I kop. 50 (z przesyłką 60 k.)
 Część II (składnia) k. 55 (z przesyłką 70 k.)

Książka używana w wielu zakładach naukowych.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach w kraju i zagranicą. 1520r

Na wypłat!!!

połącza się różne towary: **Jedwabne, Wełniane, Plusze, Aksamity, Płótno, Perkale, Sukna i Kory**, na dogodnych warunkach.—Twarda № 16, m. 35. 1486R

KALENDARZ ROLNICZY
 na rok 1892

Antoniego Strzeleckiego,

starannie opracowany i powiększony

WYDAWNICTWA rok XXII

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Cena rs. 1, przesyłka kop. 10.

Skład główny w drukarni K. Kowalewskiego, Królewska 29 i w Księgarni P.P. Gebethnera i Wolffa w Warszawie. 1521r

Listy z Brazylii

Adolfa Dygasińskiego,

wyszły z druku nakładem Kurjera Warszawskiego i sprzedają się we wszystkich znaczących księgarniach, po cenie rs. 1.

Skład główny w Księgarni nakładowej **S. Lewentala** w Warszawie, Nowy-Swiat 41, która zlecenia z prośbą wprost do niej wraz z należnością adresowane, uskutecznia bez pobierania portu lub też stosownie do życzenia zapisującego **Listy**, wysła je za zaliczeniem pocztowym. 677r

Wydawnictwo **Maurycyego Orgelbranda** w Warszawie, naprzeciw posągu Kopernika.
 Wyszły z druku

Zeszyt czternasty Dzieła,
Ks. D-ra PLATZ'A,

CZŁOWIEK

jego pochodzenie, rasy i dawnosć,
 tłumaczył 605r

Dr. K. Jurkiewicz,

b. Prof. Cos. Warsz. Univ.

Ozdobione około 200 drzeworytami.
 Cena zeszytu 25 kop. z przesyłką pocztową 30 kop., całe dzieło rs. 5, z przesyłką pocztową rs. 6. Poczta nadsyłać można 2 razy po rs. 3.

Nie rwać zębów!

Woda Hygieniczna

wzmocniająca i konserwująca dziąsła i zęby.
Wolff, Żelazna № 31, róg Twardej. 1277

Nowy Zakład Naukowy

1-ro klasowy

Z NAUKĄ REKODZIEŁ

Marji Raum,

przy ulicy **BRACIEJ 25,**

rozpoczyna zapis uczennice, dziewcząt i nowo-wstępniących, 18 Sierpnia, (od godziny 10 do 3-ej), egzamina wstępne 1 Września, lekcje 4 Września.—Przyjmuje panienki od lat 7.

Dla panien, które ukończyły przynajmniej 4 klasy, otwiera się kurs drobnych robót ręcznych, krawiecczyzny, rysunków, prowadzenia ksiąg kupieckich i gospodarstwa domowego.—Przyjmuje się przychodnie i pensjonarki.—Ceny przystępne. 1252

SPIEWNIK

dla Dzieci, 1478r.

słowa **Marji Konopnickiej,**

muzyka **Zygmunta Noskowskiego,**
 wydanie ozdobne z rysunkami **Wład. Pod-Rowińskiego,**

zawiera **50 PIOSNEK** z towarzyszeniem fortepianu i tekst oddzielny. **Cena rs. 2 k.**

50, z przesyłką rs. 2 kop. 70.

W biurze **Spółki Nakładowej** (Marszałkowska 95) i we wszystkich księgarniach.

Wincenty Słowacki,

artysta baletu Teatrów Rządowych

Warszawskich,

zatwierdzony przez Warszawski Okręg Naukowy, nauczycielem tańców, udziela lekcje po domach prywatnych, pensjach i u siebie w kompletach, a także i dzieciom.—Przyjmuje do zapisu od godz. 5-ej do 8-ej.
Plac św. Aleksandra № 13 (róg Żorawiej i Brackiej). 1280

Sprzedaj

Pierzy i Puchu

Puch Erdredonowy na fenty i arkusze,

Koldry gotowe

Atlasowe, Adamaszkowe, Tybelowe,
Bajowe i inne,

Wate z własnej fabryki,
 oraz przyjmują się koldry do szycia.

Poleca 1219

Skład Towarów Łokciowych i Waty,

PO CENACH NISKICH,

R. KOECHER. Podwał № 7.

Kaucjonowane Kantory

rekomendacji służących

J. ŁUCZYŃSKIEGO,

przy ul. **Podwale № 6** i **Nowy-Swiat**
 № 4, obok straży ogniowej.

Zawiadamiam chłebodawców, życzących mieć od **Kwartetu S-go Michała** dobre służące, zaopatrzone w książki służbowe, z doskonałymi świadectwami, ażeby racyli wcześniej nadsyłać swoje zapisy, gdyż mam do umieszczenia obecnie znaczną ilość służących. 1275

J. Łuczyński.

Ostrzega się przed naśladownictwem.

MYDŁO HYGIENICZNE

BORNO TYMOŁOWE,

Prowizora

C. F. JURCENS,

przeciw opaleniu, zbyt czestemu poceniu się. Poleca się jako mydło pachnące wyższego gatunku.—Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Rosji.

Cena 1 kawałka 50 kop., ½ kawałka 30 kop.

Skład główny u **K. J. Ferreina** w Moskwie, w Warszawie u **Karpińskiego** i u **Kalinowskiego.** 1261r

Wypożyczam

Maszynki elektryczne najświeższej konstrukcji, o prądzie stałym lub prądem przemiennym, używane skutecznie w cierpieniach reumatycznych, neuralgjach, oraz w rozmaitych postaciach osłabienia i rozdrażnienia nerwowego.—Przyjmuje obciążenie do zakładania dzwonek elektrycznych, telefonów i pióronożników.—Tudzież do nabycia: **Bino-kle, Okulary** najcenniejszych fabryk **Lor-netki, Termometry i Barometry**, różne narzędzia chirurgiczne i t. p., po cenach nader umiarkowanych. Uskuteczniłam też wszelkie reparacje. **JULJAN DREHER** optyk, Szpitalna № 8. 1495r

!Amatorom dobrej kawy!

Maszynki do kawy różnych systemów.

Młynki do mielenia kawy,
Piecyki do palenia kawy,
Kuchenki benzynowe i spirytusowe.
 poleca 1189

EDWARD DUSOGE,

№ 5. Nowy-Swiat № 5.

!Amatorom dobrej kawy!

SPECJALNA FABRYKA PIANIN

systemu amerykańsk. o jednolitym blacie metalowym i strunach krzyżowych

ANTONIEGO DÜTZ,

Jasna 4, w Warszawie, Jasna 4,

poleca Pianina po cenach najprzystępniejszych, z poręczeniem kilkoletniem. — Przyjmuje instrumenta używane wzamian za nowe z dopłatą. — Ułatwia rozpłatę; reparacje uskutecznia z całą dokładnością. Kupcom i handlującym odstępuje rabat.

1457r

PIORUNOCHRONY

Najlepszej konstrukcji, podług najnowszych zasad, Dzwonki elektryczne, telefony domowe, ostrzegacze na wypadek ognia lub kradzieży, urządza tak w mieście jako i na prowincji.

Międzynarodowe Towarzystwo Telefonów Bell'a, rękując z dobrot użytych materiałów i za dokładne wykonanie urządzeń i podejmuje się rocznej konserwacji takowych.

Warszawa, ulica Prózna Nr 10.

W Lipcu r. b., po dopełnieniu poświęceniu przez Mag. S-tej Teologii Ks. H. Stan-kiewicza, świeżo przebudowanego domu, przeniesiono do dawnego lokalu

SKŁAD WIN I TOWARÓW KOLONJALNYCH

EDMUNDA LANGNERA

dawniej

„J. RIEDEL”

egzystujący od roku 1830 w WARSZAWIE.

przy ul. Nowo-Senatorskiej № 477B. (8).

Właściciel ma zaszczyt polecić nadal swą firmę tym samym względem i zaufaniu Szanownej Publiczności, jakimi ją dotychczas obdarzała.

W systemie obsługi, środkach prowadzenia handlu, w zapasach towarów zagranicznych nie się nie zmieniło, a możliwe udogodnienia zaprowadzone w pokojach gościnnych i kuchni. Nadte zaopatrzylem handel w WINA RUSSKIE, produkcji ks. Czawcawadze. Polecam również FRANCUSKI LECZNICZY KONIAK, dotychczas u nas nieznanym głośnej fachowej i dobrej firmy „Marie Brizard & Roger w Cognac'u.”

1474R

Z uszanowaniem EDMUND LANGNER.

SEWERYN MAZUR i S-ka,

polecają

OBICIA-CERATY-ROLETY

oraz GZEMSY do okien.

WYBÓR WIELKI

Ceny jak zawsze **NAJNIŻSZE.**

Plac Teatralny, obok Ratusza.

971r

!!! Bardzo Tanio !!!

Wyucza Szkoła Kroju Okryć Damskich oraz Strojów,

ALEKSANDRY PNIEWSKIEJ,

Włodzimierska № 14.

Otrzymawszy na bieżący sezon modele paryskie, zastosowuję takowe w kursie nauki. Wykładany system kroju jest czysto francuski, łatwy w pojmowaniu, posilkujący się centymetrem. — Nauka strojów, gipiur, deskowych robót, wykładana przez bardzo złoże nauczycielki. — Dla Pań z prowinieji tanie i wygodne pomieszczenie.

1230

WYPRZEDAŻ WIN

Z powodu śmierci ś. p. J. Purwina, właściciela Składu Win, przy ulicy Miodowej Nr 18, z dniem dzisiejszym rozpocznie się wyprzedaż Win: Węgierskich, Francuzkich, Reńskich, oraz starych Maślaczy, Tokayi i deserowych Win Hiszpańskich, Włoskich, o 20% niższe cenniki.

Porter oryginalny Angielski: 1/4 90 k., 1/2 45 k., 1/4 25 k.

1459r

Najtaniej! Zegarki, Zegary, Bizuterja, Szkatułki samogrające,

oraz wszelką reparację, poleca **M. POZZI** Zegarmistrz, Nowy-Swiat 31 (róg Chmielnej). Zamówienia wysyła za zaliczką pocztową. Cenniki franco. 1512R

Fotoplastyka

(Photoplastie)

Trębicka № 2, I piętro

W tym tygodniu

Pierwszy Oddział Pa-ryskiej Wystawy w r. 1889.

Otwarta od 10 r. do 9 w.

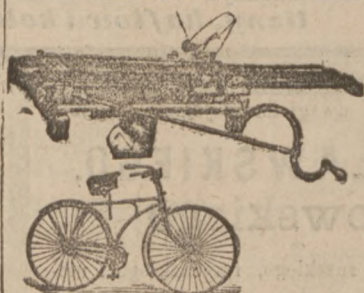
Wejście 20 kop., dzieci

plac 10 k. 1300

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 16 (28) Września r. b., o godz. 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje, na dodatkowe reparacje w gmachu Zarządu Warszawskiego Ober-Policmajstra, od summy anszlagowej rs. 707 kop. 55.

Warunki licytacyjne i anszlag, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1443r

MASZyny

do Szycia, do Pończoch i Rowery

najlepszej konstrukcji,

z gwarancją,

sprzeda je na tygodniowe lub

mi miesięczne raty

Juljan Berg, Mazowiecka 16. 132r

Droga Żelazna Iwangrodzko-Dąbrowska

podaje do wiadomości, iż duplikat frachtu Warszawa Nad.—Ostrowiec № 13441, z dnia 2 Września b. r. zaginął i jeżeli posiadacz takowego nie zgłosi się w przeciągu 5 dni od dnia ostatniego ogłoszenia, to towar wydany zostanie Korponowi. 1522r

Nagrody rs. 25.

Weksel rs. 200, z dnia 3-go Czerwca, № 831, podpisany M. T., od dłuższego czasu zaginął. — Łask. znalazca zechce oddać na ulicę Twardą № 26, mieszkania № 15, za powyższą nagrodą. 1287

W. KAUTZ WARSZAWA CIEPŁA № 8

Segregator

NAJLEPSZY

APARAT DO porządkowania

I PRZECHOWYWANIA

KORRESPONDENCY

SYSTEM SHANNONA

CENNIKI NA ZADANIE

Aparat D-ra Kana do Samomasażu,

za wyborny uznany, przeciwko reumatyzmowi, neuralgii, i t. d., ze znakomitą rezultatem używany. — Cena za sztukę rs. 7 kop. 50, oprócz kosztu przesyłki. — Kantor **E. Landy**, Warszawa, Leszno № 53. 1510R

SWIADECTWO. Z aparatu D-ra Kana zadowolony jestem. — **Klawany**, gub. Kowieńska (podp.) **Książd Witort**.

MÉDAILLE D'OR
EXPOSITION UNIVERSELLE PARIS 1889

Savon Glycérine

NON TRANSPARENT

PRÉPARÉ PAR

BROCARD & CIE

À MOSCOU.

ÉVITER LES CONTREFAÇONS

Szmal ianryczny przy ul. Leszno № 1

Nauczyciel Tańca.

Mam honor zawiadomić Osoby interesowane i Szanownych Rodziców, iż z dniem 24 Września, rozpoczynam Lekcje Tańców u siebie i w domach prywatnych. 1261

W. PUCHALSKI

Elektoralna № 53.

FABRYKA
Stempli kauczkowych
i Pieczętek metalowych
M. FISCHMANN

Warszawa, Nałkowski 24.

CENY UMIARKOWANE.

Na prowincję za Nachnam. 1382r

152R

5. NIECAŁA 5.

MAGAZYN BŁAWATNY STEFANA FAŁECKIEGO,

już otrzymał wszystkie

NOWOŚCI

na sezon jesienny,

z pierwszorzędných fabryk francuzkich i angielskich, na Suknie spacerowe, wizytowe i na Okrycia damskie, które poleca po cenach bardzo niskich.

Wielki Wybór Wełn czarnych.

Skład WODY KOLONSKIEJ E. EICHLERA z Międzyrzecza,

oraz wszystkie tej fabryki wyroby, przeniesione zostały z Alei Jerozolimskiej do Składu Materiałów Aptecznych Wiktora Waligórskiego, Nowy-Swiat Nr 38—EDWARD EICHLER. 1511 R

MAGAZYN

W. HOLMBERG,

egzystujący od roku 1875 pod firmą

z dniem 1 Października otworzony zostanie, Krakowskie-Przedmieście Nr 39, obok Hotelu Saskiego. 1268

Fr. Korzycki--Odessa

Reprezentacja pierwszorzędných firm prze-
ważnie krajowych, skład komisowy artyku-
łów ciągłej potrzeby.

Referencje poważne.

czerny
czarny
czarny

Główny Skład znanych ze swej dobroci i trwałości KALOSZY GUMOWYCH

FABRYKI RYGSKIEJ

J. W. MÜNDEL,

założonej w roku 1864-ym reprezentowanej przez

Rud. Küntzel w Warszawie.

Uprasza się o zwrócenie uwagi na obok zamieszczone 3 stemple fabryczne, w kolorach zaznaczonych, znajdujących się na podeszwie każdego kalosza.

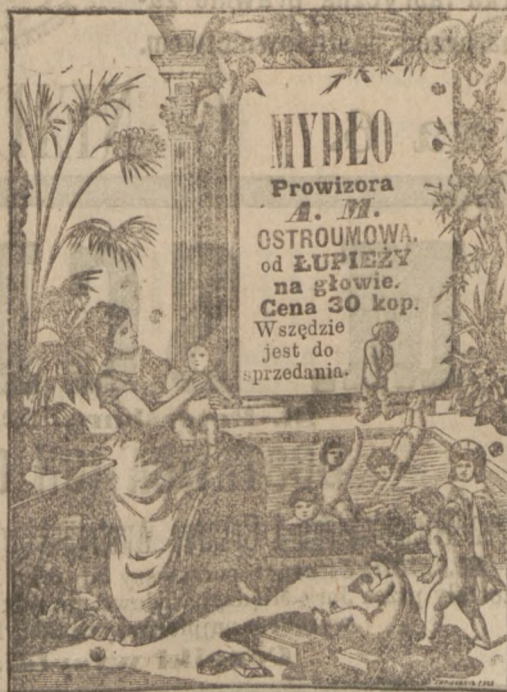
EKSTRAKT ORZECHOWY!

Środek do farbowania siwych włosów, wynalazku A. Maczuszkiego w Wiedniu, Kärntnerstrasse Nr 19.—Ekstraktem tym wyrabianym z zielonych łupin orzechów włoskich, farbować można SIWE WŁOSY na kolory: blond, szary, brunatny i czarny, nadając takowym najdalej po 15 minutach kolor właściwy, tak, że przy myciu kolor ten nie schodzi.

Ze wszystkich znanych farb do włosów, ekstrakt orzechowy, jako czysto roślinny, ani zdrowiu, ani włosom nieszkodliwy, bez porównania lepszy jest od wszelkich innych farb, części metaliczne zawierających.

CENA { 1 pudełko ekstraktu orzechowego z wielką flaszką . . . . . rs. 3.00
1 pudełko . . . . . z średniej wielkości flaszką 1.80
1 pudełko . . . . . dubeltowego na mocno rosnące włosy i bro-
dy, specjalnie preparowany . . . . . 3.00.

Składy w Warszawie: u Al. Lipinka, róg Niecałej; W. Sniechowskiego, Perfumerja, Nowo-Senatorska 8; Aleksandra i Marcellego, Plac Teatralny 8, i u Jana Kalinowskiego, Krakowskie-Przedmieście Nr 65. 1445r

MYDŁO
Prowizora
A. M.
OSTROUMOWA
od
Łupieży
na głowie. 1332r

Cena za kawałek mniejszy
kop. 30.
podwójnej wielk. kop. 50.
Wszędzie jest do sprzedania.

WAŻNA WIADOMOŚĆ. Wyprzedaż Rowerów

z pierwszorzędných fabryk zagranicznych, po wyjątkowo niskich cenach. Za gotówkę.

W Składzie J. HILKNER i S-ka,
Krakowskie-Przedmieście Nr 5. 1450r

KAPELUSZE HABIGA.

Bieliznę męską

Krawaty w wiel-
kim wyborzeParasole angiel-
skie i krajowe.Wyroby skór-
zanePrzybory podró-
żneRękawiczki
męskieWyroby tryko-
towe

KAPELUSZE HABIGA.

6. Senatorska 6,
wprost b. szkoły junkierskiej.

ANTONI MARCINEK

6. Senatorska 6,
wprost b. szkoły junkierskiej.
1531R

MAGAZYN TOWARÓW BŁAWATNYCH

E. A. HEURICH,

Miodowa 2,

poleca na sezon jesienny w wielkim wyborze:

Wooly na Suknie i Pokrycia futer, Materje jedwabne, Korty, Flanele,
Barchany i Towary białe.

1520 R

Skład Oryginalnych Singera Maszyn do szycia

OTRZYMAŁ I POLECA NOWO-KONSTRUOWANĄ

„Vibrating Shuttle“ maszynę

(z długim czółenkiem i bujającym ruchem).

Najlepsza ze wszystkich do
można nazwać ideałem maszyny
da w najwyższym stopniu wszyst-
które do domowego użytku są
ma chód bez hałasu i da się wie-

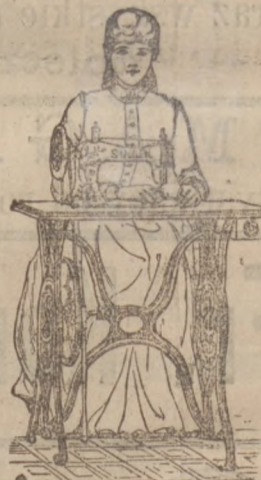
Marka fabryczna prawnie za-
strzeżona przed naśladownictwem.

dziś istniejących maszyn, którą
domowej (familijnej), gdyż posia-
kie te właściwości i przymioty,
niezbędne, jest łatwą we władaniu,
lostronnie zastosować.

Marka fabryczna prawnie za-
strzeżona przed naśladownictwem.

1527 R

6. Wierzbowa 6.

G. NEIDLINGER.

6. Wierzbowa 6.

C. M. SCHRÖDER,

FORTEPIANY
od rs. 500.

St.-Petersburg, 52, Newski Prospekt.
DOSTAWCA ICH CESARSKICH MOŚCI

PIANINA
od rs. 400.

Cesarza Wszech Rossji, Cesarza Niemieckiego i Cesarza Austriackiego, oraz Ich Królewskich Mości Króla Duńskiego i Króla Bawarskiego.
Fortepiany i Pianina fabryki „C. M. Schröder,” począwszy od roku 1873, na wszystkich wystawach wszechświatowych otrzymały **Najwyższą nagrodę** i skutkiem tego uznane zostały przez Jury Międzynarodowe nie tylko **za najlepsze w Rossji**, lecz wartością swoją w niczem nie ustępujące
wyrobom najpierwszych fabryk amerykańskich i niemieckich.

Cenniki wysyłają się bezpłatnie.

1519r

1508r

Sprzedaż
na
RATY.

Największe Składy Instr. w Cesarstwie i Królestwie.

HERMAN I CROSSMAN,

Wynajem.

Warszawa, 16 Mazowiecka 16.

St.-Petersburg, 33 W.-Morska.

Fabryka Staników trykotowych

„JERSEY“

karbowania sukien, plisowania
koronek etc.,

poleca

Jerseye, Zakiety, Ubiorki dziecinne,
Halki, Krawaty, Kreplisy, Ballayeuses, Sta-
niezki na gorsety, Muśliny, złotą i srebrną
trykotynę (brylantyna) etc., oraz wielki wybór

WOALEK od 12 kop.

„MANUFAKTURA KRAJOWA“

A. BROCHOCKI

12. Niecała 12.

CENY NIZKIE. 1298

Zakład Form Papierowych Paryzkich

MAISON PHÉNIX,

12. NIECAŁA 12.

poleca Szanownej Publiczności najświeższe bieżącego sezonu fasony ubrania dla dam i dzieci.
Tamże udzielają się lekcje kroju. 1286

Krakowski Skład Węgla

i Drzewa opałowego,

ZŁOTA 54---TELEFONU Nr 138.

Wszedłszy w bezpośredni stosunek z Sosnowickim Akcyj-
nem Towarzystwem Kopalń Węgla, dostarcza swoim odbiorcom
węgiel z kopalni **RUDOLF**, po możliwie najniż-
szej cenie, tak w większych jak i drobniejszych partjach, po-
czynając od 1-go korca. 1288

Skład Węgla kamiennych i Drzewa opałowego
F. MOŹDŻEŃSKIEGO.

przy ulicy Wspólnej Nr 45, róg Marszałkowskiej, obok Apteki,

poleca Sz. Publiczności węgle kamienne z kopalni „Niwka” „Rudolf” korzec po **kop. 90.**
z innych gatunków krajowych po **85 k.**, biorącym 10 korey na raz. Mając znaczne zapasy na
składzie, jestem w możności na każde zapotrzebowanie niezwłocznie odstawić. 1299

MASZYNY DO SZYCIA

„SINGERA“

Z FABRYKI

Towarzystwa Akcyjnego dawniej Seidel & Nauman
z członkiem bez nawlekania, szyjące lekko i cicho.
Z przyrządem do obrabiania dziurek wykonywają-
cym 1,500 dziurek dziennie.

Zacatek mały, spłata tygodniowa
po **Rs. 1.**

Dwuletnia gwarancja.

Do nabycia tylko w moim sklepie

przy ulicy Senatorskiej Nr 22, róg Bielańskiej.

K. Koperski.

1526R

M. STANKIEWICZ

W WARSZAWIE,

ulica Nowo-Senatorska Nr 2,

SKŁAD SZKŁA TAFLOWEGO

Sosnowickiej Fabryki Szkła,

poleca

znane ze swej dobroci **Szyby** we wszystkich wymiarach,
grubościach i gatunkach. 1530R

BADENSKIE WINOGRONA

zupełnie słodkie i codziennie świeże transporty

poleca Handel Win i Delikatesów

L. WRÓBEL,

Krakowskie-Przedmieście 25. 1289

NOWOŚCI

Z porcelany, majoliki i szkła:

**Najnowsze Serwisy stołowe, herbaciane, Gar-
niturey na umywalnie,**

w wielkim wyborze, po możliwie **nizkich** cenach,
poleca Magazyn

F. IZDEBSKIEGO,

1533R

istniejący od roku 1858,

Senatorska Nr 496, nowy 6, róg Miodowej.

!!! Największy wybór !!!

!!! Najświeższe fasony !!!

!!! Najniższe ceny !!!

OKRYĆ DAMSKICH

H. CAR

Niecała № 6, w domu własnym,

Filja, Miodowa № 3.

Firma egzystująca od roku 1848, zdobyła sobie prawdzi-
we uznanie, tak w kraju jak i Cesarstwie, zawdzięczając to
długoletniej praktyce właściciela zagranicą, jak również na-
bywaniem towarów wprost z fabryk krajowych i zagranicznych
tylko za gotówkę, co głównie wpływa na ustanawianie nie-
praktykowanie niskich cen. 1302

!!! NOWOŚĆ !!!

Szelki do prostego trzy-
mania się dla uczącej się
młodzieży podług osta-
tniego paryzkiego fasonu

Najnowsze fasony gorset-
ów z najmodniejszych i
najświeższych materia-
łów, na obecny sezon
w wielkim wyborze,

poleca:

Fabryka Gorsetów

WILHELMA STEINER,

ulica Świętokrzyska Nr 34. 1528R

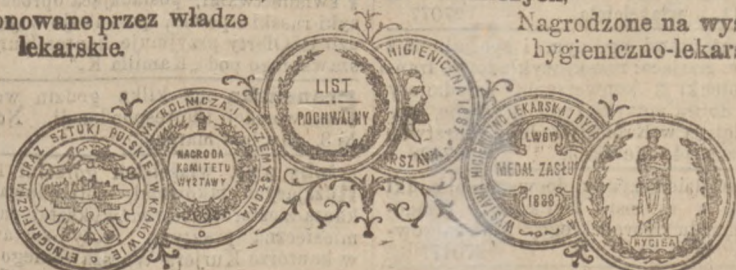
„Uznane przez Radę Lekarską w Warszawie i Departament Medyczny w Petersburgu, po-
twierdzone przez p. Ministra S. W.”

DLA KASZLĄCYCH I OSŁABIONYCH
Słodowy EKSTRAKT i KARMELKI,

z miodu, siodu i ziół leczniczych,

Koncesjonowane przez władze
lekarskie.

Nagrodzone na wystawach
hygieniczno-lekarskich.

fabryki LEŁIWA w Warszawie.

Wyłączna sprzedaż w Aptekach i Składach aptecznych. 61

Nauka i wychowanie.

Adres biura rekomendacji nauczycieli, nauczycielek i bon Anny Damerau, Krakowskie-Przedmieście № 88, wprost Saskiego placu. 27101

Biuro prof. de Préchamps, Długa 25. Niemka z ruskim poszukuje demi place. 26793

Buchalterji wyucza z upoważnienia władzy specjalista S. Rogulski, ulica Erywańska 8. 27059

Doświadczona nauczycielka, z patentem, posiadająca języki i muzykę, poszukuje lekcji, może przeprowadzić całkowitą edukację panienek w Warszawie. Złota 28, m. 1, od 11 do 4-jej. 27124

Francuzka udziela lekcji, z ruskiem i polskim tłumaczeniem. Ul. Złota 5, mieszkania 19A. 26907

Garde-malade z licznymi rekomendacjami poszukuje miejsca do chorych. Dreniana 14, mieszk. 23. 26446

Języka niemieckiego udziela Plato Reussner, autor najnowszej metody. Marszałkowska 142. 26707

Kandydat matematyki uniwersytetu petersburskiego udziela lekcji. Smolna 25, mieszkania 20. 25590

Konwersatorka języka francuskiego, młoda, wykształcona, muzykalna, udziela lekcji i u siebie. Świętokrzyska № 18, m. 6, od 11—2 i od 6—8 wieczorem. 26208

Nauczycielka, posiadająca patent wyższy (matematyka), poszukuje lekcji, przysposabia do klas. U siebie rs. 4, miesięcznie. Nowogrodzka 21, m. 12, od 2—5. 25827

Nauczycielka życzy sobie przyjąć parę godzin zajęcia dziennie, za życie i mieszkanie. Piwna № 13, m. 44, od godz. 4 do 6-jej. 26453

Nauczycielka zakładów naukowych, udziela lekcji kroju metodą francuską, szycia różnych robót praktycznych i eleganckich, u siebie i po domach prywatnych. Nowogrodzka 1, mieszkania 5. 26656

Niemka rodowita, z patentem, znająca język niemiecki i polski, udziela lekcji konwersacji niemieckiego, może być za pokój albo obiad. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod wyrazem: „Pensja.” 26803

Nauczycielka z patentem nauczycielki domowej, znająca roboty ręczne, potrzebna na stałą w Warszawie na pensji. Oferty pod „Roboty” w kantorze Kurjera. 26873

Nauczycielka śpiewu, uczennica Ciofelego ni muzyki, z patentem poszukuje lekcji. Włodzimierska № 2, mieszkania 6, od 12-jej do 4-jej. 24756

Niemieckiego języka konwersacji udziela nauczyciel. Krakowskie-Przedmieście № 22, mieszk. 7. 27097

Nauczycielka odznaczona złotym medalem poszukuje lekcji. Mirowska № 1, u właściciela domu. 27084

Nauczyciel nauk fizyko-matematycznych poszukuje lekcji w zakładach naukowych lub też domach prywatnych. Wronia № 62, mieszkania 19. 27112

Nauczycielka, była przełożona pensji, poszukuje korepetycji lub demi-place. Smolna 25, m. 11. 27130

Niemki bony młode dostaną posady. Jasna 2, biuro nauczycielskie Dąbrowskiej. 27125

Niemki poszukują, osobny pokój w miejscu lekcji. Hoża 20, m. 6, do 11-jej. 27129

Nauczycielka z patentem udziela korepetycji u siebie i na miejscu. Krakowskie-Przedmieście № 4, m. 4. 27135

Osoba ze świadectwem konserwatorium, udziela lekcji fortepianu i teorii. Ul. Prosta № 4, m. 22. 2622r

Poszukuje się panienki do wspólnej nauki w zakresie 8-jej klasy. Wiadomość: Sienna 3, m. 4, od 4 do 6-jej. 26136

Paryżanka udziela lekcji i konwersacji. Szpitalna 5, m. 16, 1-e piętro. 26499

Potrzebna osoba obeznana z metodą frebrowską na kilka godzin dziennie. Zielna № 67, u zarządzającego, od godz. 3 do 5-jej. 26846

Potrzebna jest nauczycielka lub uczeń zaraz na wieś dla przygotowania chłopczyka do 1-jej klasy gimnazjum. Wiadomość: ulica Dreniana № 11, u właściciela. 27077

Polka z patentami ogólnym i specjalnym z rysunków, znająca: ruski wykładowo, francuski, niemiecki z konwersacją, przedmioty klasyczne, dobrą muzykę i roboty ręczne, szuka zaraz miejsca w Królestwie lub Cesarstwie. Świętokrzyska 44, mieszk. 9. 27022

Potrzebna dziewczynka do wspólnej nauki prywatnej w zakresie 2-jej klasy. Wiadomość: w handlu Korneckiego, Marszałkowska 107. 27017

Pomieszczenie dla panienek, konwersacja francuska, fortepian. Wspólna 23, mieszkania 8. 27012

Potrzebny korepetytor ze szkoły Pankiewicza za obiady. Jerozolimskie 70—19. 27056

Potrzebna bona freblówka, Królewska 47, m. 3. 27099

Potrzebna nauczycielka francuska w średnim wieku, na 2½ godzin dziennie, za pokój umebłowany z przedpokojem, usługą i obiady. Wspólna 12, m. 10. 27131

Publi 10. Gruntowna nauka kroju, szycia, upinania w szkole rękodziel. Nowy-Swiat 4, krój Vortha. 27142

Rodowita francuska udziela lekcji i konwersacji. Nowy-Swiat № 38, m. 6. 27508

Rz. student uniwersytetu udziela lekcji, korepetycji przysposabia uczniów, uczennice do gimnazjum, za umiarkowane honorarium. — Żorawia № 9, mieszk. № 21. 27043

Skonczona konserwatorium, uczennica Strobla, poszukuje lekcji. Ulica róg Wilczej i Nowo-Wielkiej № 7, m. 1; tamże skonczona gimnazystka, poszukuje lekcji. 26945

Student poszukuje lekcji lub korepetycji. Marszałkowska 108, wiad. u stróża. 26920

Sumienna nauczycielka, dobra matematyczka poszukuje lekcji — mogą być i za obiad. Smolna 10, m. 3. Tamże lekcje niemieckie i współmieszkanie dla młodej, przyzwyczajonej. 26293

Student, uniwersytetu posiadający gruntownie przedmioty kursu gimnazjalnego, poszukuje lekcji lub korepetycji. Hortensja 5, mieszkania 8. 26478

Student poszukuje miejsca nauczyciela na swi na rok i dłużej. Dziekanka 30. 26798

Student IV-go kursu, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcji, korepetycji lub kondycji. Oferty: Hortensja № 5, m. 29. 2635r

Student uniwersytetu poszukuje korepetycji lub kondycji. Hortensja № 3, u stróża. 2630r

Student uniwersytetu poszukuje lekcji lub korepetycji za obiady. Złota 28, mieszkania 7. 2631r

Student uniwersytetu, medalista, doświadczony sezon i sumienny korepetytor poszukuje lekcji lub korepetycji. Aleja Jerozolimska 33, mieszkania 19. 2633r

Student uniwersytetu doświadczony dziesięcioletnią praktyką, poszukuje korepetycji. Złota 31, m. 7. 2634r

Student uniwersytetu, filolog, doświadczony siedmioletnią praktyką korepetytor, poszukuje lekcji lub korepetycji. Róg Kruczej i Alei Jerozolimskiej, apteka Gessnera. 2632r

Student (srebrny medal gimnazjalny), poszukuje korepetycji. Grzybowska № 56, mieszkania 13. 26496

Student uniwersytetu poszukuje lekcji po 8 rs. miesięcznie. Mokotowska 59 (róg Hożej), 4 piętro, mieszk. 30. 26917

Student uniwersytetu poszukuje lekcji lub korepetycji. Graniczna 10, m. 4, sub „Studentowi.” 2656r

Szukam lekcji dla początkujących dzieci, sprząsposabiam do gimnazjum, za obiady z małą dopłatą. Marszałkowska 110, mieszkania 19. 27041

Uczennica konserwatorium udziela muzyki francuskiego. Chmielna 55, m. 34. 26500

Uczennica i p. Krysińskiej udziela lekcji śpiewu u siebie i na miejscu. Ulica Nowo-Wielka № 7A, mieszk. 5. Wiadomość codziennie od godziny 1-jej do 5-jej. 26797

Uzupełnie biedny student, matematyk, z dobrym niemieckim, poszukuje lekcji. Oferty przyjmuje Kurjer „Matematykowi.” 26505

Za obiady pragnie nauczyciel udzielać niemieckiego. Oferty „466” przyjmuje Kurjer Warsz. 27113

Kosady i prace.

a) Poszukiwana.

A) Uzdolniony pszczelarz, znający się na ogrodnictwie, poszukuje posady. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod literami P. R. 150. 27106

A) Polka wykształcona, z wyższą muzyką i konwersacją francuską, szuka zajęcia od 8 rano do 1-jej lub stałego. Żorawia № 15, mieszkania 15. 27030

Do reparacji i domowego użycia pójdę, 20 kop. dziennie. Kiejsk, Plac św. Aleksandra. 2651r

Francuzka wykształcona, z urzędowymi świadectwami, posiadająca oprócz swego języka ruski i polski, poszukuje zajęcia na godziny. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego pod „Kamilla K.” 26805

Francuzka ma kilka godzin wolnych do konwersacji i korespondencji. Nowy-Swiat № 3, „Au bon marché.” 26315

Ktoby z pp. właścicieli gorzelni lub zarządzających takowemi, potrzebował praktykanta z czteroklasowym wykształceniem i trzymiesięczną praktyką, raczy zostawić adres w kantorze Kurjera Warszawskiego pod wyr. „Siód.” 27110

Małżeństwo bezdzietne poszukuje służby, z dobrymi świadectwami, mąż lokaja, woźnego lub szwajcara, żona dobrze gotuje i piecze. Ul. Browarna № 6, m. 40. 26549

Angielka z Londynu, (gruntownie francuski, włoski). 3 Miodowa, oficyna 25. 26518

Młody człowiek z patentem gimnazjalnym i świadectwem uniwersyteckim, poszukuje zajęcia. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. S. P. 26473

Niemka wykształcona, poszukuje zajęcia na godziny. Oferty pod E. D. przyjmuje Kurjer. 27088

Ogrodnik żonaty, z dobrymi świadectwami, znający swój fach dokładnie oraz znający się na gospodarstwie, poszukuje posady od 1-go października. Wiadomość: ulica Grzybowska № 62, u właściciela domu, od 10 do 12 i od 2 do 5-jej. 26515

Osoba dobrze wychowana i wykształcona poszukuje miejsca do samodzielnego zarządu domem lub wychowania dzieci i zajęcia się ich edukacją. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. dla „15,941.” 26632

Osoba młoda poszukuje miejsca z kaucją kasjerki, sklepowej lub podobnego zajęcia. Oferty w kantorze Kurjera B. C. 27131

Osoba uzdolniona do bielizny, może znaleźć miejsce z całkowitem utrzymaniem. E. Rogozińska, Elektoralna № 45. 2653r

Ogrodnik kawaler, lat 38, zajmujący wyższe posady, znający detalicznie swój fach i wypełniający sumiennie swój obowiązek, pragnie przyjąć posadę od d. 1-go października. Krzywe Kolo № 10, mieszkania 13, trzecie piętro. 27093

Osoba młoda poszukuje miejsca sklepowej. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. M. N. 27049

Osoba w średnim wieku, z rekomendacjami i świadectwami, poszukuje miejsca do gospodarstwa lub za bonę do dzieci. Wiadomość: ulica Bielańska № 2, mieszkania 12, na drugim piętrze. 27019

Prawnik poszukuje zarządu domu za mieszkanie, może przedstawić poręczenie. Żorawia № 9, mieszk. № 21. 27045

Potrzebny czeladnik ślusarski. Bielańska № 16. 27102

Potrzebna jest zdolna maszynistka do obsługi damskich oraz podręczna. Krakowskie-Przedmieście № 4, magazyn bielizny B. Reichel. 27133

Potrzebny uczeń do jubilera. Niecała 12, Kardone. 2631r

Prowadzę książki handlowe godzinami. — „Ryszard”, Nowogrodzka 31, m. 19. 2620r

Wdowa inteligentna, z muzyką, francuskim, niemieckim i konwersacją niemiecką, szuka zajęcia. Świętokrzyska 9, m. 12. 26561

Zdolne staniczarki, upinaczka, przyszywaczka, uczennice potrzebne zaraz. Marjańska 4, parter. 27035

b) Zaofiarowana.

Człowiek potrzebny do kręcenia kołem. Nowowiejska 28. 27086

Doktor potrzebny do osady Daleszyce, liczącej 3,000 ludności, poczta Kielce. Wiadomość bliższa w aptece Niezabitowskiego. 26942

Kowal dobrze obeznany z prowadzeniem lokomobili z młotkarnią oraz kowalstwem foliarnym, potrzebny zaraz na wieś; pensja i ordynaria. Wiadomość: Chmielna № 68, mieszkania 5. 27091

Korespondent francuskiego, niemieckiego, kilka godzin dziennie zajęcia, poszukiwany. Oferty: „Korespondent.” 27108

Kobieta zająca, łagodna, pracowita, umiejąca wzorowo szyć na maszynie, chce nadesłać adres do kantoru Kurjera Warszawskiego pod dewizą „Zająca.” Rekomendacja konieczna. — Wdowy mają pierwszeństwo. 26897

Mechanika zdolnego, dobrze obeznanego z mniejszym kalibrem maszyn, poszukuje się do fabryki zegarów. Znajomość niemieckiego wymagana. Okopowa № 2. 26352

Mogę pośredniczyć w umieszczeniu na prowincji wykwalifikowanego buchaltera. Pensja rubli tysiąc, mieszkanie i t. p. Curriculum vitae oraz kwalifikacje proszę składać w Kurjerze Warsz. pod „Rachmistrz 1,000.” 2655r

Młodzieniec pragnący wykształcić się w zawodzie handlowym, może znaleźć miejsce wolontera w pierwszorzędnym magazynie. — Wiadomość: Daniłowiczowska 10, m. 3, od 8 do 4-jej. 2640r

Na wyjazd potrzebna jest bona polka lub francuska do dwóch młodych dziewczyn. — Znajomość metody frebrowskiej pożądana. — Zgłaszać się można codziennie od 10 do 12-jej przed południem. Aleja Jerozolimskie 35, mieszkania 20. 26954

Potrzebna jest na demi-place niemka do chłopca i panienki, uczęszczających do gimnazjum, a posiadająca dobrze i francuski na pierwszeństwo. Nowy-Swiat № 44, mieszkania 21. 2.015

Potrzebne panny zdolne podręczne do krawiecczyny. Królewska 39, m. 13. 2703

Potrzebne maszynistki, podręczne do drobiazgow. Mostowa 13, m. 6. 2653r

Potrzebna bona niemka do trojga dzieci, na wyjazd. Wiadomość: ulica Piękna 44, mieszkania 6, między 10 a 1-szą. 27058

Potrzebny gorzelany, kawaler. Bliższa wiadomość 26 września, Erywańska № 16, mieszkania № 17. 27039

Potrzebna jest zaraz na wyjazd kompletnie uzdolniona panna do strojów damskich. — Wiadomość: ul. Solna № 5, m. 7, od 6 do 8-jej wieczór. 27120

Potrzebna maszynistka i podręczna do bielizny. Bednarska 17, mieszk. 17. 27065

Potrzebna panna uzdolniona do strojów. Ul. Graniczna № 16, m. 12. 27100

Podręczna potrzebna jest zaraz do pracowni sukien. Karmelicka № 26, m. 1. 27107

Pensji 20—50 rs. miesięcznie pannie kompletnie uzdolnionej do upinania kapeluszy. Magazyn mód, Długa 47. 27103

Potrzebna bona niemka do dzieci, z dobrą rekomendacją. Sienna 27, m. 3. 26766

Potrzebne zaraz bardzo zdolne panny do trykotów i dziewczynki do nauki. Królewska 45, m. 15. 2636r

Pomocnik geometrii, obznajmiony z robotą E. Włosciańskimi, może znaleźć korzystne zajęcie. Osoby interesowane raczą podać swe warunki listownie. Adres: stacja pocztowa Piliśca, powiat olkuski, dla W. F. 26880

Panny zupełnie zdolne w krawiecczynie damskiej znajdą miejsce w pracowni sukien i okryć Anny Mazurkiewicz, ulica Długa № 42. 2.877

Potrzebna zaraz niemka lub ruska do dozoru dzieci i sprzątania pokoi, łagodnego charakteru, z dobrymi świadectwami. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 87, mieszkania 6. 26752

Potrzebna bona freblówka, izraeltka, na prowincję. Wiadomość: Zielna 35, mieszkania 10. 26931

Poszukuje się służącej do pomocy w gospodarstwie domowym. Znajomość języka niemieckiego konieczna. Graniczna 15, mieszkania 6. 26990

Potrzebne wykończarki. Tamże sprzedają szkie białą pracownia pończosznica, Nowogrodzka 28. 27016

Potrzebny zdolny rzeźbiarz oraz chłopiec do praktyki do stolarza meblowego. Ul. Ordynacka № 3. 26831

Potrzebny wermajster mechanik do fabryki maszyn rolniczych. Oferty: Fettek, Kutno. 2639r

Poszukuje się rzadcy domu z dobrymi referencjami i z kaucją około 3,000 rs., mogącą być zabezpieczoną na 1-ym numerze hypoteki. Oferty adresować proszę do księgarni F. Hosińska, ul. Senatorska, lit. E. M. 24369

Polka z francuskim, ruskim, poszukuje miejsca bony. Oferty przyjmuje Kurjer pod Z. D. 26310

Potrzebny ogrodnik na wieś, obeznany z warzywem, szkółką, kwiatami oranżeryjnymi i cieplarnianymi, od 1-go października, kawaler lub żonaty. Kopje świadectw i oferty składać pod adresem: Życzyn posterestante. 26734

Panny do staniów i do spódnice zdadne potrzebne. Twarda № 6, mieszk. № 9. 26908

Uczniowie potrzebni do nauki do fabryki wyrobów srebrnych Kilmowicza. Ul. Długa № 20. 2643r

Zdolny buchalter, chrześcijanin, z gruntowną znajomością języka rosyjskiego i robienia korekt, może znaleźć posadę stałą od 1 (13) października r. b. Pierwszeństwo mają osoby, które już w większych zakładach drukarskich pracowały. Rzeczywiste uzdolnienie oraz najlepsze referencje są wymagane. Oferty szczegółowe nadesłać do pp. Jarmulowicz i Bergman w Sosnowicach. 26495

Kupno i sprzedaż.

A) Staroświeckie meble odstępuję tanio. Krakowskie-Przedmieście № 2, mieszkania 9. 25996

A) Herbata chińska wyborowa na różne ce. — ay w kantorze „W. Tryniszewski i S-ka”, Senatorska 8 (kantor w podwórzu). Ceny nie podwyższane. 26449

Adres malarni i najtańszego w Warszawie Askladu porcelany St. Mioduszeńskiego, ul. Szpitalna 10. 3r

A) Najtańsze zawsze. Fabryczny Magazyn Lamp, Szkła, porcelany, fajansów, Kozłowskiego, Rymarska 7, róg Leszna, Warszawa, dawniej Podgórski. Lampy błyskawiczne rs. 4,50, biurowe, saloonowe, wiszące, kuchenne, ściennne, Ample do sypialni rs. 4, Świeczniki, Zyrandole, Kandelabry, Lichtarze, Serwis stół dwunastoosobowy kamienne malowane rs. 10, porcelanowe rs. 45, herbaciane, kawowe, umywalki rs. 4, likierowe, toaletowe 1.80, lampiony, pendzowe, Talerze kop. 6, kamienne nie tłukące się kop. 20, Szklanki, kieliszki, kop. 5. Doniczki metalowe, wazon, żardinierki, patery majolikowe, latarni: powozowe, wieńce metalowe kwiatami ubierane. Reparacje, odnowienia, przerabianie lamp i brzołów. Nafta najlepsza salonowa na garncę i beczki. Ceny targowe. 2612r

A) Talerze fajansowe tuzin po rs. 1,20 poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Talerze granitowe na sposób angielski, bardzo mocne, tuzin po 1,80, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Talerze granitowe angielskie, nie tłukące się, tuzin po rs. 2,25 lub 2,70, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Tuzin szklanek do herbaty po 75 kop. i rs. 1 za tuzin, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Garnitury na umywalnie po rs. 3,50 poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Serwisy fajansowe na 12 osób, w kwiaty malowane, zawierające 115 przedmiotów, po rs. 32, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Serwisy do herbaty na 12 osób po rs. 6, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Doniczki do kwiatów przesłoniczne od rs. 2 kop. 50, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Serwisy stołowe z pięknej porcelany, w kwiaty lub najnowsze desenie ręcznie malowane, na 12 osób, składające się z 116 przedmiotów, po rs. 50, poleca Fijałkowski, Bracka 20. 2623r

A) Wszelkie wyroby porcelanowe, szklane, fajansowe, sprzedaje po cenach najniższych skład malarni porcelany, szkła, fajansu Fijałkowskiego, Bracka 20, lokal prywatny. 2623r

A) Anons. Z powodu wyjazdu są do sprzedania: Aroczne meble, konsola i lampy. Wiadomość: Chłodna 21, m. 5. 2604

A) Drexler, Nowosenatorska 2, Niecała 2, poleca po najprzystępniejszych cenach kołdry watowe, wojskowe, flanelowe i pikowe, kapy, dywaniki, pierze, łóżka żelazne, materace wlosiane i waldharowe, sienniki słomiane i z wełny drzewnej, watę higieniczną z owczej wełny. 2612r

A) Kupuję wszelkie maszyny używane. Oferty piśmienne: Zielna 13, m. 6. 2591r

A) Okulary ściśle zastosowane, najcelniejszych fabryk, w wielkim wyborze, poleca „najtaniej” optyk Julian Dreher, Szpitalna 6. Niezamożnym od 50 kop. Przyjmuje reparację. 1419r

A) Picykle angielski 54” do sprzedania. Nowy-Swiat 44, m. 18, od 3-ej. 26796

A) Picykle nowe i używane, po cenach znacznie niższych, polecają: Jan Hilkner i S-ka. Krakowskie-Przedm. 5. Cenniki gratis i franco. 2042r

A) Pryczka węgierka na resorach do sprzedania. Grzybowska 51. 27042

A) Picykle zagraniczne, mało używane; do sprzedania. Marszałkowska 4, m. 1. 26508

A) Pryczki nowe do sprzedania na resorach. Niska 62, wprost Smoczej, oraz dwa wozy zadane do wywożenia śmieci lub gruzu. 26770

A) Bilardy do sprzedania, piramidki i francuski bilard z blatem marmurowym. Freta 5, Szarłowicz. 27062

A) Łaże urządzenie salonu do sprzedania. Żorawia 3, m. 10. 2516r

A) Kubeltówka Lankstra (kal. 12). Nowolipie 14, wiadomość u stróża. 26550

A) Jorozka pojedynka komplet, chomonta parokonne i pies tańczący do sprzedania. Wiadomość: Praga, Wołowa 34, Kochanowski, od 10-ej zrana do 12-ej w południe. 26509

A) Do sprzedania fortepian o 7-iu oktawach z fabryki Kralla-Seidlera. Wiadomość: Elektoralna 53, w sklepie rękawiczek A. Palteskiego. 26078

A) Do sprzedania koń powozowy skarogniady, 5-letni. Wiadomość: Marszałkowska 147, w składzie wyżymaczek. 26795

A) Do sprzedania psy z pontrow, odchowane. Ulica Wiejska 1, wiadomość u stróża. 27053

A) Do sprzedania para klaczy bryczkowych i cztery fornalne wraz z uprzężą. Wiadomość w zajazdzie Dziekanka, u stangreta Jana. 2616r

A) Do sprzedania urzędowej roboty garnitur, garniturek fantazyjny kryte juta, kozetka, dwa krzesła kretonem, szeslong skóra amerykańska, garniturek trylkowy, pate. Zakład przyjmuje obstalunki, przerabiania. Ul. Krucza 40. 27126

A) Do sprzedania garnitur utrechtenski pensonowym kryty i szafa jesionowa. Świętokrzyska 15, m. 19. 27081

A) Ekstrakt mięsny Liebiga, skład główny u Karola Jacobson, Elektoralna 20. 19r

A) Fabryka magli J. Schöncenbach przeniesiona została z ul. Aleksandrii 15 na ulicę Dreżnianą 12, drugi dom od Topiel. Do sprzedania magle różnych systemów po cenach niższych, z gwarancją. Przyjmuje przeróbki i reparaacje. 26010

A) Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych Ignacego Kochanowicza w Włodawku poleca maszyny swego wyrobu, jak również reparaacje maszyn i przemysłowych maszyn. Wyroby dobre, ceny niskie. 2458r

A) Fortepian czarny, krótki, z dobrym tonem, niedrogo do sprzedania. Praga, Szeroka 20, mieszkanie 10. 27040

A) Fortepian wiedeński Szwajghofera, siedmio-oktawowy, sprzedam. Świętokrzyska 7, mieszkanie 18. 26975

A) Fabryka mebli giętych, Wąski Dunaj 20, róg Podwala, poleca meble najświeższe fasony, tanio, krzesła od rs. 18 tuzin. 26994

A) Fortepian Hofera o 7-iu oktawach do sprzedania. Chmielna 11, m. 7. 27007

A) Fortepian dobry rs. 120, sprzedam. Krakowskie-Przedmieście 17, Aleksander Granke. 27137

A) Fortepiany, pianina kupują, zamieniam, płacę dobrze, wykupuję z lombardów, dopłacam różnicę, najtaniej sprzedaje. Ul. Krakowskie-Przedmieście 17, Aleksander Granke. 27138

A) Faeton i karetę 4-osobową, używane, zadane na wieś i do miasta, do sprzedania. Wiadomość w kantorze hotelu Paryskiego, od godz. 8 do 2-ej. 26864

A) Faeton w dobrym stanie, fabryki Rentla, jest do sprzedania. Aleja Ujazdowska 17, stróż wskaże. 26828

A) Kasy używane tanio, w zupełnie dobrym stanie, w fabryce Bohtego, ulica Nowy-Swiat 34. 26949

A) Kasy ogniotrwałe 25%, tańsze od innych cenowników. Marszałkowska 125, Sikorski. 24411

A) Kiosk dębowy rozbierany, zadany na altanę kłód mineralnych, owocarnię i t. p., za bezcen sprzedam, odpowiedzialnemu skredytuję. Złota 34, mieszkanie 23. 2698

A) Koszule męskie od 90 kop. Ulica Widok 24, mieszkanie 1. 27122

A) Kasy ogniotrwałe najtańsze w fabryce egzyktującej od 1863 r. Stanisława Baumgart, Chłodna 40. 24294

A) Krowy czystej krwi holenderskiej, nagrodzone srebrnymi medalami, są do sprzedania. Wiadomość: Nowy-Swiat 42, m. 2, od godziny 2 do 4-ej po południu. 26822

A) Karetę dwuosobową lekką, mało używaną, do sprzedania za rs. 375. Nowosenatorska 8, u stróża. 26857

A) Lustro na raty sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka Maurycego Silberberga, Rymarska 8. Proszę uważać na dokładny adres i na numer 8. 26410

A) Lankastrówka Bekera nowa, 12-go kalibru, jest do zbycia lub zamiany na 16 kaliber. Senatorska 28, m. 19. 25708

A) Łóżecko dziecinne żelazne ozdobne kto ma do sprzedania, zechce zostawić swoją ofertę w kantorze Kurjera pod napisem „Łóżecko.” 27072

A) Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, biurko, szeslong, franki. Marszałkowska 103, od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 25955

A) Maszyna Singera oryginalna, dobrze szyjąca, za 16 rs. Ogrodowa 50, m. 25. 27079

A) Meble tanio, garnitury czarne, orzechowe, otomany, szafy, łóżka, umywalnie, kredensy, krzesła, stoły dębowe. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra, prawa oficyna, Koperski. 2626

A) Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, biurko, szeslong, szafki lustrzane. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 26266

A) Meble rozmaite nowe i używane, całe urządzenia lub pojedyncze sztuki. Wybór duży, ceny tanie. Maków, Solna 9. 26612

A) Maszyna rękawicznicza, prawie nowa, do sprzedania. Hoża 9, mieszkanie 46. 26785

A) Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, łóżka, biurka, komody, kredensy i inne po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedm. 10, m. 6. 27080

A) Meble po zwinieciu magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 13, m. 13, w bramie na lewo. 27074

A) Meble masyw machoniowe, dreźdeńskiej fabryki, do sprzedania. Jerozolimka 78, mieszkanie 30. 2654r

A) Maszyna do szycia Singera amerykańska do sprzedania za rs. 18. Chłodna 12, mieszkanie 18. 27018

A) Mopsiki czystej rasy do sprzedania. Marjensztadt 6, mieszkanie 10. 26923

A) Meble stylowe do dwóch sypialni, orzechowe i machoniowe oraz szafy do ubrania orzechowe sprzedam, ceny mierne. Ulica Twarda 52. 26909

A) Na wypłatę oddaje od 10 do 100 rs. płótna wyborowe, kaszmiry, materiały wełniane, chustki, firanki, perkalę oraz wszelkie towary lokciowe po cenach niższych. Warszawa, Żelazna Brama, w Gościńnym Dworze 77/8 „Pod Gwiazdą.” 2471r

A) Otomana urzędowej roboty do sprzedania. Aleksandra 18, m. 14. 26468

A) Otreby najtaniej sprzedaje skład maki Słodowiec, Przechodnia 3. Sprzedaż pudowa, workowa, ceny fabryczne, odstawa własna. 26893

A) Para koni karych, rośliwych, dobrze ujeżdżonych, lando prawie nowe fabryki Rentla, chomonta angielskie ozdobne, do sprzedania. Graniczna 12. 25230

A) Powóz mały na dragach, w dobrym stanie, petersburski, do sprzedania. Nowolipie 80, wprost Żelaznej. 26185

A) Pianino czarne tanio. Aleja Jerozolimska 31, m. 36, od 2-7-ej. 26848

A) Pianina z krzyżowanymi strunami po cenach najprzystępniejszych, gwarancja kilkoletnia, w specjalnej fabryce Antoniego Dütz, ulica Jasna 4. 24328

A) Pianino mało używane do sprzedania za rs. 200. Żorawia 15, oficyna lewa, 2-ie piętro, mieszkanie 14. 26978

A) Pianino, rozmaite rzeczy, jako to meble, garderoba męska i damska, z powodu wyjazdu jest do sprzedania. Widok 22, m. 6. 27054

A) Pianino Kerntopfa, prawie nieużywane, do sprzedania. Dobra 63, m. 6. 27098

A) Poszukuje zajęcia osoba w średnim wieku, znająca praktycznie gospodarstwo wiejskie i miejskie, znajomość kuchni. W ostatnich czasach zajmowała się pielęgnowaniem chorych z macierzyńską opieką, o czym dadzą świadectwo osoby zacne w Warszawie, tak co do gospodarstwa, jakoteż i opieki przy chorych. Interesowani raczą się dowiedzieć w cukierni W. Starorypińskiego, róg Wspólnej i Kruczej. 27039

A) Power „Surrey” do sprzedania. Leszno 33, mieszkanie 3, godz. 9—10-ej zrana. 2619r

A) Rubli 150 za wyrobienie posady na jednej z kolei żelaznych. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera warszawskiego, poc. 150. 27096

A) Szeslong, kozetka, stoliki, lampy tanio do sprzedania. Piękna 34, m. 3. 27064

A) Sprzedaje tanio z powodu wyjazdu rozmaite rzeczy. Żorawia 10, m. 14. Zastać można od godz. 2 do 5-ej. 27038

A) Subjekt handlowy poszukuje kondycji od 31-go października, w handlu win i towarów kolonialnych lub w składzie wódek. Łaskawe oferty przyjmuje Kurjer Warsz., pod lit. D. E. 27071

A) Sprzedaje portmonetki, portfele, portygary, stornistry i paski własnej fabrykacji oraz przyjmuje obstalunki i reparaacje takowych. Elektoralna 13, K. Czerewski. 26729

A) Skrzypce bardzo stare do sprzedania. Złota 26, m. 8. 26676

A) Suczka Foksterriere do sprzedania. Smolna 10, mieszkanie 2. 2647r

A) Zarybek z karpia do sprzedania 1,500 kóp od 50 kopiejek do rubla za kopę. Wiadomość: ulica Obozna 8 domu, mieszkania 9. 24815

A) Z powodu wyjazdu meble w dobrym stanie i stół jadalny do sprzedania. Nowogrodzka 22—16. 27109

A) Z powodu wyjazdu są do sprzedania różne meble i sprzęty. Szpitalna 4, mieszkania 17, stróż wskaże. 25746

A) Z powodu wyjazdu meble tanio, garnitur czarny, łóżka, kredensy, krzesła, stół jadalny, komoda, szafa, otomana. Jerozolimka 31, mieszkania 44. 25682

A) Zyrandol bronzowy na 12 świec do sprzedania. Wspólna 44 m. 13. 27047

A) Z powodu żałoby do sprzedania tanio, na osobę małego wzrostu płaszczyk z kapeluszem i mufką, kostium sukienki electricque i kapelusz biały, odpowiedni do teatru. Niecała 8, mieszkanie 10. 2660r

Interesa handl. i mająt.

A) Bardzo porządnie urządzonej sklep materjałów piśmiennych i galanterji do sprzedania. Jerozolimka 64. 2617r

A) Do wynajęcia sklep z całkowitem urządzeniem dla kupca kolonialnego i winnego, z pewnem powodzeniem. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 50, u rządy domu. 26504

A) Dom nowy, murowany, do sprzedania z szynkiem, bilardem i kregielnią, w dobrym punkcie, procent dobry. Potrzebna suma do 6,000 rs. Wiadomość: Praga, Kamionek, ulica Grochowska 67. 26675

A) Dom w doskonałym stanie, naprzeciwko budującego się dworca, za 78,000 rs. na dobry procent do sprzedania. Wiadomość: kiosk, Zielna róg Chmielnej. Bez pośredników. 2618r

A) Do sprzedania młyn wodny pod Piasecznem. Bliższa wiadomość przy ulicy Marszałkowskiej 131, u W-go Kuśmierskiego. 2616r

A) Doskonały interes. Do odstąpienia krowiarnia z gospodami wraz z maglarnią. Złota 40, m. 1. 26377

A) Dom w środku miasta, dochodu kilka tysięcy rubli rocznie, do sprzedania lub na zamianę. Wiadomość: ulica Nowozytnia 20, za walem, u właścicielki domu. 27032

A) Dom parterowy murowany, z ogrodem warzywnym i owocowym, jest do sprzedania za cenę przystępną w Częstochowie. Bliższych szczegółów udziela drukarnia M. Stochelskiego w Częstochowie. 27080

A) Do sprzedania za 9,000 rs. dom murowany piętrowy przy ulicy Aleja 9/141 h na Pradze, w pobliżu dworca petersburskiego. Towarzystwa 2,000 rs., dochód roczny 1,150 rs.—Wiadomość: Aleksandra 20, mieszkanie 14. lub w Łomży u adwokata Londyńskiego. 27010

A) Do sprzedania sklep galanterji-piśmienny z dystrybucją. Wiadomość: ul. Podwale 40, mieszkania 7. 27005

A) Dom z wielkim ogrodem do sprzedania lub zamiany. Ulica Nowozytnia 20. 27033

A) Do otworzenia drugiego sklepu mącznego potrzebna jest współnica z kapitałem 400 lub 450 rs. Specjalność nie wymagana. Pożyczony udział w pracy. Wiadomość: Nowolipie 17, m. 11, zrana od 10 do 12-ej. 27119

A) Dom w okolicy ulicy Kruczej, w szacunku 10,000 rs. oraz dom około Marszałkowskiej, na duży procent do sprzedania. Majątek ziemski z dopłatą 30,000 gotówki może być zamieniony na dom bez długów oraz wioska kilkunastowiókowa, przy kolei, do sprzedania. Wiadomość u pełnomocnika, Nowy-Swiat 27, m. 8, do 11-ej, od 3 do 6-ej. 26112

A) Emerytowi w osadzie w Sandomierskiem, gdzie są kościoły w miejscu, apteka, doktor, poczta, telegraf, Wiśła komunikacja—dom wygodny z ogrodami: fruktowym i warzywnym, wynajmę na lat kilka. Warunki dogodne. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod „Wygodą.” 26174

A) Garkuchnia na razie tanio do odstąpienia. Ulica Łucka 6. 27076

A) Garkuchnię sprzedam w bardzo dobrym punkcie, dobre powodzenie. Ulica Żelazna 27. 27128

A) Handel kolonialny ze sprzedażą piwa do sprzedania. Wiadomość: Nowolipie 17, w handlu, od 9 do 1-ej. 26195

A) Handel win i towarów kolonialnych z obrotem rocznym około 20,000 rs., do sprzedania zaraz. Wiadomość w kiosku na Placu Teatralnym. 26183

A) Jest do sprzedania fabryka narzędzi rolniczych z odlewnią żelaza i kompletną maszynarnią, to jest tokarniami, borbankami i t. d., przytem dwa domy mieszkalne i 4 dziesięciny ziemi, przy szosie, w punkcie środkowym między Żytomierzem Równem i Berdyczewem. Byłoby pożądanem, gdyby się znalazł kompanjon z kapitałem 12,000 rs., gdyż punkt doskonały, dochód pewny, tylko brak kapitału obrotowego. Reflektanci raczą się zgłaszać pod adresem: Karol Marks w Nowogrodzkiński, wołyńskiej gubernji. 25263

A) Jest do odstąpienia tania kuchnia z całym urządzeniem, z powodu wyjazdu. Ulica Gnojna 7. 27070

A) Jest dobry interes dla osoby inteligentnej. Leszno 33, sklep nabiałowy. 27105

A) Kawiarnia świetnie idąca z powodu nagłego wyjazdu do sprzedania. Kiosk na Podwale. 26649

A) Kawiarnia wraz z mleczarnią, wyroby cukiernicze, z bilardem i piekarnią, jest do odstąpienia, w dobrym punkcie. Wiadomość w kiosku, Plac Teatralny. 26598

A) Korzystne. Kto chce kupić dobra ziemskie lub dom w Warszawie, zechce się zgłosić do pełnomocnika, Marszałkowska 136, m. 15, od 5 do 7-oj. Kupno domu. Dobra bardzo korzystne. 25167

A) Krowiarnia do sprzedania w ogrodzie. Wiadomość: Koszykowa 45, mieszkanie 2. 27121

A) Kawiarnia połączona z flaczarnią do sprzedania za przystępną cenę z powodu słabości właścicielki. Wąska Freta 25. 27023

A) „Konkurencja”, kantor przewozowy, Zieleny Plac 11. Uskutecznia przeprowadzki na specjalnych wozach resorowych z gwarancją za całość mebli, ustawieniem takowych w mieszkaniu i t. p. Zajmuje się odbiorem towarów z kolei, statków, poczty oraz wysyłką tychże. Poleca skrzynie i pudełka pocztowe po bardzo niskich cenach. Pakuje meble, fortepiany, szkło i t. p. 2558r

A) Kawiarnia z kosztownym urządzeniem, w dobrym punkcie, z powodu wyjazdu tanio, rs. 300. Wiadomość: róg Chmielnej i Brackiej, w kiosku. 26841

A) Korzystny interes. Z powodu tranzlokacji do odstąpienia zaraz handel towarów kolonialnych, owoców, materjałów piśmiennych i dystrybucja J. Kasprzyskiego, Elektoralna 41. Wiadomość na miejscu. 2641r

A) Kawiarnia z powodu słabego zdrowia właścicielki zaraz do sprzedania. Ul. Karmelicka 6. 26230

A) Kawiarnia do sprzedania. Ulica Prózna 3. 26722

A) Magle do sprzedania za przystępną cenę z powodu wyjazdu. Wiadomość: ulica Nowolipki 5. 26555

A) Magle do sprzedania. Ulica Mokotowska 57. 26458

Magle do sprzedania. Wiadomość: Nowy-Swiat 16. 26488

Magle do sprzedania. Ulica Franciszkańska 9. Cena 200 rs. 26855

Magle są do sprzedania. Ul. Marszałkowska 77, wiadomość na miejscu. 26819

Magle do sprzedania. Wiadomość: ul. Szpitalna 4. 26871

Poszukuję wspólnika z kapitałem od 2 do 3 tysięcy rubli do założenia fabryki i handlu, dającego pewne utrzymanie rodzinie. Wiadomość: ulica Marjensztadt 6, mieszkania 40, od godziny 11 do 2-ej i od 5 do 8-ej wieczorem. 26563

Potrzebny jest wspólnik do interesu wodocznego z kapitałem 1,200 rs. Wiadomość: ul. Chmielna 68, mieszkanie 10. 26829

Potrzeba zaraz rs. 700 na pierwszy numer hipoteki. Wiadomość: ul. Złota 25, mieszkania 21. 2692r

Plac w okolicy ul. Kruczej, w ładnej miejscowości, przy zbiegu trzech ulic, do sprzedania na dogodnych warunkach. Nowy-Swiat 27, rano do 11-ej i od 3 do 6-ej. 26118

Polowanie do wydzierżawienia na 60 włośkach, pod Warszawą. Wiadomość: kiosk, róg Królewskiej. 27090

Piekarnię z wypiekami dziennym 100 rs. i kompletnym urządzeniem sprzedam. Oferty pod „Piekarnia” przyjmuje Kurjer Warszawski. 27087

Rubli 8 tysięcy potrzeba zaraz na dom w Warszawie, po Towarzystwie. Wiadomość: ul. Śliska 6-8, mieszkania 12. 27081

Rubli 4,500, ulokowane na hipotece, jest do redaptowania, umieszczenie pewne. Wiadomość: Marszałkowska 143, m. 12. 26595

Rubli 10,000 na pierwszym numerze po Towarzystwie potrzebne do spłacenia sumy nieleńskich. Wiadomość: Biała 2, m. 12, pomiędzy 2-4-tą, po południu. 26784

Rubli 5,000, suma hipoteczna na domu w Warszawie, jest do odspatnienia na przystępnych warunkach, umieszczenie pewne. Wiadomość: Freta 8, pierwsze piętro, mieszkania 3. 27098

Rubli 2,600 umieszczę na pewną hipotekę. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. pod „K. K. K.” 26507

Skład węgla do sprzedania. Ulica Dzielna 18, wiadomość na miejscu. 26531

Sklep spożywczo-dystrybucyjny zaraz do odspatnienia. Ulica Krakowskie-Przedmieście 20. 26576

Sklep spożywczy do sprzedania w każdym czasie z powodu wyjazdu właściciela. Nowolipki 16. 26490

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Ul. Leszno 31. 27069

Sklep mydlarsko-farbiarski do sprzedania. — Kruca 21. 27104

Sklep mydlarski do sprzedania. Ulica Żelazna 331. 27050

Szynk piwa i wódek, od lat kilkunastu egzystujący, do sprzedania. Wiadomość: ulica Browarna 28, w szynku. 26450

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania. Ulica Waliów 23. 26633

Skład węgla sprzedam. Wiadomość: Grzybowska 23, w sklepie. 26837

Sklep spożywczy z dystrybucją, wędlinami i kotletami na herbatę, istniejący od lat 8, na dobrych warunkach jest do sprzedania. Wąski Dunaj 13. 27021

Skład węgla do sprzedania. Ulica Tamka 14. Wiadomość na miejscu, Janczewski. 27020

Sprzedam kawiarnię, tani z powodu wyjazdu. Wiadomość: kiosk, Plac Zielony. 27029

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Wilcza 9. 27026

Traktjeria do sprzedania zaraz z powodu utrzymania posady. Wiadomość: kiosk na Podwalu, lit. W. B. 27025

Wynajmę powozów sprzedam natychmiast. Cena niska. Można nabyć pojedynczo: powozy, konie, uprząż etc. Nowy-Swiat 37. 27067

W mieście powiatowym, mila szosa od stacji kolei wiedeńskiej, dwie mile od miasta Łodzi, odstąpię folwark dzierżawny 7-włokowy z pocztalercją, inwentarzem żywym i martwym, całym tegorocznym zbiorem, kancją osiemset rubli, za cztery tysiące rubli. Pośrednik otrzyma rs. 200 (dwieście). Wiadomość w Siemienicach przez Kutno, st. kolei warsz.-bydg., Jan Gronkiewicz. Kontrakt jeszcze osiem lat. 27057

Za rs. 900 jest do sprzedania zaraz magazyn bielizny z całym urządzeniem i towarami. — Podwale 3. 27052

Z powodu śmierci brata sprzedam tani sklep kolonialno-dystrybucyjny z piwem butelkowanym, komorne tanie, ulica przynępalna. Wiadomość: Łucka 14, mieszkanie 14. 2663r

Żądana jest suma rs. 5,000 po 9,000 Towarzystwa na dom w środku miasta, bez pośrednictwa. Wiadomość: Bielańska 25, u W-go Przewoskiego, sklep obuwniczy. 26143

Lokale.

Aleja Jerozolimka 25, mieszkania 6. Z powodu wyjazdu, do wynajęcia na kilka miesięcy elegancko urządzone trzy pokoje, kuchnia, przedpokój. Wiadomość u stróża, od godziny 11 rano do 2-ej. 27051

Do wynajęcia od 1 października różne małe lokale, obora na krowy, stajnia, wozownia. Nowolipie 34, u właścicieli. 26843

Do wynajęcia od 1 października 1891 r. sześć pokoi, z wszelkimi wygodami. Kruca 31. 26883

Dwa pokoje z meblami, usługą, samowarem. Nowy-Swiat 57, m. 11. 26323

Do wynajęcia w każdym czasie duży sklep z pakamerem za 450 rs. rocznie. Ul. Świętojańska 13. 26619

Do wynajęcia duży salon frontowy, meblowany. Hoża 9, m. 8. 26548

Do wynajęcia pokój, przy znacznej rodzinie dla nauczycielki. Hoża 21, m. 4, od g. 2-ej do 6-ej. 26464

Do wynajęcia od 1 października trzy lub cztery pokoje, przedpokój, kuchnia, woda, ciepła, zlew. Żelazna 69, róg Kroczyńskiej. 2648r

Leszno 18. Dwa pokoje i przedpokój na parterze, do najęcia na kantor, oraz sklep. 26715

Lokal na handel win lub restaurację, egzystujący od lat 30 w mieście powiatowym, przy teatrze, z gabinetem, lodownią, piwnicami, sklepem i ogrodem do wynajęcia od Nowego-Roku, za cenę rs. 1,200. Wiadomość przy ul. Hożej 51, m. 5, od 1-ej do 3-ej. 26353

Na pierwszym piętrze, Chmielna 10, pokoje wygodnie umeblowane, każdego czasu do wynajęcia. 26322

Osoby poszukujące pomieszczenia, z całkowitym, porządnym utrzymaniem, znajdują takowe w środku miasta za cenę przystępną. Informacji udziela: Śliska 36, m. 22. 27004

Od 8-go października r. b. do wynajęcia lokal, w którym od 1863 roku egzystowały z dobrem powodzeniem magle. Ulica Tamka 40. 26232

Od 1-go października do wynajęcia pokój, ze wspólnym przedpokojem, skromnie umeblowany lub nie i usługą, przy ruskiej bezdzietnej rodzinie, 2-e piętro, ulica Wilcza 21. Wiadomość: Nowogrodzka 29, m. 24, do 2-ej po południu. 26794

Potrzebne 2 pokoje umeblowane, przy znacznej i wykształconej rodzinie, dla 2-ech panienek i nauczycielki francuzki, z całodziennym utrzymaniem. Hotel Rzymski 12, codzień od 6-7. 27014

Pomieszczenie dla młodej, przyzwoitej osoby, z całodziennym utrzymaniem, przy inteligentnej rodzinie. Marszałkowska 139, mieszkania 5. 27055

Pokój słoneczny, frontowy, osobne parady wejście, umeblowany, usługą, samowar, do wynajęcia. Wspólna 40, m. 6. 27011

Potrzebne trzy pokoje, przedpokój i kuchnia. Oferty: Chmielna 52, m. 13. 27048

Pokój osobny, ładny, dla mężczyzny, przy człowieku samotnym, z usługą, zaraz do wynajęcia. Sienna 25, m. 20, od 2 do 3-ej. 26475

Pomieszczenie dla dwóch panienek, z całodziennym utrzymaniem. Troskliwa opieka. Aleja Jerozolimka 25, mieszkanie 16, do 12-ej w południe. 27073

Przy obywatelu ziemskiej z córką, pomieszczenie dla panienki z fortepianem i konwersacją francuzką. Nowy-Swiat 39, mieszkania 18. 27095

Potrzebne od 1-go 4 pokoje, kuchnia, dwa wejścia, woda, zlew. Cena 400-420 rs. Oferty przyjmuje Kurjer dla A. G. 27083

Pokoje kawalerskie do wynajęcia. Plac św. Aleksandra, róg Mokotowskiej 59. 27082

Pokoje umeblowane, zaraz do wynajęcia. Krakowskie-Przedmieście 5, m. 25, pałac hr. Krasińskich. 27061

Pół sklepu na przynępalnej ulicy na galerii, najem. Wiadomość: Przechodnia 3. Skład maki. 26402

Pokoje pojedyncze z usługą, na 1-m piętrze i na parterze, do wynajęcia zaraz. Marszałkowska 114, róg Złotej. 1392r

Pokój dla inteligentnej osoby i pomieszczenie dla panienki, z fortepianem na miejscu. Chłodna 8, m. m. 32. 26790

Różne mieszkania, w ogrodzie, na dole. Ulica Nowo-Żytnia 20. 27034

Sklepik na wiktualie z mieszkaniem do najęcia. Nowo-Żytnia 20. 27035

Sale fabryczne częściowo i razem do wynajęcia każdego czasu. Hoża 64. 27036

Stajnie wytworne na 16 koni i wozownia, Skażdego czasu do wynajęcia. Ulica Hoża 64. 27037

Sklep zdalny na pomieszczenie magli lub Skład, od 1 października. Ul. Grzybowska 15. 27028

Sklepy nowo-urządzone z mieszkaniem lub bez mieszkań, do wynajęcia zaraz, za przystępną cenę. Karmelicka 4. 26792

Sklep z oknem wystawowym, z przedpokojem i pokojem wprost budować się mającego dworca, od 1 października do wynajęcia. Chmielna 56. 26774

Tanio pokój do wynajęcia, przy inteligentnej rodzinie, może być z meblami, fortepianem, obiadam. Żorawia 9, m. 21. 27046

Trzy pokoje, kuchnia, przedpokój 240 rs. rocznie od 8-go października. Bednarska 19. 27068

Uczeń poszukuje stancji na pojedynczego. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod „Stancja” 27078

W domu p. Janasza, Żabia 9, 8 pokoi, kuchnia, przedpokój, wanna i t. p., 1-e piętro, front, od placu Bankowego, do wynajęcia od 1 października 1891 r., za rubli 1,300 rocznie. 26733

Zaraz pokój do najęcia, może być z meblami, usługą. Kruca 26, m. 5. 2609r

Za 4 ruble wynajmę przyzwoitej kobiecie wspólny pokój umeblowany. Żorawia 19, mieszkania 18. 27116

2 pokoje, przedpokój, kuchnia, za 15 rs. miesięcznie. Miedziana 13. 26789

9 pokoi, przedpokój, kuchnia z wszelkimi wygodami, przy ulicy Orlej 8, do wynajęcia każdego czasu. Wiadomość u stróża. 25711

Doniesienia rozmaite.

A. Tanio przyjmuje obśtalunki z własnego i powierzonego materiału krawiec mężczy Chmureczyński, róg Marszałkowskiej, Nowogrodzka 33. 26477

Akuszka S. P. z dyplomem warszawskiego Uniwersytetu, zaopatrzona w utensylia zabezpieczające zdrowie położnic, — udziela porady w zakresie swej specjalności, paniom potrzebującym zupełnej dyskrekcji. Przyjmuje na siłabość. Chmielna 33, mieszkania 17. 26872

Akuszka Bukowska przyjmuje na siłabość, czas dłuższy lub krótki, bez legitymacji. Z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 26851

Akuszka Dombrowicz, b. starsza przytulku Apolonicznego, przyjmuje chore panie, jakoteż zamówienia w miejscu i na wyjazd. Złota 6, parter, przy Marszałkowskiej. 22556

A. Staniki trykotowe, żakiety, sukienki dla dziewczynek i ubranka dla chłopczyków wykonują się w przeciągu 24 godzin. Królewska 45, mieszkania 15. 2421r

A. Siostry Badior powróciły i przyjmują zamówienia na żakiety, okrycia, kostiumy trykotowe oraz jersey'e. Erywańska 9, mieszkania 4. 27092

Akuszka przyjmuje osoby spodziewające się siłabości lub przybycie na kurację. Pokoje oddzielne i wspólne. Udziela porad. przyjmują zamówienia. Kruca 40, m. 1. 27127

Dziewczynka dwuletnia jest do oddania na własność. Dzielna 67, u stróża. 26845

Egzercytowanie najtaniej: tamże pokój do najęcia. Kiosk, Długa, róg Wąskiej. 2652

Febus. Skład nafty i benzyny ruskiej. Najwyższe zatwierdzone Towarzystwa Braci Nobel, Marszałkowska 146, dostawia naftę do mieszkań po 26 kop. garniec. Zamawiać można na miejscu lub w sklepach stowarzyszenia „Merkury”. Bronery, szkła, knoty, części zapasowe do lamp wszelkich systemów. 26716

Fotograf udziela lekcje pp. amatorom. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski dla „Fotografa”. 26036

Herbatę chińską karawanową poleca skład herbaty chińskiej Ratyńskiego, Jerozolimska 84, w Warszawie. 25250

Hydrostaty, farbę wodną niezmieszającą. Hsie; polecają Karol Hildt i S-ka, Leszno 24. Malowanie domów, klatek schodowych, korytarzy, kuchen, tylko hydrostaty jest praktyczne i nie wymaga przy powtarzaniu skrobienia. 2657r

Introligatornia K. Żebrowskiej, Nowy-Swiat 5, oprawia książki po cenach najniższych. 2665r

Krawatów, kwiatów dokładnie wycynamy. Leszno 51, m. 2. 27118

Koldry do roboty, bieliznę do szycia i znaczenia, hafty wykintne, nadrabianie pończoch oraz krawiecką, tak damską, jak również dziecienną robotę przyjmuje L. C. Bronikowska, Erywańska 18, zapewniając wykonanie staranne. 25277

Można się egzercytować na nowym fortepianie. Ulica Świętokrzyska 26, drugie piętro. 26578

Magazyn Elżbiety Banachowskiej przeniesiony na ulicę Nowy-Swiat 59. Właściciela powróciła. 26814

Nowo otworzona pracownia sukien i okryć damskich Stanisławy Drzymulskiej, Grzybowska 41, mieszkania 3. 26817

Obiady prywatne, na masło 30 kop. Widok 22, mieszkania 29. 27141

Oszczędność. Najpiękniej odświeża, przeobraża, pierze chemicznie, farbuje odzież męską, zle skrojonej nadaje formę modną. Pierwszy zakład reparacyjny. Marszałkowska 143. — Jan. 24729

Obiady zdrowe, na świeżym masle, w domu i na miasto od 2-ej do 5-ej, od 30 kop. Elekoralna 21, m. 10. 2659r

Obiady wyborne higieniczne wydawane w prywatnym domu przez pierwszorzędnego kucharza, 70, 50, 40 kop. W abonamencie dostaje kopieję taniej. Kruca 35, mieszkania 4, pierwsze piętro. 27144

Obiady na świeżym masle na miejscu i na miasto. Żorawia 9, m. 21. 27044

Pom Australskie mydło Restytucyjne. Mirosławski, Elekoralna 5. 2481r

Pracownia krawatów „Louise”. Orła 10, wyucza w trzech tygodniach wszelkich fasonów krawatów, oraz przyjmuje robotę z danego materiału. 2606r

Przyjmuje suknie, eleganckie wykończenie, okrycia wykonane przez krawca po cenach bardzo przystępnych. Kapelusze ubieram gustownie od kop. 25; tamże potrzebna dziewczynka. Świętojańska 21, m. 7. 26661

Potrzebna mamka z pokarmem około trzech miesięcy, do właściciela domu 7 przy ulicy Ordynackiej. 27111

Rekomendacja. Pan Michał Peckrantz fabrykant robót mozaikowych, zamieszkały przy ulicy Nowolipki 32, wykonał w domu moim przy ulicy Erywańskiej 14, podłogi mozaikowe porządnie i zadawalniająco, przeto mogę go każdemu rekomendować jako zdolnego i sumiennego majstra. — Antoni Salerno di Colonna. 27132

Uprasza się znalazcę zegarka niklowego z umonogramem E. K. na kopercie, o odniesienie takowego na Żorawia 23, mieszkania 2, za nagrodą rs. 3. 27094

Wyuczam kroju sposobem francuzkim, dopasowywania staników, w przeciągu dwóch tygodni. Wiadomość Kanonia 14-1. 27140

Wyjątkowo za 6 rubli wyucza kroju oryginalnym systemem Worth'a b. krolejczyń pierwszorzędnego magazynu. Żorawia 19, mieszkania 18. 27115

Wyżymaczki specjalnie naprawia najtaniej z gwarancją roczną parowa fabryka obaadek do piór stalowych „Copernicus”, z oddziałem pod zarządem Emanuela Golaszowskiego galanterji metalowej. Ogrodowa 45. 25245

Zawsze najtaniej sprzedaje Gustaw Arnold i S-ka, Kotzebue 2. 26491

Zniżone ceny. Pledów czysto wełnianych od rs. 7 do 10. 26461

Zniżone ceny. Kolder wełnianych od rs. 2 do 20. 26461

Zniżone ceny. Portjer tkanych od rs. 3.50 do 25. 26461

Zniżone ceny. Tkanin meblowych, od kop 35 do 90. 26461

Zniżone ceny. Kretonów meblowych od kop. 35 lok. 26461

Zniżone ceny. Chodników „Rolanda” od kop. 12 do rs. 1. 26461

Zniżone ceny. Serwet tkanych od rs. 1.50 do 5.00. 26461

Zniżone ceny. Chustek wełnianych od rs. 1.75 do 3.00. 26461

Zniżone ceny. Szali zimowych od rs. 3.50 do 5.50. 26461

Zniżone ceny. Szali „Himalaya” zimowych puszystych od rs. 5.50 do 7.00. 26461

Zniżone ceny. Firanki najtrwalszych z nowego transportu od kop. 12 lokiet. 26461

Staniki trykotowe, żakiety, ubranka dzieciinne. „Manufaktura krajowa”, ul. Niecała 12. 26885

Woalki najtańsze, wybór wielki. „Manufaktura krajowa”, Niecała 12. 26885

Karbowanie sukien, plisowanie korołek. „Manufaktura krajowa”, A. Brochocki. Niecała 12. 26885

Trumny metalowe solidne (Mintra) od 28 rs. Fabryka Stanisława Poźniaka, Krakowskie-Przedmieście 6. 2649r

Bez zaliczeń na nachnahme wysyła trumny. Pożniak, Krakowskie-Przedmieście 6. Nowy-Swiat 48. 2649r

2 rs. kapelusze żałobny, welon krepowy, 3, sprzedaje magazyn żałobny Poźniaka, Nowy-Swiat 48. 2649r

Magazynom żałobnym i składom trumien odstępuje odpowiedni procent. Magazyn, Nowy-Swiat 48. Fabryka: Krakowskie-Przedmieście 6. Stanisław Pożniak. 2649r